

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 60 korona. Félévre 34 korona. Negyedévre 19 korona. Egy hónapra 8 korona 40 fillér. Egy szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztői Szekciós Titkár
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 22. TELEFON-SZÁM: Kiadóhivatal 700.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, hogy a lap küldése fönkadást ne szenvedjen.

Az osztrák tanulság.

Budapest, márczius 31.

Az osztrák politikai viszonyok egy idő óta sokkal tanulságosabbak, hogysem egész figyelmünket meg ne érdemelnék. Ezuttal nem közvetlenül érintenek ugyan bennünket, de azért megérdemlenék, hogy még a mi politikai küzdelmeink közt is napról-napra éber szemekkel nézzük annak a nagy harcznak fejlődését, a mely ott a németek és a csehek közt folyik, mert belőle épen most olyat tanulhatunk, aminek nemsokára mindennél nagyobb hasznát vehetjük.

Az köztudomásu, hogy sem Ausztriában, sem Magyarországon nem becsületes célzattal vetették fel az általános választói jog. eszméjét azok, akik annak megvalósítását tűzték ki aztán a két kormány legfontosabb feladatának. A nemzeti követelmények ellen a legjobb és leghathatósabb orvosságnak tartották, ha az eddigi államalkotó polgársággal szemben néhány millió olyan polgárnak is adnak szavazati jogot, aki magát nyíltan nemzetközinek mondja s aki épen azért hajlandó lesz ugynevezett szociális vívmányokért minden nemzeti követelésekről lemondani.

De Ausztriában ez a reménykedés hiunak bizonyult mindjárt a birodalmi gyűlés összetulése után, mert igaz ugyan, hogy az ifju cseh párt s a nemzeti radikális csehek majdnem teljesen kibuktak s helyettük szociálisták kerültek be a cseh mandátumok birtokosaiképen, de ezek a cseh szociálisták mindjárt az első pártgyűlésükön kijelentették, hogy szociális törekvéseiket nemzeti alapon akarják megvalósítani s hogy a cseh nemzetnek azokért a nemzeti jogaiért, a melyekért az előbbi cseh pártok küzdöttek, ők is küzdeni fognak változatlan kitartással.

És az a birodalmi gyűlés, amely elé hozsannát zengtek a bécsi német lapok, a német-cseh ellentét miatt ép olyan munkaképtelen, mint volt az előző, s mint voltak tizenégy év óta az összes osztrák birodalmi gyűlések, sőt a csehek ma, mikor az egész cseh nemzetet képviselik, mert hisz általános választói jog alapján kaptak mandátumot, még hatalmasabb erővel ostromolják Ausztria német jellegét, mint ostromolták annak idején az ifju csehek. S a németek, akik azt hitték, hogy az általános választói jog behozatalával megszűnt Ausztriában a nemzetiségi kérdés, szomoruan kénytelenek tapasztalni, hogy tulajdonképen az általános választói jog a németiség pozícióját gyengítette, s az állami egység ellen törő nemzetiségek erejét növelte.

A csehek ereje annyira megnövekedett, hogy még az állami alaptörvényeken is tulateszik magukat, s hiába német

a biráskodás nyelve egész Ausztriában, azért a Csehországban működő bíróságokhoz cseh nyelvű beadványokat intéznek. A német bírák ezt visszautasították eddig és Klein, osztrák igazságügyminiszter a csehek interpellációjának tárgyalásakor ma a budgetbizottságban nem mert a német bírák mellett állást foglalni. Hivatkozott ugyan az állami alaptörvényre, mely nem ad módot arra, hogy a Csehországban működő bíróságok hivatalos nyelve cseh legyen, de azért beszéde nagyon kétértelmű volt, mert a német bírákat is megróttá, akik az alaptörvénynek ehhez a határozatához mereven ragaszkodnak.

Azt, hogy ennek közvetlenül minő hatása lesz a Beck-kormány állására, ezuttal figyelmen kívül hagyhatjuk, de annyi már most kétségtelen, hogy ez a parlament ismét nyakig benn van a nemzetiségi harcokban s hogy ez a parlament többé munkaképes nem lesz addig, míg vagy a németek, vagy a csehek teljes diadalt nem aratnak.

Az osztrák választói jog reformjából megtanulhatjuk azt, hogy az általános választói jog, amelynek megvalósítása erre a parlamentre nézve becsületbeli kérdés, minő veszedelmeket rejthet a mi számunkra is, ha már most nem gondoskodunk arról, hogy a magyar képviselők szupremáciája a nemzetiségi és szociálista képviselőkkel szemben biztosítottassék.

Mi értjük és méltányoljuk azt a mi-

Honoráriumok.

Írta: Váradi Antal.

(Utánnyomás tilos.)

Meg ne dobbanjon a szívetek, igában görnyedő munkásai a rotációs masinának, kedves kollégáim. Nem a maiakról beszélek, hanem a multak mesés honoráriumairól. Hogy mesések, az csak annyiban áll, hogy olyan régen elköltettek vala, mintha mese lett volna a létezésük.

Egy régi szerződés fekszik előttem, amely szól a következőképpen:

„Alulírottak, Báró Eötvös József, Trefort Ágoston és Szalay László egyrésztől s Csengery Antal, mint a Pesti Hirlapnak f. évi július elsejétől fogva főszerkesztője, következő szerződésre léptek egymással:

A) Báró Eötvös József, Trefort Ágoston és Szalay László kötelezik magukat, hogy a Pesti Hirlapba évenként huszonnégy irányozikket ír mindenik közülök, addig tudniillik, míg Csengery Antal az említett lapnak főszerkesztője maradand, fenntartván azonban magoknak a jogot, a körülményekhez képest, egy évi felmondás után ezen viszonyból kilépni.

B) Csengery Antal kötelezi magát, hogy az A) pontban említett közremunkálásért tiszteletdíj fejében azon hatezer ezüst forintból, melyből szerkesztői díja áll, ha a Pesti Hirlap előfizetői a kétezer számot meg nem haladnák, háromszáz és nyolczvan ezüst forintot fizet az A) pontban említett három dolgozótársnak, olyformán, hogy a júliusi évnegyedre nyolczvan, az októberi, januáriusi és áprilisi évnegyedre pedig külön-külön mindenikre száz ezüst forintot teend le évégett

Heckenast ur kezeibe, kitől az A) alatt említett dolgozótársak a pénzt átveendik. Kötelezi továbbá magát, hogy három ezüst forintot fizetvén neki a kiadó minden előfizető után a 2001. sz. előfizetőtől ad infinitum, a 2001-től a 3000-ig való előfizetőtől járandó summát az A) alatt említett dolgozótársaknak szinte tiszteletdíj fejében átengedi s évégett ezen summát, amint az előfizetők beérkeznek, Heckenast Gusztáv urnak át is adandja, az említett dolgozótársak Heckenast Gusztáv könyvtárus burnál ezen illetőségük iránt rendelkezendvén.

Csengery Antal fenntartja magának a jogot, a körülményekhez képest egy évi felmondás után ezen viszonyból kiléphetni.

Mely pontoknak megtartására a szerződő felek ezzel magokat neveik aláírásával is kötelezik. Költ Pesten, május 25-ikén, 1845. Szalay László, m. k., Trefort Ágoston m. k., Eötvös József m. k., Csengery Antal m. k.“

A szerződés szövegét Szalay László sajátkezűleg írta.

Petőfi honoráriumai köztudomásuak. Iskola-könyvekben vannak már lenyomatva. Azokat tehát nem részletezem. Annyit azonban hozzá tehetek, hogy Petőfi a legtakarékosabban élt, mert amint egy kis összeget kereken megkapott, azt menten a szüleinek adta, vagy küldte, „Gazdagodjam meg csak! . . .“ — írja. De hát nem gazdagodott meg soha.

A „Honvéd“ című költeményeért kapta a legnagyobb honoráriumot. Hatszáz forintot adott érte a kormány. Költeményeinek kiadhatásaért aztán per is keletkezett, melynek előzményei a Fővárosi Lapok s az akkori napilapok újdonságorvataiban vannak részletesen megírva. Egy ér-

tekezleten, mely az Athenaeum irodájában folyt le, Jókai, Arany János, Lauka Gusztáv is megjelentek, hogy arról adianak véleményyt: élőnek tekinthető-e Petőfi? Mert Aigner Lajos óhajtotta kiadni a költeményeket s 1880-ban, letelvén a harmincz esztendő, a holt költő munkáit közkincsnek kívánta tekinteni. A jelenlevők többsége holtnak mondotta a költőt, az Athenaeum ügyvéde, Sikray azonban azt vitatta, hogy halála bebizonyítva nincsen. Sikray intézett kérdéseket Arany Jánoshoz, aki végül azt jegyezte meg tréfián:

— No, kedves öcsém-uram, most visszaadta nekem a kölcsönt.

— Hogy-hogy?

— Hát csak úgy, hogy kőrösi professzor kóromban én examináltam önt s most ön examinált meg engem!

Azóta Petőfi költeményei százezer példányokban forognak közkézen. Érdekes volna tudni: mikor érik el az egymillió?

Lauka Gusztáv praktikusabb ember volt honorárium dolgában, mint Petőfi. Mikor a hatvanas évek végén megint előszedte a harminczas évekbeli munkáit s újra eladogatta, Vadnai Károly egyszer azt mondja neki:

— Te, Gusztá! Nem jelent meg ez már valahol?

— Az lehet, hogy megjelent. De olyan embert, aki olvasta volna, nem találsz, arra fogadok!

Friebeisz, a „Nefelets“ szerkesztője, aki a régi Csiga-vendéglő szomszédóságában lakott s akinél számtalanszor megfordultam, mint fiatal író, kéziratot vittem neki, vagy tiszteletdíjat vettem föl, — s ott találkoztam Lauka Gusztávval először.

nucziózus gondosságot, amelylyel Andrassy Gyula az új választói törvényt kidolgozza, s hogy a választói jog általánosítása dacára is, részint a választói jogot némi olyan kautélához akarja kötni, amely a magyar hegemoniát biztosítja, részint pedig a választói kerületeket úgy osztja be, hogy a megszorodó nemzetiségi választók és szocialisták dacára, minket az a veszedelem nem fog fenyegetni, ami az ausztriai németiséget a szlávok részéről fenyegeti.

Annak a tohuvaohunak dacára, amely a nemzetiségi és a szocialista táborból kihallatszik a választói reformjavaslat ellen, bizunk Andrassy Gyulában, hogy nem fogja magát megtántorítani, mert ime előttünk áll az osztrák példa, hogy az általános választói jog nemcsak arra képes, hogy egy államot a legmodernebb szociális és gazdasági alkotások áldásában részesítse, hanem ha azt rosszul csináljuk meg, képes arra is, hogy az államot az alapjaiban megrendítse. És minél nagyobb a láрма, reméljük annál kevésbé fogja ezt Andrassy szem elől téveszteni.

Budapest, március 31.

A képviselőház holnap, szerdán, délelőtt tíz órakor ülést tart, amelyen folytatja a házszabályrevízió részletes tárgyalását.

A delegációk ülészaka. Wekerle Sándor miniszterelnök utazásával összefüggésben, bécsi politikai körökben — mint jelentettük — az a hír terjedt el, hogy a delegációk következő üléseit, melyeknek megtartását eddig májusra tervezték, szeptemberre halasztották el. Az ülések elhalasztását a magyar, de különösen az osztrák parlamenti viszonyokkal okolták meg, melyek a Beck-kabinetnek állítólag még azt is lehetetlenné teszik, hogy a delegátusok megválasztását biztosítsa. Ezzel szemben a „N. Fr. Pr.” illetékes helyről arról értesül, hogy báró Beck osztrák miniszterelnök a delegációk üléseinek elhalasztására még állást nem foglalt. Az osztrák kormánynak az a meggyőződése, hogy tekintettel az osztrák delegációban létrejött határozat-megállapodásokra, a delegációk üléseinek elhalasztása nem valószínű. A bécsi „Zeit” jelentése szerint a következő delegációk üléseinek oly fontos kérdése-

— Megint egygyel többen vagyunk, — sóhajtott, — most már megint megoszlik a honorárium. Hanem én azért töletek nem félek. Én elhelyezem a magam kutyanyelveit. Csak ti is találjatok rá vevőt.

Azzal odatartotta Friebeisz elé a kéziratát. Akkor még nem volt reszketős az írása, hanem egyforma, vékony, hosszú betűkkel írt s mindenféle ringy-rongy papirosokra írta.

Friebeisz el akarja venni a nyelveket.
— Halt! vén gonosztevő. Adsz, — nesze.
— De csak szabad látnom, amit megveszek?
— Vessz meg, de nem látod előbb, míg ki nem fizeted. Különben lenézed belőle a point-t és megiratod olcsóbban!

Persze, hogy csak tréfa volt. De néha nagyon kemény tréfa.

Igy, egyszer pénzsükség idején, amely nála minden hónap másodikától harminczadikáig tartott, hoz egy novellát.

— Ilyet még nem ettél, óvilági gazember. Ez a gyöngye a munkáimnak. Harmincz forintot alul nem adom.

Friebeisz, aki női divatlapot szerkesztett s tudta, hogy a női olvasóközönség kedveli Laukát, nagy fohászadások közepette husz forintban kiegyezett vele s megfizette a honoráriumot. Alig hogy Lauka lehalad a lépcsőn, már ordít utána:

— Gyere vissza, Guszt!... Gyere vissza!... Lauka alulról fölkiabál:
— Ingyen nem megyek. Asztmám van.
— Üssön a mennykő beléd, meg az asztmádba. Ezt a novellát nem közölhetem a lapomban...

Már akkorra végigfutott belőle másfél oldalt.

ket kell megoldani, hogy a parlamenti helyzetre való tekintettel, jobb volna azoknak megoldását az öszre elhalasztani. Minthogy azonban a közös miniszterek még a jövő évre szóló költségvetésükkel sem készültek el s a kormányok még azt sem tudják, hogy micsoda követelésekkel lépjenek a delegációk elé, még nem érkezett meg annak az időpontja sem, hogy a delegációk üléseinek időpontját megállapítsák. Végleges megállapodás április vége előtt aligha várható. Ebben a kérdésben félhivatalosan jelentik, hogy az a hír, mintha a tiszti fizetések kérdése miatt a delegációk öszre halasztatnának és mintha ebben a Reichsrath pártviszonyaira való tekintettel az osztrák miniszterelnök is közreműködnék, a valóságban meg nem felel.

A Neue Freie Presse értesülése szerint a közös miniszteri tanácskozás, amelyen a közös költségvetést és a delegáció elé terjesztendő egyéb javaslatokat fogják megállapítani, közvetlenül husvét után lesz. A delegációk május végével fognak összeülni.

Obstrukció a házszabályrevízió ellen. A balpártiak és a nemzetiségek immár nyíltan megindították a technikai obstrukciót. Hodzsa Milán ennek bejelentéséül ma nem nyújtott be módosítást a törvényjavaslat első szakaszához, hanem százhatvanegyet határozati javaslatot adott be, azzal a szándékkal, hogy vagy a horvátokkal, vagy pedig a balpárttal szövetkezve 164 névszerinti szavazást erőszakoljanak ki. Hodzsa 164 határozati javaslatát kétféle szövegben nyújtotta be és témájuk a következő:

I. Határozza el a Ház, hogy amennyiben a sürgős tárgyalás elrendelésére vonatkozó és a tanácskozási idő tartamára is kiterjeszkedő indítványnak határozattá emelését követő 2—33 napon az ülésen jelenlevő képviselők száma a 361—228-at meg nem haladná: a sürgős tárgyalás elrendelésére vonatkozó és a tanácskozási idő tartamára is kiterjeszkedő határozat hatályát veszti és annak a megállapítását, vajjon az ülésen résztvevő képviselők száma a 361—228-at meghaladja-e, bármely képviselő kérelmére az elnök a jelenlevő képviselők megszámláltatása által rendeli el.

II. Határozza el a Ház, hogy a sürgős tárgyalás tartama alatt 20—150 jelenlevő képviselőnek az elnökhöz írásban beadott kérelmére a határozat hozatalához 228—358 igazolt képviselő jelenléte szükséges.

E határozati javaslatokban csak annyi a különbség, hogy az indítványozott számok sorozatosan haladva változnak bennünk, míg a szövegük mindvégig azonos. A többség természetesen kénytelen túrni ezt a játékot, amely a legékebben bizonyítja a házszabályok revíziójának szükségességét. Mindössze az történik, hogy a Ház szüneteit lehetőleg szűk korlátok közé szorítják. Így a husvétünnepet

— És vajjon miért nem, te vén hóhér?
— Mert olyan éktelen disznóságok vannak benne, hogy a női olvasóim mind megszöknek, ha kiadom...

— Ej, ej, lánzhordtát... Erre nem gondoltam. Hanem, tudod mit? — ekkorra már felkapaszkodott és rágyújtott a Friebeisz szivarjára, — add csak vissza a kéziratomat... Délutánra hozok más. Szent apácák lesznek benne és tömjénfüst. Gyere, Tóni!

Azzal karonfogott s húzott le a lépcsőn. Hóna alatt a kifizetett manuskriptum.

— Hová megyünk, Guszt! bátyám?
— Át a Naplóhoz. A n a k irtam én ezt. De hát pénzre lévén szükségem, blindre eladtam az öregnek, tudtam, hogy visszaadja. Nem vetted észre, milyen lassan czammogtam le a lépcsőn? Másképp nem hívhattott volna vissza...

A Naplónál is volt valami kifogás, de ott felolvasott belőle vagy három oldalt s az egész redakció hentergett a nevetéstől. Ezzel aztán növelte a novella reális értékét.

Pénzügyi műveletei iri körökben ismeretesek voltak. Szana Tamás, most elhunyt jó barátunk, késő koráig mulatott egy ugynevezett stiklijén. Vas Gerebenről szól az ének, akinek családí neve Radákovics. Szokott apró kölcsönöket adni íróársainak, de csak — hipotéka ellenében. Lauka egyszer megszorult s elmegy hozzá.

— Nézd, öreg... Egy becses családi gyűrűm van, amely kincseket ér. Száz forintot akarok érte adni. Kun László királyunk korából való ex stirpe Arpádiána. Mit tanácsolsz?

Gereben hamar készen volt a tanácssal.
— Ne add el, fiam, hanem tedd zálogba,

alkalmával a képviselőház mindössze öt napi szünetet tart és pedig nagycsütörtöktől husvét hétfőig bezárólag. Justh Gyula házelnök ma a képviselőház folyosóján úgy nyilatkozott, hogy a husvétünnep rövidsége a balpárt és a nemzetiségek obstrukciójában leli magyarázatát.

A Nagy Emil-féle indítvány feletti vitában a képviselőház holnapi ülésében a balpárt részéről még Szappanos István, Hoffmann Ottó és Molnár Jenő fognak felszólalni, míg a nemzetiségek részéről Petrovics és Damján képviselők felszólalása várható. Az első pont feletti vitában több szónok ezeknél alig lesz, úgy, hogy a záróbeszéd után a szavazásra fog kerülni a sor. Tekintve a beadott módosítványok és önálló indítványok és határozati javaslatok rengeteg nagy számát, előrelátható, hogy már a kérdés feltevése körül is nagyarányú vita fog kifejlődni. Ugy a balpárt, mint a nemzetiségi párt tagjai körében élénken vitatták azt a kérdést, vajjon névszerinti szavazásokkal lehetséges lesz-e a küzdelmet folytatni. A balpárt tagjai határozottan kijelentik, hogy a névszerinti szavazáshoz szükséges aláírások számának megszerzésére a nemzetiségek támogatását semmi esetre sem akarják igénybe venni. Inkább lemondanak a névszerinti szavazás kérésétől. Viszont a nemzetiségek szintén csak a maguk erejére akarnak támaszkodni és azért perhorreszkálják azt, hogy horvátok írják alá azt az ívet, melyen a névszerinti szavazás elrendelését kérik. Azonban a nemzetiségek intézkedtek arról, hogy tagjaik a szavazáshoz Budapestre jöjjenek. Hivatalos lapjuk, a „Lupta” ugyanis ma este azon felhívást intézi a pártnak vidéken időző tagjaihoz, hogy haladéktalanul jöjjenek Budapestre, mert különben ők lesznek okai, ha a nemzetiségek nem lesznek képesek tervük szerint névszerinti szavazást kérni.

A horvátországi helyzet. Egy zágrábi híradás azt jelentette, hogy a horvátok Budapestre jönnek és a nemzetiségekkel együtt megobstruálják a revíziót. A Budapestben időző horvát képviselők ma a Ház folyosóján megczálozták e híresztelést és kijelentették, hogy társaik nem jönnek most Budapestre. Az „Agramer Tagblatt” bécsi levelezője beszédet folytatott dr. Nikolics Vladimírral, a volt bánhelytessel, aki a következőképpen nyilatkozott:

— Tény, hogy legutóbb jártam Bécsben, de nem politikai ténykedés miatt, hanem pusztán csak magánjellegű ügyben. Minden az én szereplésemnek tulajdonított híresztelés üres találgatás. Mostanában kevés dolgom akad a közéletben, ahol utabban alig történik valami nevezetesebb esemény. Természetesen az sem felel meg a valóságnak, hogy az uralkodó-család valamelyik tagját rábírtam volna a horvát helyzetben való közbelépésre. Semmi ilyesmire

— Jaj, pajtás, nem lehet ezt akárki kezébe adni. Nagyon becses dolog ez!... S ha két hét alatt ki nem váltom: becsületszóra, — eladhatja akárki!

— No, de nála m csak jó helyen lesz?
Ezt várta Don Gunárosz, amint Laukát magunk között hívtuk.

— Az a kérdés, mit adsz rá?...

Vas Gerebent szörnyen furta a gyűrű s rá lehetett venni, hogy harmincz forintot adjon rá. Persze, a kiváltás idejére Lauka úgy elfelejtkezett róla, mintha a vaskorszakban zálogosította volna el.

Több ízben találkozott Vas Gerebennel, de sohasem hozta szóba. Gereben pedig készakarva nem említette neki. Egyszer aztán szóba hozza nagy aggodalmasan.

— Te, Gereben... Meg van még az a gyűrű?...

— Már hogy a csudába volna? (Pedig ott volt a zsebében.) Azt gondold te, hogy én tőkepénzes vagyok, aztán esztendőszámra tartogathatom a te gyűrűdet?

— De nem rongyos gyűrű az, fráter, hanem családi kincs, amit emberségemre mondom: száz pengőért oda nem adok!...

Vas Gerebennek tetszett a felbuzdulás. Tehát mégis értékes a gyűrű. Akkor jó lesz megtartani.

— Már pedig az „becsületszóra” volt adva, záros határidőig. Nem tartottad be, eladtam.

— Te zsvány!... Az én családi kincsemet... Kun László királyunk...

— Jó, jó, — csak ne ordíts... Mit kaptam érte? Rongyos negyven forintot kaptam érte...

kapható nem vagyok. Ezt már azért is határozottan kell tagadnom, mert ismerem ő felsége önállóságát. Gróf Pejacsevich nem volt sem Bécsben, sem Budapesten. Hetek óta birtokán idözik. Az is mese, hogy memorandumot akarnak a királynak átadni, hogy oldja meg ezt a mai válságosnak nevezhető horvátországi állapotot. Báró Rauch Pál bán szerintem nem fogja elhagyni a helyét, mert élvezi a magyarság jórészenek és a Wekerle-kormányzat bizalmát. Egy ideig marad még minden változatlanul. Ez az én véleményem.

Hasonló nyilatkozatot adott ki gróf Pejacsevich Tivadar volt horvát bán is.

Ezekkel a nyilatkozatokkal szemben Zágrábról azt jelentik, hogy az „Obzor“ holnap reggeli számában cikket közöl, melyben fentartja ama híret, hogy akkor, amikor Nikolics Vladimir Bécsben idözött Josipovich Imre volt miniszter szintén Bécsben volt és átadta az ismeretes emlékiratot öt főhercegnek. Ez emlékiratról egy nagy német lap szerkesztője révén Wekerle miniszterelnök is tudomást nyert. Az „Obzor“ szerint az emlékirat a nemzeti párt több tagjának tudomásával készült és célja az volt, hogy a volt nemzeti párt részére a terrénomot ismét elkészítsék, mert az emlékirat tullicizálván a báró Rauch által kilátásba helyezett vívmányokat, öt lehetetlenné tette volna. A koalíció azonban távol állott a tervtől.

A horvát jogpárt lapja, a Hrvacka mai cikkében követeli, hogy Horvátország számára a király személye körüli miniszteriumot létesítsenek s a kinevezendő miniszter ne legyen tagja a magyar kormányzatnak. Horvátországnak évszázadok előtt volt már ilyen minisztere, agent regni croaticaenak nevezték s ez az institutio 1650-től fogva 1687-ig fennállott, amikor az állást Vitézovic Pál lovag töltötte be.

Reformok a tisztikarban. Bécsi katonai forrásból jelentik, hogy a hadvezetés már régóta tervezi, hogy a számvevő tisztikart hivatalnokká karrá alakítja át. Néhány év előtt meg is kérdezték a számvevő tisztikart, milyen állást foglal el az újítással szemben, akkoriban nem tudtak megegyezni, sokan elleneztek. Most belátta a számvevő tisztikar lehetetlen helyzetét, hogy a számvevő tiszt a hadbiztos hivatalnoknak legyen alárendelve. A számvevő tiszt legfeljebb a századosi rangot érheti el, ha kivételképp magasabb rangba nevezik ki, amugy is hivatalnok, számvevő-tanácsos lesz. Ezért a hadvezetés elhatározta, hogy számvevő tisztikart megszünteti, a számvevőt katonai hivatalnokká helyezi át. Ily módon lassanként valamennyi tisztet, aki nem végez valóban fegyveres katonai szolgálatot, a hivatalnokká karba helyezik át és részükre jobb előmenetelt biztosítanak. Eddig az állatorvos is csak legfeljebb századosi rangot érhetett el. Most a hadvezetés néhány törzs-állatorvosi állást rendszeresít s állator-

vosnak csak állatorvosi akadémiát végzett diplomás embert neveznek ki. Ily módon emelik az állatorvosok képzettségének színvonalát. A katonai hadbíró-jelöltek helyzetén is javít a hadvezetés. 1902-ben az egyetemi ifjúságot a hadbírói karba való belépésre szölitették fel, mivel a kizsöbön álló új katonai perrendtartás életbeléptetéséhez sokkal több hadbíró kellett. Azóta az új perrendtartás, a katonai büntetőtörvény reformja megakadt, a bírói jelölteket nem nevezték ki hadbíróknak, sokan csekély napi-díjért szölgálnak, elégedetlenek és máris sokan elhagyták a katonaságot. A hadügyminiszter a meglévő kereteken belül jóvá akarja tenni elődje hibáit s elhatározta, hogy május és november elsején valamennyi jelöltet áthelyezi a hadbírói karba és kinevezi hadbíró-főhadnagygyá.

Kossuth Ferencz a királynál.

— A politikai helyzet. —

Budapest, márczius 31.

Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter ma délután az 5 óra 15 perczkor induló gyorsvonattal Sztterényi József államtitkár társaságában Bécsbe utazott. Kossuth Ferencz holnap kihallgatáson lesz a királynál. Félhivatalosan azt jelentik, hogy Kossuth Ferencz audienciája csak folyó ügyekkel van kapcsolatban és a miniszter bécsi utjának már tíz nappal előbb kellett volna megtörténnie, de az a király gyöngékedése folytán halasztást szenvedett.

A függetlenségi párt nagyevü vezérének ezt az utazását sokféle kombinációval kísérik. Azt mondják, hogy az audienciát közvetlenül Wekerle vasárnapi kihallgatása készítette elő az uralkodónál. Közvetlen célja pedig a tisztí fizetésemelések kérdésének megoldása. Jövő vasárnap lesz az a közös minisztertanács, mely az 1909-es közös költségvetést tárgyalni. Ebbe a költségvetésbe Bécsben okvetlenül bele akarják illeszteni a katonatiszti fizetésemelést többmilliósi tételét. A magyar minisztertanács még nem vállalta el végleg ezt a terhet. Mielőtt ezt vállalná, szükségesnek mutatkozott Kossuth bécsi útja. A függetlenségi pártban ugyanis igen erős csoport ellenzi ezt a katonai teheremelést. Könnyebbnek tartják e csoporton, sőt ugyszólván az egész függetlenségi párton az egész katonai komplexum végleges elintézését. Ennek a kísérletnek az útját kezdték egyengetni már a párt

delegációs szöncikai is. Most pedig Kossuth Ferencz, mint pártvezér, vállalkozik a korona előtt ennek a felfogásnak tolmácsolására. Kossuth tehát azért megy Bécsbe, hogy ismeresse az uralkodóval pártja nézeteit. Nevezetesen, hogy közölje a királynál azt, hogy a függetlenségi párt a tisztí fizetésemelést is kikapcsolt katonai ügynek tekinti, melyet ingyen nem szavaz meg. Ellenben hajlandó az egész katonai kérdést végleg megoldani, ha kaphat érte nemzeti vívmányokban elfogadható ellenértéket. Ha Kossuth útja nem járna eredménnyel, akkor a tisztí fizetésemelés elintézése olyan ellenértéket fog felidézni, melyek igen vehemens válságra vezethetnek. Ha pedig eredményre vezet és sikerülne az egész katonai kérdést véglegesen megoldani, akkor ennek természetes következménye lenne a függetlenségi párt egyedüli kormányvállalása.

Ugyanerre a végső eredményre jut az a másik kombináció, amely a bankkérdésből indul ki. Eszerint a függetlenségi párt az önálló magyar bank föllállítása ellen nem tűr ellenmondást s így fölmondja a fegyverbarátságot a hatvanhetes pártoknak. Ezt fogja bejelenteni Kossuth a királynak és ennek a bejelentésnek alapján fog létrejönni az a függetlenségi párti kormány, amelynek Kossuth Ferencz lesz az elnöke.

Ezeket a híreszteléseket regisztráljuk, hogy képét adjuk annak a szenzációnak, amely Kossuth Ferencz bécsi útja nyomán támadt. A kormányhoz közelálló körökben pedig nyomatékosan utalnak arra, hogy a kereskedelmi miniszter holnapi audienciája egyáltalában nem bír azzal a rendkívüli fontossággal, amelyet hozzá fűzni igyekeznek. A delegációs ülészak előkészítése, valamint a jövő évi közös költségvetés megállapítása még nem idöszzerű s így a tisztí fizetések ügyével kapcsolatban a katonai kérdéssel sem kerülhetnek most napirendre. A bankkérdés, amely még két hét előtt alkalmas lehetett arra, hogy a politikai helyzetben változást hozzon létre, ma már szintén elvesztette az élet, mert a bankbizottság megtalálta azt a helyes utat, amely elvezet a kérdés megoldásához.

Igy tehát Kossuth Ferencz holnapi audienciájától nem várhatók nagy politikai szenzá-

Ha éppen nagyon akarod: ime, megfelezem veled a nyereséget; nesze öt forint . . .

Don Gunárosz egy fedelmeli mozdulattal hajlítottá be az öt forintot s mélyszéges keserüséggel csak annyit mondott, hogy:

— Gyalázat! . . .

Vas Gereben azonban tisztét szaladt az egyetlen aranyműveshez, akiben bohém embernek megbízni lehetett s aki a Pilvax-kávéház szomszédságában találtatott. Előbb persze nem merete odavinni, vélvén, hogy azt Lauka ott már több ízben elhelyezhette. Akkor pedig rögtön küssül a turpisság. Most már nyugodtan mehetett: övé a gyűrű.

Az öreg német föltette a nagyító üvegét, forgatta ki s be, rá-ránézegetett Vas Gerebenre, utoljára szelid esöndes hangján csak annyit mondott neki:

— Woll'ns mich für an Narren halten?

Gereben tágranyított szemekkel bámult rá:

— Warum?

— S' is doch an eiserner Ring . . .

Gereben vágtatott be a Pilvaxba. Gusztí ott állt és csibukozott.

— Te haramia! . . . Hiszen az a gyűrű vas!?

— Hát persze, hogy vas . . . Mondtam én egy szóval, hogy ezüst vagy réz? . . . Nekem családi klenódium . . .

— De vas . . . Ember! Hallod? . . . Vas! . . .

— Az hát. Boldogult Bánk Bán dicső nádorunk koporsósözögéből kalapálták a tiszaroffi cigányok. Én a Bánk-familiával anyai ágon rokonságban vagyok. A feleségem nagyanyja . . .

Ezt már nem hallotta Gereben . . . Rohant

ki az esöbe s nem mutatkozott a Bánk Bán koporsósözögével legalább három hétig.

Lauka pedig rendületlen nyugalommal szitta tovább a csibukot, mondván:

— A haramia . . . Vajjon mennyit kaphatott érte, hogy nekem öt forintot adott? . . .

Vörösmarthly Mihály honoráriumi igen szerények voltak. Mikor a forradalom lezajlása után elvesztette minden jövedelmi forrását, kocsigunyában bujdosott egy darabig s a nagy vihar lecsillapultával visszatért, semmi néven nevezendő keresetforrása sem volt. Ifjú óriások nagy szavakkal szölgálták a hazát, — ilyenek mindig valának s szödték a tiszteletreméltó öreget, — (bár alig volt ötvennégy esztendő, de nagyon megtört és végtelenül szomorú) — hogy nem ad hangot a maga hazafias fájdalmának, mikor „ök“ annyira kiabálnak. Persze, övelük az ördög sem törődött, Vörösmarthlynak pedig családja volt. Ekkor fordítottak vele néhány dolgot angolból. Ő fordította Julius Caesart és Lear királyt (még 1847-ben megkezdte) s ezeknek csekély honoráriumából éldegélt. Még ezt is szemére vetette egyik-másik hangos epigon. Felvette az árát s lögatja a lábait, nem dalol! Ez a keserü érzés adta aztán kezébe a lantot s elzengette a nagy hattyudalt:

„ . . . Huzd rá, cigány . . . megittad az árát,

Ne lögasd a lábadat hiába . . . ”

Minden lélek megrendül ennek a végtelen jajsözönak az olvasásakor s Vörösmarty a nagy látnokok magaslatára emelkedik . . . A Jézusaiás próféta hangja menydörög a „Vén cigányban . . . ”

1855-ben jelent meg a költemény a Pesti

Naplóban, annak 61-ik számában. Egressy Galambos Sámuel szentkirályi pusztáján kezdette írni ezt a költeményt, akinek ajándékából a nagykörösi ref. föiskola könyvtára bírja az első három versszak kéziratát. Már 1854 öszén beküldötte a költeményt Csengery Antalnak, hogy a Magyar Népkönyvben közölje. Csengery aztán Kemény Zsigmondnak adta át, hogy a Pesti Napló tárczájában közölje, ezzel nyitván meg, mint új szerkesztő, a Pesti Napló tárcza-rovatát. Fényesebb megnyitót képzelni sem lehet. Utána nemsokára rosszabbról rosszabbra fordult a költő állapota s 1855 végén már súlyos rohamai voltak. Pestre jött fe s családjával a váci-utczai 17-ik számú házba költözött, mely a Kappel-család tulajdona volt. Ugyanarra az emeletre, amelyen huszonöt évvel előbb Kisfaludy Károly halt meg. A „Vén cigány“ költőjét lent az utcán agyszélhühdés érte. Ugy vitték fel az emeletre. November 19-én, félkettőkor halt meg. Ugyanazon a napon, ugyanabban az órában temették, melyben Kisfaludy Károlyt. November 21-én, délután három órakor. Óriási tömeg kísérté. Az özvegy bánatát növelte a nyomor, melyben maradtak. A költő és a sors-harag egy anyaméhből született . . .

Deák Ferencz lett az árvák gyámja. A három árva: Béla, Ilonka és Erzsébet a szomorú anyával gyakran látogatták a sirt. Deák Ferencz pedig leült s levelet levél után írt az ország tehetősebbjeihez, melyek úgy kezdődtek, hogy: „Vörösmarty árváiról kell gondoskodnunk.“

És a nemzet tehetősebbjei megemberelték magukat. Százháromezer forint gyűlt össze. A nemzet lefizette egy parányi részét annak, amivel Vörösmarty emlékének tartozott!

czikók. Előterjesztései között azonban, amelyek a szokásos gyűjtőnéven folyóügyeknek nevezhetők, igen fontos tervek kerülnek megbeszélésre, amelyek az ország gazdasági helyzetére nagy kihatással lesznek.

Bécsből telefonálják, hogy Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter 9 óra 15 perczkor az osztrák államvasutak pályaudvarán Bécsbe érkezett. Az eddigi megállapodások szerint a miniszter, akit holnap délelőtt ő Felsége Schönbrunnban külön kihallgatáson fogad, holnap délután öt órakor szándékozik Budapestre visszatérni.

A bank-kérdés.

— Az albizottság ülése. —

Budapest, márczius 31.

A képviselőház bankbizottsága tudvalevőleg albizottságot küldött ki, hogy állapítsa meg pontosan azokat a kérdéseket, amelyeket a meghívandó szakértőkhöz fognak intézni. Az albizottság ma délelőtt tizenegy órakor a képviselőház miniszterelnöki fogadó termében ülést tartott. Résztvettek a tanácskozásban: Wekerle Sándor miniszterelnök, Popovics Sándor pénzügyi államtitkár, Batthyány Tivadár gróf, Földes Béla, Holló Lajos, Bernáth István, Buzáth Ferencz és Éber Antal.

Az albizottság gróf Batthyány Tivadár elnöklésével két és fél óra hosszat csupán a szakértőkhöz intézendő kérdőpontok pontos megszövegezésével foglalkozott. Tizenkét kérdőpontban állapodtak meg. Valamennyi kérdés úgy szól, hogy mi a véleménye a szakértőnek az illető kérdéssről arra az esetre, ha az önálló bankot fölláttatják? Az albizottság ugyanis elhatározta, hogy abban a levélben, amelyben a szakértőket fölkéri, hogy a kérdőpontokra válaszoljanak, bevezetésül kiemelik, hogy a bizottság azon a véleményen van, hogy a törvényhozás az önálló bank fölláttatásának álláspontjára helyezkedik.

A kérdésekre vonatkozólag két javaslatot terjesztettek az albizottság elé. Holló Lajos tizenegy pontot javasolt, Popovics Sándor államtitkár pedig nyolcz pontból álló tervezetet nyújtott be. Ebből a két tervezetből csinálta meg az albizottság végleges javaslatát, amelyhez még egyes albizottsági tagok indítványa értelmében is tettek pótlásokat. Így Földes Béla javaslatára a következő új kérdőpontokat vették föl: Mely üzletágakra terjed ki az önálló bank működése? Minő befolyása legyen az államnak a nagyobbbrangu tisztviselők kinevezése és az ügykezelés dolgában? Továbbá, hogy az államadósságok és az állami pénzkezelés dolgában az önálló bank minő szolgáltatásokra kötelezhető?

Hosszabb vita volt a bankrendszerekre vonatkozó kérdésnél. Végre is az állambank elejtésével és az egybank-rendszer szem előtt tartásával szövegezték meg a kérdést.

A disagio elkerülését tudakoló kérdésnél is nagy vita folyt, mert ezt a kérdést nem lehet úgy föltenni, mintha a disagiónak föltétlenül be kell következnie.

Holló Lajos szerint a bank ügyes politikával elérheti a pénzügyi állandóságának biztosítását. Vele szemben Wekerle Sándor miniszterelnök statisztikai adatokkal mutatta ki, hogy a disagio elkerülése független a bank politikájától, hanem főleg az állam pénzügyi helyzetétől és hitelképességétől függ.

Szóba került a frank-rendszerre való átmenet kérdése is. A tervet azonban nem tartották indokoltnak, mert Ausztriában és Németországban, amely államokkal a legnagyobb összeköttetésünk van, nem ez a pénzrendszer, a balkáni államok miatt pedig nem érdemes ezt a változást véghezvinni.

A bizottság minden kérdésre nézve teljes és egyöntetű megállapodásra jutott. A kérdések végleg megállapított szövegét a csütörtöki teljes ülésen terjeszti elő az albizottság. Valószínűleg a bizottság ahhoz minden változtatás nélkül hozzá is fog járulni. A szakértők meghallgatása csak a husvét utáni hetekben veszi kezdetét. Valószínűleg május első napjaiban. A meghallgatandó szakértők személyére nézve a

bizottság legközelebb fog megállapodásra jutni. A bizottság nem testületeket fog meghívni, hanem a közgazdasági élet, a tudomány és szakirodalom terén egyes kiválóbb egyéneket fog felkérni szóbeli nyilatkozattételre az önálló magyar jegybank felállításának módjaitra nézve.

A főváros függetlenségi polgárságának a bankkérdésben április 11-én tartandó nagygyűlésére javában folynak az előkészületek. A nagygyűlés előkészítő bizottsága nem ma, mint tévesen közölte, hanem holnap, szerdán délután 6 órakor tartja meg a terézvárosi függetlenségi kör Andrassy-ut 67. szám alatt levő helyiségében ülést.

Pop Cs. István stb.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, márczius 31.

Pop Cs. István, Bella Mátyás, Bozóky Árpád, Hodzsa Milán és Suciú János voltak a mai képviselőházi ülés szónokai. A házszabálymódosítás első szakasza ellen beszéltek valamennyien. Helyesebben valamennyien ölszámra hordták a módosításokat és indítványokat a Ház asztalára. Hodzsa Milán maga százhatvanegy indítványt nyújtott be; mind azonos szövegű, csak a képviselők száma különböző, kik a sürgősség kimondását kérhetik. A taktika átlátszó. Mindezekről a módosításokról szavazni lehet. E hét végén megérkeznek a horvátok és az ő segélyével az obstruktorok már névszerűt szavazásokat is kérhetnek. Ezért van szükség a sok módosításra, javaslatra és indítványra. (De ezért van szükség a mostani házszabályok revíziójára is.)

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

— Kezdődött délelőtt tíz órakor. —

Elnök: Justh Gyula, később Náray Lajos.
Jegyzők: Szentkirályi Zoltán és Hencz Károly.
Az elnök: Megnyitja az ülést.

házzszabálymódosítás.

Pop Cs. István: Kifogásolja, hogy csak az első ponthoz szólhat, holott az egész szakasz összefügg. Az elnök: Figyelmezteti, hogy ezt a kérdést egyáltalában ne bolygassa, mert a házszabályok intézkednek így. S ha mégis folytatná, megvonja tőle a szót.

Pop Cs. István ezután az első szakaszt bírálja. Soknak tartja és abszurdumnak a tizenhat óras üléseket. Az obstrukció a mai többségnek gyümölcsöt termelt. Ezért nem helyesli az obstrukció letörésére irányuló törekvést, mert az a helyzet, ami ez előtt fennállt, fennáll ma is. Indítványt nyújt be, hogy 225 képviselő kérhesse a sürgősséget s hogy a sürgős ülések csak a hét első öt napján tartassanak meg. Végeztül indítványozta, hogy a sürgős tárgyalások tartama alatt a tanácskozási képességhez 100, a szavazáshoz 200 képviselő legyen jelen. Kérte indítványának kinyomatását és elfogadását.

A többség nem rendelte el a kinyomatást.

Bella Mátyás: Az indítvány érdemében tett módosításokat elfogadja. A maga részéről csak a Nagy Emil-féle indítvány hibás mondat szerkezetére és magyartalanságára vonatkozólag nyújt be indítványokat. Ezután minden egyes mondatához egész nyelvtani magyarázatokat tartott s módosításokat nyújtott be.

Bozóky Árpád: Az egész bekezdés elvetését indítványozza s a maga részéről egészen új szöveget ajánlott. A sürgősséget titkos szavazással óhajtja megszavaztatni, hogy ezzel ellensúlyozható legyen az osztrákoktól való függés. Kijelenti, hogy ha legalább 200 képviselő dönt titkos szavazással a sürgősség mellett, akkor szóló megszavazza az egész házszabályrevíziót. Kéri indítványának kinyomatását.

A többség nem rendelte el a kinyomatást.

Hodzsa Milán: A házszabályrevíziót — véleménye szerint — az elnöki jogkörnek újra való megállapításával kellene kezdeni. Hibáztatja, hogy nálunk az elnök bizonyos politikai pártnak a tagja, ami még a legigazságosabb elnöknel is a pártatlanság rovására megy. Ezután magát az indítványt bírálta, amelynek elfogadásával sikerülne fog majd a létszámmelést hat nap alatt keresztülvinni. Módosítást nem nyújtott be, hanem csatlakozott az eddig benyújtottakhoz. Ellenben 164 határozati javaslatot nyújtott be, amelyek szerint a hosszú ülésekkel szemben külföldi mintára bizonyos számú képviselők az ülés elpolását kérhessék. Ez a szám 20-tól 150-ig terjed.

Az összes határozati javaslatok szöszerint azonosak, csak a szám változik.

Suciú János: Megkövetelné, hogy a sürgősséget kérő képviselők tartozzanak jelen lenni a sürgősségi... sürgősségi... .

Somogyi Aladár: Nyögje már ki!

Az elnök: A közbeszólásért Somogyit rendeltetésül utasítja.

Suciú János: (folytatja)... sürgősségi tanácskozáson. Erre vonatkozólag indítványt is nyújtott be. Indítványt nyújtott be, hogy a tanácskozási idő naponként többször is megszakítható legyen a sürgősségi tanácskozás tartama alatt. Kéri indítványának kinyomatását.

A többség nem kívánta a kinyomatását.

A holnapi ülés napirendjének megállapítása után az ülés két órakor véget ért.

Budapest, márczius 31.

A katolikus autonómia. Gróf Zichy Nándor, a néppárt vezére ma délelőtt a képviselőházban felkereste gróf Apponyi Albert kultuszminisztert, akivel hosszasan beszélgetett. Hir szerint a katolikus autonómia dolgáról tanácskoztak.

Mentelmi ügyek. A képviselőház mentelmi bizottsága ma délelőtt tíz órakor Malatinszky György elnöklésével ülést tartott. A bizottság Várady Károlyt rágalmaszért, Szkiacsák Ferenczet sajtórendőri kihágásért, Zanella Richárdot, Ivánka Imrét és Szmeccsányi Györgyöt párvialalért, Ivánka Milánt és Juriga Nándort nemzetiségi izgatásért kiadta; Brestvanszky Kálmánt, Ráth Endrét és Gyuriss Emilt nem adta ki. Ifj. Madarász József egy képviselőválasztás alkalmával történt inzultusért mentelmi jogának megsértését jelentette be. A bizottság azonban ebben az esetben nem látta a mentelmi jog megsértését.

Márczius tizenötödike. Nagy György képviselő ma délelőtt a következő indítványt jegyezte be a képviselőház indítványkönyvébe:

Indítványozom, hogy a képviselőház utasítsa a kormányt, hogy terjeszzen elő törvényjavaslatot, amely az április 11-ikét nemzeti ünnepé nyilvánító 1895. évi V. törvényzikket eltörli és nemzeti függetlenségünk újjászülését napját, 1848. márczius 15-ikét nemzeti ünnepé avatja.

A szerb püspöki konferencia. Karlóczáról táviratozzák a Magyar Távirati Irodának: A szerb püspöki konferencián Gruics Mihály károlyvárosi püspök azt indítványozta, hogy hívassék egybe az egyházi kongresszus és kérte a konferencia beleegyezését ahhoz, hogy mivel Brankovich patriárkát nem nevezett ki maga helyett helyettesét, ő maga, Gruics, mint a metropoliai tanács legidősebb püspöke és alelnöke azzal hívassa össze e tanácsot, hogy abban csupán a kongresszus összehívása határozottassék el. A püspöki konferencia ezt az indítványt nem fogadta el, hanem kimondotta, hogy vagy nem kell összehívni a metropoliai tanácsot, vagy pedig, ha egybehívják, akkor intézze el az összes folyó ügyeket. Elhatározta továbbá, hogy Wekerle Sándor miniszterelnöknel táviratilag fogja sürgetni a korábbi konferenciák határozatainak elintézését, hogy akár adminisztrátor kinevezése után is siettesse a kongresszus egybehívását. Minthogy a legközelebbi napokban Bogdanovics Luczián budai püspököt fogják patriárkatusi adminisztrátorrá kinevezni, főgyházmegeje régi konzisztórium tekintetében a püspökök ama meggyőződésüket nyilvánították, hogy a konzisztórium törvénytelen, mert Jankovics Anatol arkimandritát törvénytelenül neveztek ki annak alelnökévé és így a konzisztórium összes eddigi munkálkodása törvénytelen és semmis. A kolostori nyomdáról kitünt, hogy a szent szinódus róla soha semminemű határozatot nem hozott, a kolostori szeminárium patronátusát ki nem nevezte és ennek a nyomdát nem ajándékozta, mert erre joga sem volt. A püspökök elismerik, hogy a kongresszusi választmánynak a kolostori nyomda, valamint a kolostorok felett való jogát a szerzetesek megtámadni készülnének abban az esetben, ha a kolostori nyomda birtokháborító pörében a felebbvitelnél a pört megnyeri és kérni fogják, hogy tiltassék meg a kongresszusi választmánynak a zárdákon való felügyelet gyakorlása, mert azok az ő tulajdonuk és bírój uton fogják keresni annak kimondását, hogy a választmány ne háborgathassa békés birtoklásukat. A konferencián a verseczi és temesvári püspökök nem vettek részt. Zmejanovics Oábor verseczi püspök a kongresszusi választmány ülést április 8-ára Karlóczára összehívta.

Rákospalota a függetlenségi pártnak. Rákospalota község képviselőtestülete legutóbbi közgyűlését tárgyalta a Rákospalotai Függetlenségi és 48-as Köi kérelmét, amelyben a kör építendő helyisége számára telket kér a községtől. A közgyűlésen Vargha főbíró elnököl s jelen voltak Kmety Károly és Hédervári Lehel orsz. képviselők is. A köz

gyűlés rövid tanácskozás után egyhangú lelkesedéssel egy háromszáz négyzetötes feltelet ajánlott fel teljesen díjtalanul a függetlenségi kör részére a község legszebb helyén, a Fötéren. A képviselőtestület hazafiságáért a kör nevében Hédervári Lehel orsz. képviselő mondott köszönetet a közgyűlésnek. A függetlenségi kör az afándékozott területen még ez év folyamán felépíti és felavatja székházát. Ugyanekkor fogják leleplezni Kossuth Lajos szobrát is, amely ünnepekre meghívják úgy Kossuth Ferencet, mint a kormány többi tagjait is.

A t. Házból.

I. Nézettelérések.

Az elnöki emelvény felett a páholyban két divatos grófkisasszony hallgatja a képviselőházi tárgyalást és nézi a látnivalókat. Egyik félórára az arisztokrácia ifjúsága megy fel, azután hivatalos minőségben Návay Lajos, az alkotmánypárti alelnök, majd Bárczy István, a miniszterelnök szárnysegéde, aki a komteszeknek a híres nevezetes karuszel alkalmával partnerük volt. Magyarágzatnak a sürü kérdézőkördésekre válasz gyánant, de csak egyre több kérdezőni való akad. Mámý komtesz például absolute nem érti, hogy miképpen beszélhet olyan hosszasan Pop Cs. István, holott a magyar képviselők nem értenek vele egyet.

— Ez éppen amiatt lehetséges, — felelnek, — mert a régi házszabályok vannak érvényben és mert még nem csinálhattuk meg a revíziót . . .

— És aztán, hogyha a revízió meg lesz, akkor nem beszélhetnek ily hosszú ideig azok a képviselők, akikkel önök nem értenek egyet?

A kérdésre bajos volt válaszolni, mert éppen ebben a percben Popp Csicsó István azt fejtegette, hogy nagy igazságtalanság, állat-, illetőleg emberkinzás a revízió ama terve, hogy tizenhatórás üléseket tartsanak.

— Tehát — hangzott a folytatólagos kérdés, — hogy ha a revízió meg lesz, akkor nem négy órát, hanem tizenhat órát beszélhet egy-egy képviselő.

— Valóban így igaz . . .

— És ezt ők a szólásszabadság korlátozásának nevezik. Mint hogyha azt mondanák, hogy a tizenhatméteres tunika szűkebb a négy méteres tunikánál . . .

— Azaz hogy — felelte Návay Lajos — attól függ, hogy miképpen varrják össze azt a tizenhat métert, mennyi ránczot csinálnak és milyen szűk abroncsra szorítják.

A nézeteltéréseket itt eme ráncz- és abroncselmélettel valahogy ki lehetett egyenlíteni.

De künt a folyosón és lent a parlament rondójában egyre ujjabbak és ujjabbak keletkeztek.

Nagy György például felment az elnöki emelvényre, elvette az indítványkönyvet és beirt egy javaslatot, azt ajánlván, hogy a törvényhozás törölje el az április 11-ikéről szóló törvényt és iktassa helyébe nemzeti ünnepnek márczius 15-ikét. Már most az a kérdés: mit szól a balpárti indítványhoz az a negyvennyolczas párt, amelyik egy időben ugyanazt az álláspontot foglalta el, vagyis, hogy a nemzeti ünnep dicsőségére márczius 15-ike méltó és nem április 11-ike. Másfelől viszont az április 11-éről szóló törvényt báró Bánffy Dezső csinálta, aki most a balpártiakkal együtt tart és amikor ezek a törvény eltörlésére törekednek, akkor tulajdonképpen báró Bánffy Dezső egy alkotását akarják összetörni. Tehát logikus felfogás szerint a nézeteltérésnek báró Bánffy közt és a balpárt közt kellene keletkeznie. A valóság azonban az, hogy most — ha az indítványt esetleg tárgyalják — azok fognak szemben állani egymással, akik a multban egy és ugyanazon felfogást vallották és a márczius 15-ének nemzeti ünnepé avatását kívánók közt talán ott találjuk Bánffyt is. M'rt ugy vélheti,

hogy a jó nem lehet ellensége a jobbnak és ha valamikor jó volt április 11-ike, csak azért volt jó, mert nem lehetett megszerezni a jobbat, nevezetesen márczius 15-ikét.

A folyosón meg éppen nagy a zsbongás. A Kossuth Ferenc nagy rendjeléről beszélgetnek és az ő bécsi útjára csinálnak tippeket. Legszevsebben egy miniszteri lisztát adnának a kezébe, hogy vigye a Burgba, de mindenki mást akarna miniszternek s nem azt, akit a szomszédja és kifűnik, hogy könnyebb volt miniszteri névsort csinálni három ellentétes elvű pártból, mint lenne most, hogyha csak egy pártból, a függetlenségi-ből akarnák kiszemelni a választottakat. E nehézségek miatt — szintén az ellentétes nézetekkel indokolva — békét hagynak ennek a kombinációnak és kihirdetik, hogy Kossuth Ferenc legnagyobb híve a koalíció együttmaradásának.

S a másik perczen a gondolkozó emberek feje amiatt fáj, hogy hát valjon a kis balpárt együtt marad-e. Polónyi Géza a mostani harcz ideje óta alig látható köztük. Ujjabban pedig azt beszélk, hogy Nagy György meg Csépany Géza kezdik unni a dicsőséget. A magyar vidékeken rossz vért szült a nemzetiségiekkel való szövetkezés látszata is. Már abban megállapodtak, hogy amit lehet, vissza kell kapálni és már nyílt színen is igyekeznek s az oláh meg a tót szónok beszédét éppugy zavarják ellentmondó közbeszólásokkal, mint a koalíciós függetlenségek.

Nevezetes, hogy ma Bella Matyás, a tót lépett fel, mint a magyar stílusgondozója és a magyarság szempontjából ajánlott stílárís módosításokat. Ennyi gunyt még a balpárt sem bír el és az ülés végén kiadták a jelszót, hogy szakítani kell a nemzetiségiekkel.

Miután pár hétig együtt öntötték a moslékot a vízbe, hát most a balpártiak kiakarnak mászni a pocsolyából és sietnek mosni a kezüket.

* * *

II. Uj iparvágány.

A mai ülés után a Ház elnöki irodájában bizalmas tanácskozás volt, melyre csakhamar közlekedésügyi szakértőket is meghívtak.

Az történt ugyanis, hogy Hódzsa Milán, aki a házszabályrevíziós javaslat részletes tárgyalásánál felszólalt, bejelentette, hogy néhány szerény módosítást „lesz bátor“ benyújtani.

Kellett is hozzá bátorság! Mert amikor a módosítások előterjesztésére került a sor, Hódzsa Milán benyult egy nagy paktáskába és kihuzott belőle egyet. Azután megint benyult és kivett belőle kettőt. No még egyszer és előszedett hármát. Így lett hat. No most, gondolták, ez elég, hisz hat már annyi, mint néhány. De mi a fenének hozott egy egész utazó-koffert. Tán benne van ezenkívül a szalonruhája, a szennye és valamennyi cipője, csizmája.

Dehogy is! Mindvégig indítványokkal volt tele a koffer. Nem hat volt benne, nem csak tíz, nem csak husz, több . . . több . . . harmincz . . . ötven . . . száz . . . százhusz . . . százharmincz . . . százötven . . . százhatvan . . . sőt több, mert összesen százhatvannégy módosítási indítvány volt a kofferben s ezeket Hódzsa Milán mind kiszedte s azt mondta, hogy benyújtja.

Egy terembiztos elment értük. De még két szolgát kellett maga mellé vennie, hogy a hatalmas papíresomót felvihessék az elnökhöz.

Emiatt tartották a bizalmas tanácskozást. Tárgy volt az a kérdés: nem kellene-e egy iparvágányt építtetni a gyárilag előállított indítványoknak az elnöki emelvényig való szállítására.

A vége azonban az volt, hogy másféle vágány mellett döntöttek. Hogy az olyan képviselőt, aki bolondokházát akar csinálni a képviselőházból, azt vigyék be a bolondok házába.

Részleges miniszterválság Ausztriában.

— Sajtó tudósítónktól. —

Bécs, márczius 31.

Ausztriában ma váratlanul kitört a részleges miniszterválság. A költségvetési bizottság ma délelőtti ülésén ugyanis dr. Klein igazságügyminiszter elmondotta nagy érdeklődéssel várt beszédét a cseh nyelvkonfliktusokról. A miniszter fölpanaszolja a jelenlegi állapotokat és rámutat arra, hogy a kormány egy interpellációra adott válaszában jelezte, hogy úgy a bíróság, mint a nép tekintélyének árt, ha a Csehországban harmincz év óta fennálló jogszokásoktól nyelv dolgában hirtelen eltérnek. A miniszter hangsúlyozza, hogy fegyelmi uton egységes eljárást teremteni lehetetlen, mert fegyelmi uton csak törvénytelenéseket és szabálytalanságokat lehet megtorolni. A nyelvkérdésben rejő sajnálatos visszasság nemcsak politikai jelentőségű, de gyakorlatilag is fölötte káros. Dr. Klein szerint a mostani kusza állapotok a jogszokásokban megfelelnek az évtizedes gyakorlatnak és ezeken az igazságügyminiszter nem tud változtatni, csak törvény, amely a nyelvkérdést szabályozza. A törvénykezés számára valóságos megváltás volna, ha törvényes uton sikerülne egységességet biztosítani.

A miniszter beszéde után a költségvetési bizottság cseh tagjai nyomban elhagyták a termet. A rögtönzött ülésen, amelyen Prasek és Fiedler cseh nemzetiségi miniszterek is résztvettek, a csehek kijelentették, hogy az igazságügyminiszter válaszával elégedetlenek és kilépnek a koalícióból, valamint visszavonják minisztereket a kabinetből.

Ugyanekkor a német bizottsági tagok is tanácskoztak és elítélőleg nyilatkoztak a miniszter beszédéről, amely a németeknek éppenséggel nem kedvezett. A miniszter tulajdonképpen helyteleníti a német bírák eljárását és szankcionálja a cseh nyelv önkényes használatát a belső hivatalos ténykedésekben Csehországban. Végezetül pedig bevallja a miniszter, hogy ő képtelen javítani a dolgokon.

Báró Beck miniszterelnök ma délelőtt Schönbrunnban járt, hogy a változott politikai helyzetről jelentést tegyen az uralkodónak.

Más oldalról jelentik, hogy az igazságügyminiszter beszédében nem tartotta szükségesnek, hogy az évtizedek óta fennálló és a Stremayer-féle rendeletben gyökerező jogszokást elejtsék és a cseh fogalmazványokat visszautasítsák. Másrésztől azonban a miniszter nem jelentette ki — pedig ezt a csehek követelték — hogy ennek az évtizedes szokásnak kényszeruton is érvényt szerez. Ezért úgy a cseh, mint a német részen kitört az elégületlenség. Mindkét párt tanácskozásra gyűlt össze és bár a csehek a tanácskozást holnap folytatják, annyi már ma is elhatározott dolog, hogy a csehek ellene szavaznak az összes államjavaslatoknak. Ugyanekkor természetesen lemondanak miniszterek is, ami részleges miniszterválságot jelentene. Ez azonban nem feltétlenül jelenti azt, hogy a válság az egész kabinetre kiterjed, mert a csehek eljárása a pártoknál nem találkozik helyesléssel.

A miniszter beszédét a német pártok is izgatottan fogadták és úgy látszik, hogy dr. Klein állása megrendült. A cseh sajtó azon van, hogy a részleges miniszterválságról minél sötétebb képet fessen és úgy állítja oda a dolgot, hogy a részleges válságból teljes miniszterválság lesz.

Legujabb hírek szerint a részleges kormányválság kezd akut jelleget ölteni. A pártok késő délután tanácskozásra ültek össze s általános az a vélemény, hogy Klein igazságügyminiszternek meg kell válnia tárczájától. A keresztényszocialisták körében úgy vélekednek, hogy legjobb volna, ha ideiglenesen báró Beck miniszterelnök vezetné az igazságügyminisztériumot, de egy jelentékeny csoport azt kívánja, hogy dr. Fuchs, a képviselőház volt elnöke vegye át az igazságügyi tárczát. Azért esett a választás dr. Fuchsrá, mert keresztényszocialista létére a függő kérdésekben ő követi a középútat. Fuchs ellenben, mint beavatott környezete állítja, éppenséggel nem hallandó ezt a nehéz missziót elvállalni.

KÜLFÖLD.

A Hill-ügy.

Budapest, márczius 31.

A Hill-ügy, úgy látszik, mégsem simul el egészen, miként ezt hivatalosan állítják. Roosevelt tegnap a Fehér-házban sokáig tanácskozott Root külügyi államtitkárral ebben az ügyben. A tanácskozás után Washingtonban hivatalosan kijelentették, hogy az a szeretetreméltó mód, amelylyel Berlinben a Hill ellen nemrég hangoztatott aggodalmat elűntetni igyekeztek, megnyugtató hatást tett. Az amerikai lapok szerint Roosevelt elnök már most sietetni akarja a mostani nagykövetnek, Towernek visszahívását és Hillt, aki ez idő szerint Párisban tartózkodik, már előbb új állására akarja küldeni, mint tervezve volt. Washingtoni kormánykörökben azt hiszik, hogy már most Vilmos császár is sietni fog azt a kellemetlen benyomást elenyésztetni, amelyet Hill vagyontalanságára tett célzása Amerikában előidézett s jóvá fogja tenni figyelmével és előzékenységgel eddigi viselkedésének következményeit. Ha a berlini kormány nem vonta volna vissza oly gyorsan Hillt, akkor az Egyesült-Államok valószínűleg hosszabb ideig nem töltötte volna be a berlini nagyköveti állást, éppen úgy, amint annak idején tették, amikor a bécsi udvar Keileyt visszautasította. Az amerikai érdekeket Berlinben addig diplomáciai ügyvivő oltalmazta volna meg. Több lap most azt a tanácsot adja Hillnek, hogy egyáltalában ne menjen Berlinbe, hanem jelöltesse magát a newyorki kormányzó állásra, amelyre a Vilmos császár ellen való harag jelül kétségtelenül meg is választanák. Különben is az amerikai kormány a differenciákat azzal fogja véglegesen elintézni, hogy az amerikai kormány végképpen lemond arról, hogy Hillt Berlinbe küldje. A washingtoni külügyi hivatal már keres is számára új állást s ennek valószínűleg az lesz a következménye, hogy az amerikai diplomáciai karban több nagyobb változás fog beállni. Az amerikai kormány azt hiszi, hogy Hillt már azért sem küldheti Berlinbe, mert a történet után nem lehetne szó a két állam között kivánatos elfogulatlanságról. A német kormány barátságos nyilatkozata mellett is már legközelebb várják Tower visszalépését. A „Tageblatt“ washingtoni tudósítója tegnap megkérdezte a külügyi államtitkár, vajon a dolog véglegesen el van-e már intézve, a mire az államtitkár azt felelte, hogy hivatalosan egyáltalában még meg sem kezdődött. A külügyminisztérium különben elhatározta, hogy nem küldi Hillt Berlinbe nagykövetnek. Valószínű, hogy Griscorn római amerikai nagykövetet nevezik ki a berlini állásra.

Washingtonból a német-atlanti kábelén jelentik: A Hill-incidens végleges elintézése céljából báró Speck V. Sternburg német nagykövet előzetes megbeszélés értelmében, tegnap este meglátogatta Roosevelt elnököt. Tanácskozásuk eredményéről a következő jegyzéket adták ki: Hivatkozással a német külügyminisztériumtól már közzétett közleményre, a német nagykövet is tolmácsolta kormánya ama kijelentését, hogy sohasem történt változás a tekintetben, hogy Hillt Berlinben a legszívélyesebb készséggel fogadják. Nyilvánvaló, hogy egyes kijelentéseket, amelyek magánbeszélgetés folyamán hangoztak el, eltorzítottak és túloztak úgy, hogy egészen téves benyomást kelthetett az ügy. A két kormány sohasem volt részes ebben a félreértésben. Hill jelölésénél annak megfontolása volt a döntő körülmény, hogy a diplomáciai szolgálat egész személyzetében a legalkalmasabb volt e felelősség és megtiszteltetés tekintetében elsőrangú állás betöltésére, mert tekintettel voltak arra, hogy tapasztalt diplomatát és bevált szónokot, a nemzetközi jog terén tekintélyt és a német nyelv ismerőjét küldjenek ki. E szándékat a császár és egész Németország a legteljesebb mértékben elismeri. A kormány a Hill-esettel kifejezésre akarta juttatni, hogyha valaki esetleg szerény anyagi javakkal rendelkezik is, ez nem képez akadályt a legmagasabb állásokra való kineveztetéshez és csak sajnálja, hogy a kongresszus elmulasztotta a külföldi nagykövetek számára méltó lakásokat engedélyezni. E körülmény, egyenesen gazdag egyének

javára szolgál. Hillnek német nagykövetté való hivatalos kinevezése a tegnap esti tanácskozáson megállapított eljárás értelmében holnap fog a szenátusnak elhatározás céljából előterjesztetni. Tower visszahívásának időpontját még nem állapították meg, várják azonban, hogy Hill május folyamán lép Tower helyébe.

Nikita és a német császár. A „Tageblatt“ tudósítója táviratozza Velenczéből: Most tudódott ki, hogy tegnap délelőtt váratlanul megjelent a Hohenzollern-yachton Nikita fejedelem. Vilmos császár nagy szívességgel fogadta a fejedelmet és körülbelül husz percig magában maradt vele, később bemutatta a császárnénak. Nikita fejedelem, aki Cetinjéből Pétervárra utazik, Trieszten át délelőtt 11 órakor érkezett Velenczébe. Nikita montenegrói fejedelem ma Velenczébe érkezett. A fejedelem holnapig itt marad és azután folytatja utazását Pétervárra, ahol Miklós czárt fogja meglátogatni. A montenegrói fejedelem tegnap délelőtt egészen váratlanul megjelent a Hohenzollern hajón. Vilmos császár nagy melegséggel üdvözölte a fejedelmet, akivel husz percig egyedül maradt, aztán bemutatta őt családjának. A fejedelem tízenegy órakor hagyta el a hajót.

Anglia és a Macedón kérdés. A tegnapi riasztó hírekkel szemben a Reuter-ügynökség ma azt jelenti, hogy az angol kormány ezideig egyetlen hatalomtól sem kapott választ e hónap 3-iki jegyzékére, amely a macedón ügyeket tárgyalja és Grey külügyi államtitkár javaslatait tartalmazza török kormányzó kinevezése és a csendőrség szaporítása iránt. Szintúgy nincs tudomása az angol kormánynak valamely ellenjavaslatról, amely ugyane tárgyban Oroszországtól indult ki. Az angol kormány kész minden fölmerülő tervet megfontolás tárgyává tenni, amelyet a jelenleg elviselhetetlen macedóniai helyzet orvoslása ügyében terjesztenek elő. Anglia nem ragaszkodik mindenáron legutóbbi javaslatához, amelyet csak oly célból terjesztett elő, hogy a nehézségek észszerű megoldásként megvitassák és véget vessen a jelenlegi anarchikus állapotoknak, de éppen nem abból a célból, hogy olyan új indítványok kerüljenek a hatalmak elé, amelyek további viszálykodásokra adnak alkalmat. A mi azt a megjegyzést illeti, hogy a Grey külügyminiszter által indítványozott kormányzó kinevezése vallási viszályokat teremthet, kijelentik, hogy az angol kormány már eleve tekintetbe vette azt, hogy ilyen kifogás is tehető, mikor jegyzékében kijelentette, hogy erre az állásra mohamedán ember kinevezése minden tekintetben elfogadható volna. Ismételtelen kijelenthető tehát, hogy az angol kormány ezt a gondosan áttanulmányozott tervet egyáltalán nem szándékozik visszavonni.

A Neue Freie Presse közli: Ma ment el az osztrák-magyar monarchia külügyi kormányának válasza az angol reformjavaslat tárgyában, miután a bécsi külügyminisztérium befejezte a diplomáciai tárgyalásokat Pétervárral. Minthogy időközben az orosz kormány valamennyi nagyhatalomnak eljuttatta indítványát Macedóniára vonatkozólag, nyilvánvaló, hogy Ausztria-Magyarország elhárította sir Edward Grey javaslatát. A koncerthatalmak kormányainak mult hét végén Macedónia közigazgatási reformjára vonatkozólag átnyújtott orosz javaslatokat Berlinben is kedvezően fogadták. Az orosz emlékirat behatóan foglalkozik a kérdéssel és tartalomdús. Alapos tanulmányozást árul el, melyet Pétervárott a macedóniai viszonyoknak szenteltek. Ha még végleges ítéletek nincsenek is a megfontolásra előterjesztett pontokban, mindazonáltal itt az a benyomás, hogy az orosz javaslatok lényege általábanosságban helyesléssel találkozik.

A romániai földbérlet. A kamara mai ülésén Stelian igazságügyminiszter törvényjavaslatot nyújtott be a földbérleti jog korlátozása tárgyában. A törvényjavaslat egyik pontja szerint tilos oly földbirtok bérbeadása, amely nagyobb 4000 hektárnál, akár egyes személy, akár társaság, akár pedig közvetítő személyek útján történjék az bérösszeg fejében.

Ir víta az angol parlamentben. Az alsóház tegnapi ülésén Redmond határozati javaslatot nyújtott be, amely Irország jelenlegi kormányzását elítéli és azt az állítást tartalmazza, hogy a szörnyen lévő probléma megoldása csak úgy lehetséges, ha az ir nép valamennyi tisztán ir ügyben törvényhozói és

végrehajtói hatalmat nyer. Redmond kijelentette, hogy Irország a homerule-mozgalom egyetlen periódusában sem volt helytelenebbül kormányozva és sohasem volt nagyobb mértékben elhatározva, hogy nem enged a homerule elérésére vonatkozó törekvéséből, mint jelenleg.

Percy (konzervatív) az ellenzék nevében módosító javaslatot nyújtott be, amely kifejtí, hogy minden körülmények között ellenzi a felelős végrehajtó hatalommal bíró ir parlament létesítését. Redmond megmutatta, hogy a homerule még élőkérdés, de elveszett ügy ez, miután a brit népben éppen a birodalom részeinek szorosabb összefűzésére vonatkozó törekvés van növekedőben. A javaslatokat élénk vita követte.

A vita folyamán kijelentette Asquit államtitkár, hogy Redmond határozati javaslatához jelenlegi alakjában nem járulhat hozzá és kiegészítést javasol, amelynek értelmében ir ügyekben a legfőbb hatalmat a brit birodalmi parlament gyakorolja. Nem járulhat hozzá oly határozati javaslatokhoz, amely a jelenlegi parlament kötelességének mondja, hogy törvényhozói és végrehajtói rendszert létesítsen Irország számára, miután ez visszaélés volna a választók bizalmával. A legközelebbi jövő problémája lesz, hogy a birodalmi ügyek intézésére szabad birodalmi parlamentet teremtsen, helyi ügyekben pedig az illető közigazgatási szervekre támaszkodjék.

Percy módosító javaslatát végül 334 szóval 142 ellen elvetették és Redmond határozati javaslatát Asquith kiegészítő indítványával 313 szavazattal 157 ellenében elfogadta az alsóház.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Uj rendezett tanácsú város. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter az utóbbi időben különös figyelmet fordít arra, hogy a felvidéki gőczpontokon rendezett tanácsú városokat létesítsen, melyek az államellenes törekvésekkel szemben erős várai legyenek a magyarságnak. Rózsahegy után most Zsolna készül a rendezett tanácsú városok sorába lépni. Smialovszky Valér főispán elnöklété alatt tegnap Zsolnán értekezlet volt, melyen az előkészítő lépések megtételét határozták el. A polgárság nagy rokonszenvvel fogadja az eszmét.

Baja város köztörvényhatósága mai közgyűlésén az elnök főispán ünnepesen átnyújtotta Erdélyi Gyula főjegyzőnek a király által adományozott Ferencz József-rend lovagkeresztjét és üdvözölte Hegedűs Aladár polgármestert királyi tanácsossá való kinevezetése alkalmából. Az adóreform tárgyában megindult országos mozgalom kérdésében elhatározták, hogy a köztörvényhatóság beéri az eddigi akcióival, amennyiben már eddig is részt vett a városok kongresszusán és ott tiltakozott az adóreform-tervezet sérelmes része ellen. Ezért melőzi, hogy a képviselőházhoz külön feliratot intézzen.

Torda város képviselőtestülete ma tartotta rendes közgyűlését, amelyen gróf Bethlen Bálint főispánt és dr. Vertán Endrét, a város orsz. képviselőjét a város diszpolgárává választották.

Máramaros vármegye törvényhatósága báró Perényi főispán elnöklésével közgyűlést tartott, melyen egyhangú lelkesedéssel elhatározták, hogy a kormányhoz bizalmi feliratot intéznek és hogy a törvényhatósági bizottság a kormányt programja megvalósítására irányuló odaadó munkásságában támogatja.

Tolna vármegye törvényhatósági bizottsága gróf Apponyi Géza főispán elnöklésével ma tartotta meg rendes közgyűlését. Az alispán időszaki jelentésénél dr. Schwetz Antal ügyvéd helytelenítette Simontsits Elemér alispánnak azon eljárását, hogy márczius 15-én nem fizette ki a vármegyházára a nemzeti lobogót. Az alispán erre azt az indítványt tette, hogy a közgyűlés márczius 15-ének megünneplését a jövőben rendelje el. A közgyűlés kimondotta, hogy tekintet nélkül arra, vajon a törvényhozás tesz-e ezen tárgyban intézkedést vagy sem, a vármegye hatósága márczius 15-ét megünnepli. A közigazgatási bizottságba Weber János orsz. képviselőt választották meg. Az általános, titkos, községenkénti választói jog tárgyában beadott indítvány felett nagy vita támadt s végül kimondották, hogy Tolna vármegye törvényhatósága felír a kormányhoz és kéri az általános titkos választási jog törvénybeigntatását úgy, hogy abban a magyar nemzet hegemoniája biztosítottassék.

Vas vármegye törvényhatósága Bezerédi főispán elnöklésével közgyűlést tartott, amelyen Herbst Géza alispán beszámolt, hogy a sárvári Dráva-híd céljaira a Magyar Jelzáloghitelbanknál 320.000 korona kölcsönt vettek fel 95-ös árfolyam mellett. Az

után jóváhagyta a czell-dömölki villamos világítás tárgyában hozott határozatot. A közgyűlés után a megyebizottsági tagok túlnyomó többsége érkekezetre jött össze és a községi főszolgabírói állásra Dusa Béla elsőosztályú aljegyzőt jelölték.

Eltűnt negyedmillió.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, márczius 31.

Báró Fechtig Nándor nyugalmazott honvédező szászok érő eltűnt értékpapírjai dolgában a rendőrség széleskörű nyomozást indított, de eddig még semmi pozitív eredményre nem jutott. A mai napon báró Fechtig Nándort ismét kihallgatták az eltűnt értékpapírok minősége és mennyisége dolgában, valamint arra nézve is, hogy néhai dr. Novák Sándor ügyvédnek milyen utasításokat adott a rábizott értékpapírok elhelyezése és gyűmölcsötetése tárgyában. Báró Fechtig nem valami nagy gondot fordított vagyonára. Teljesen megbízott ügyvédjében és vagyonának kezelésében, dr. Novák Sándorban.

A vizsgálatnak azt már sikerült kideríteni, hogy Novák Sándor, a mostani bemondás szerint, hatszáz ezer korona értékű papírt nem a tulajdonos, báró Fechtig, hanem a saját nevére helyezte el és pedig nemcsak a Belvárosi Takarékpénztárban, hanem más budapesti és vidéki pénzintézeteknél is. Ugy látszik, hogy több értékpapírost el is zálogosított. A vizsgálat most kiterjed a vidékre is. Krecsányi Kálmán rendőrtanácsos ma két detektívvel a vidékre utazott, hogy több vidéki pénzintézetnél megtudja a valóságot.

Kiterjed a nyomozás néhai Novák Sándor ügyvédi irodájának ügykezelésére és a könyvekre is. Immáron biztos adatok nyomán lehet megállapítani, hogy az iroda ügykezelése körül nemcsak mulasztások, de nagyfokú szabálytalanságok is történtek. A könyveket szakértők fogják megvizsgálni s az ő véleményüknek alighanem igen fontos szerepe lesz a valóság felderítésében.

Báró Fechtig, aki föltétlenül megbízott ügyvédjében, följelentésében ismeretlen tettes vagy tettesek ellen szolt. Hogy kik lehetnek ezek, arról, még egyáltalán nem nyilatkoznak a rendőrségnek. Bizonyos csak az, hogy a százezrek még Novák Sándor életében kallódtak vagy tűntek el. Teljesen eredménytelennek egyáltalán nem mondható a nyomozás. Sőt, amennyire tudni lehet, a rendőrségnek már pozitív adatok állnak rendelkezésére, amelyeknek alapján tudja máris, hogy az ismeretlen tettes vagy tettesek után folytatott kutatásban hol és kinél fog megállapodni.

A titokzatos ügyre a mai nap folyamán csak dr. Fürst Mátyás ügyvédnek, Novák Sándor ügygondnokának vallomása vet némi világosságot. Egr y Péter kapitány ugyanis ma délután két órára beidézte Fürstöt, aki a háromnegyed kilencz óráig tartó kihallgatás során elmondotta, hogy márczius hó 12-én megjelent nála báró Fechtig Nándor és bemutatta neki azt az összeállítást, amely szerint vagyonából ötszázötvenezer korona hiányzik. Ezt a kimutatást egybevetette Novák könyveivel és ez alkalommal harminczhétézerszázharminczhat koronás differenciát talált.

Fechtig utána járt, hogy vajon hol lehet a pénz, de nyomra nem jutott. Sürgette az ügyek elintézését az özvegnél, aki rövid idő múlva négy takarékpénztári könyvet és két borítékot adott neki át. Az egyik borítékban kétszázharmincz korona készpénz, a másikban pedig egy csomó apró összegről kiállított bonn volt. Ezekre nézve dr. Greiner Hugó, a belvárosi takarékpénztár ügyésze ki dr. Novák Sándorral közeli barátságban állott azt a felvilágosítást adta, hogy az elhunyt csak a nagy pénzt helyezte el a bankban, az apróról pedig esetről-esetre bonnt adott. A takarékpénztári könyvek huszonhatezerháromszáznyolcvan koronáról szólnak. A könyv kilenczszázharminczhat korona hetven fillérről van kiállítva, mely pénzből dr. Novák kétezerháromszázharminczhat korona harmincz fillért vett ki, úgy, hogy ezen a könyvön már csak kétezerharmincz korona negyven fillér maradt. Ez azonban ellenkezik Novák könyvkivonatával,

amelyben a kivett összegről említés nincs téve, hanem a tétel az eredeti összeggel szerepel. Ezt az összeget 1907. évi június hó 30-án tették be és ez év december 31-én vették.

Dr. Fürst ezeket a dolgokat márczius hó 12-én hozta báró Fechtig tudomására, amit ő szó nélkül tudomásul is vett, de említést sem tett arról, hogy pénz hiányzik.

Ezenkívül talált dr. Fürst a hagyatékban egy egész csomó részvényt. És pedig két Első Hazai Takarékpénztári részvényt, három Osztályosorsjárték Részvénytársasági részvényt és százhuszonnégy Belvárosi Takarékpénztári részvényt. Az ezek után járó és fölvevett osztalékot dr. Fürst sem tudta a könyvekben fölfedezni. Mikor ezeket a dolgokat báró Fechtignek megmondta, felszólította a bárót a könyvek átvételére. A báró azonban nem reagált fölszólítására.

Márczius 16-án kapta kézhez a budapesti ügyvédi kamarának azon végzését, amelyben felhívják, hogy kezdje meg dr. Novák Sándor hagyatékának leltározását és ő még aznap délután munkához is fogott. Ekkor értesítette őt dr. Greiner, hogy másnap lesz a Belvárosi Takarékpénztárnál a Novák-hagyaték ügyre vonatkozó könyvek vizsgálata. Fürst meg is jelent, de elkésett. A vizsgálatnál ott találta az elhunyt ügyvéd özvegyét, báró Fechtig Nándort, dr. Greiner Hugót és két-három hivatalnokot, akik azzal voltak elfoglalva, hogy a Novák Sándor nevére irt részvényeket keresték. Kilenccszázhuszonnyolczat meg is találtak, a többi kilencczvenhat különböző pénzintézeteknél van elhelyezve.

Dr. Fürst Mátyásnak kétségkívül érdekes és a további vizsgálatra fontos vallomását jegyzőkönyvbe vették és a kihallgatásokat a mai napra ezzel be is fejezték, de holnap ugyanebben az irányban és ugyanily erélyvel folytatják.

TÁVIRATOK.

Vilmos császár utja.

Korfu, márczius 31. (Saját tudósítónktól.) Vilmos császár ismét elhalasztotta jövetelét. Ugy volt, hogy április 7-én érkezik, amikor Görögország nemzeti ünnepét ül, a szabadulás évfordulóját a török uralom alól. Nehogy Konstantinápolyban félreértsék, ha a császár e napon száll ki görög földön, Vilmos császár április 9-én fog Korfuba érkezni.

Bülow a pápánál.

Róma, márczius 31. (Saját tudósítónktól.) Vatikáni körökben híresztelik, hogy Bülow birodalmi kancellár római látogatása idején kihallgatásra fog menni a pápához és Merry del Val államtitkár viszonzni fogja a birodalmi kancellár látogatását.

A Pasics-kormány válsága.

Belgrád, márczius 31. (Saját tudósítónktól.) A parlamenti helyzet megint válságos lett, mert az ifjuradikális ellenzék obstrukcióval akarja megbuktatni a Pasics-kormányt és semmi áron nem engedi, hogy még az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés letárgyalása előtt a szkupstina harmadik olvasásban is végezzen a költségvetéssel. Pasics el van tökélve a szkupstina feloszlására, ha az ifjuradikális párt meg akarná obstruálni a kereskedelmi szerződést s meg van arról győződve, hogy az új választásokból az ellenzék megtizedelve fog kikerülni.

A дума.

Pétervár, márczius 31. A дума ma kezdte meg a költségvetés tárgyalását. A költségvetési bizottság a javaslat elfogadását ajánlja. Charitonov birodalmi ellenőr utal annak a szükségességére, hogy birodalmi ellenőrnek meg kell maradnia a kormány tagjának, másrészt azonban helyesli a bizottságnak azon felülgását, hogy hivatalát reorganizálni kell, mire a ház a javaslatot elfogadja. Elnök örömeinek ad kifejezést afelett, ime, megtette az első lépést. (Viharos helyeslés.)

Közgazdasági táviratok.

Newyork.	márcz. 31.	márcz. 30.
Buza	locobuza 99 ³ / ₈	100 ³ / ₈
	májusra 101	101 ⁷ / ₈
	júliusra 95 ³ / ₄	96 ¹ / ₄
Tengeri	szeptemberre	
	májusra 75 ¹ / ₄	75 ¹ / ₈
	júliusra 73	73 ³ / ₈
Csikagó.		
Buza	májusra 92 ¹ / ₈	93 ¹ / ₄
	júliusra 87 ¹ / ₈	88 ¹ / ₈
Tengeri	májusra 66 ¹ / ₈	66 ³ / ₈

New-York, márcz. 31. Gyapot New-Yorkban helyben 10.50 (10.40 tegnap), gyapot áprilisra 10.55 (10.48), gyapot júliusra 10.66 (10.57), gyapot New-Orleansban helyb. 10¹/₈ (10¹/₈), petroleum stand withe New-Yorkban 8.75 (8.75), petroleum Stand white Filadelfiában 8.70 (8.70), petroleum Refined in Cases 10.90 (10.90), petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78).

Csikagó, márcz. 31. (Zárlat.) Zsir májusra 8.35 (tegnap 8.45), zsír júliusra 8.50 (tegnap 8.60), szalonna short clear, 7.32 (tegnap 7.24), sertésbűs májusra 13.67 (tegnap 13.75).

Berlini pénzplacc.

Berlin, márczius 31. (Saját tudósítónktól.) A tőzsdejavaslat tárgyalására hivatott bizottság ma a kompromisszum-indítványok egy részét magáévá tette, még pedig tizenhat szavazattal tizenkettő ellenében. Ez a szavazás döntő a plénumban legközelebb kezdődő tárgyalásra nézve. A birodalmi banknál az igények jelentékenyek, tegnap különösen discontban, ma lombardirozásban jelentkeztek a tetemes igények, amelyeknek számszerű adatait most még megközelítőleg sem lehet megállapítani. A piacon pénzben erős volt a kereslet s rövid lejáratra ultimón tul 6¹/₂, egészen 7 százalék volt a kamatláb, míg ultimopénz kamatlábjá 6 százalék. A magánkamatláb ¹/₈ százalékkal mérséklődött, mivel a váltókinlát ma csekély volt, de a tőzsde későbbi folyamán nagy kereslet mutatkozott rövid lejáratra s ennek következtében a kamatláb 7 százalékon felül egészen 8 százalékgig emelkedett.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár. Szerda, április 1. — Róm. kat.: Hugó pk. — Prot.: Hugó. — Görög-orosz: Márczius 19. Krisz. Dár. — Zsidó: Vead. 29. — A nap két reggel 5 óra 41 perczkor, nyugszik délután 6 óra 28 perczkor. — A hold két reggel 6 óra 14 perczkor, nyugszik délután 6 óra 51 perczkor. — Újhold reggel 6 óra 2 perczkor.

A horvát miniszter fogad délután 4 órakor. — A közgyűlés államtitkár fogad délután 4 órakor. — A főváros közgyűlése délután 4 órakor az Újvárosban. — Az Országos Közegészségügyi Egyesület felolvasó ülése 6 órakor Múzeum-körút 11. — Májor Gyula hangversenye a Royalban. — A 4 százalékos Tisza-sorsiegy húzása délután 4 órakor. — A Magyarhoni Földtani Társulat ülése délután 5 órakor Múzeum-körút 4. — A Kézművészeti Társulat tavaszi tárlata a Mücsarnokban nyitva 9-3-ig. Belépődíj 1 korona. — Paczka Kálmán műintézet Nagy-mező-utcai szalonjában. — Az Új Művészeti Szalon (Kecskeméti-utca 3.) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — A Műhely kiállítás az Uránia Kigő-téri szalonjában nyitva 9-8-ig. Belépődíj 1 korona. — A Nemzeti Múzeum ásványtára nyitva 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Póvárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9-1-ig. — A Történelmi Képcsarnok zárva. — A földtani intézet múzeuma zárva. — A Közlekedés Múzeum zárva. — A Széchenyi-múzeum zárva. — Az aquinumi múzeum nyitva egész nap. — A Techn. Iparmúzeum nyitva 9-1-ig és 6-8-ig. — A Ráth György-múzeum zárva. — Az Erzsébet-múzeum nyitva 9-1-ig és 3-4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3-7-ig. — Az Ezyetem könyvtára nyitva 9-12-ig és 3-8-ig. — A fővárosi könyvtár nyitva 9-2-ig. — A Keresk. Múzeum könyvtára nyitva 9-2-ig. — A pedagógiai könyvtár nyitva 3-6-ig.

— Személyi hír. Ludwig Gyula főrendiházi tag, a m. kir. államvasutak igazgatóságának elnöke Lussinpiccolóból visszaérkezett a fővárosba és hivatalának vezetését Marx János miniszteri tanácsos, elnökhelyettesétől újból átvette.

— A király gyógyulása. A király tegnap is jól érezte magát. A déli órákban Bülow herceg, német birodalmi kancellár fogadása után, ismét sétát tett a schönbrunni kertben, majd a kastélyba visszatérve billárdozott Paar gróf főhadsegéddel, s aztán folytatta munkáját. Ha a jó idő tartós marad, úgy a király nemsokára sétakocsizást is tesz. Ma Beck báró osztrák miniszterelnököt és Geszmán osztrák minisztert fogadta a király.

— Kitiintetés. A király Stéger István czibak-házi római katolikus plébánosnak, hat évtizeden keresztül buzgó és eredményes működésével szerzett érdemei elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— Lónyay Elemér beteg. Gróf Lónyay Elemér, aki néhány nappal ezelőtt szállott meg a meráni „Palast Hotel“-ben, megbetegedett. Lónyay Elemér grófnő, a férje betegségének hírére, Gagergn bárónő kíséretében Meránba érkezett és szintén a „Palast Hotel“-ben vett szállást.

— **A trónörökös és Vilmos császár találkozása.** Az olasz lapok megerősítik, hogy Bülow herceg nemsokára találkozni fog Velenczében Tittoni olasz külügyminiszterrel. Ugyancsak az olasz lapok jelentése szerint a német császárnak Bécsbe tervezett utazása halasztást szenved, ehelyett azonban találkozni fog Pólaban Ferencz Ferdinánd trónörökössel. A Neuesten Nachrichten közli, hogy illetékes helyen semmit sem tudnak arról a bécsi klerikális forrásból származó hír hitelességéről, amely szerint Ferencz Ferdinánd trónörökös a dalmát partvidékre készül utazni, hogy találkozzék Vilmos császárral.

— **A sah mostohaanyját meg akarták ölni.** A porta közölte ma a perzsa nagykövettel, hogy két perzsa anarkista Ulah hercegnő, a sah mostohaanyja ellen, aki zarandokutján Kerbelában tartózkodik ez idő szerint, merényletet követett el, amennyiben az ablakon keresztül szobájába lőttek. A hercegnő sértetlen maradt, a merénylőket pedig elfogták.

— **Kenessey Béla beiktatása.** Kenessey Béla, az új erdélyi református püspököt április 8-án délelőtt 10 órakor iktatják be Kolozsvárt a Farkas utcai református templomban. Az imát ifj. Péter Károly lelkész, egyházkerületi titkár mondja. A református teológia és szeretetház egyesített kara énekel. Baksay Sándor dunamelléki református püspök beiktató beszédet mond. A kar éneke után az új püspök esküt tesz, majd az esperesek kara énekel. Végül Kenessey Béla megtartja beköszöntő beszédét. A beiktatás után, délután két órakor az új püspök tiszteletére társas-ebédet rendeznek. A beiktatás előtti napon, április 7-én délelőtt féltizenegy órakor pedig az elhunyt málnási dr. Bartók György püspök emlékeztére gyászünnepelet rendeznek, amelyen az imát Kenessey Béla református püspök mondja. A Kolozsvári Dalkor énekel és utána Nagy Károly teológiai tanár emlékbeszédet mond. Az erdélyi egyházi ünnepekre a dunamelléki egyházkerület képviselőjében Kolozsvárra fognak menni: Baksay Sándor püspök, Szilassy Aladár, gróf Teleki József, Hajós József gondnokok, Petri Elek pesti lelkész, Mészáros János kecskeméti lelkész, tanácsbíró, dr. Szabó Aladár és a budapesti teológia részéről Szóts Farkas.

— **Szenzáció a portugál király palotájában.** A „Mundo” és „Epoca” madridi lapok ma sajtóságot esetről közölnek Lisszabonból tudósítást. Manuel királynak, amikor a minap a palota udvarán rendes sétáját végezte, feltűnt, hogy az őrtálló katona nagyon ügyetlenül szalutál. A király azonnal hívatta a palota parancsnokát, aki vizsgálatot indított és ekkor kitűnt, hogy az őr nem is katona, hanem a fekete-kereszt forradalmi szövetséget tagja, amely szervezetnek Buica és Costa királygyilkosok is tagjai voltak. Senkinek sem tudta, hogy az őr-katona hogyan jutott hozzá, hogy a palota udvarán őrt álljon. Az eset híre Lisszabonban nagy szenzációt keltett. A palota őrségét megerősítették.

— **Lueger hazautazott.** Lueger bécsi polgármester ma reggel 8 óra 40 perczkor Abbaziából visszautazott Bécsbe. A flumei pályaudvaron nagyon sokan üdvözölték.

— **Bismarck herceg nővére.** Arnim Malvina, Bismarck herceg egyetlen élő nővére — így jelenti ezt egy Berlinből érkezett távirat — tüdőgyulladásban súlyosan megbetegedett. Az urhölgy, akinek állapota igen súlyos, jelenleg nyolczvanegy éves.

— **Lelkészek értekezlete.** Sátoraljai helyen a felső-zempléni református lelkeszek ma értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy testületileg belépnek az Orsz. Lelkeszgyesületbe. Az értekezlet továbbá elhatározta, hogy a 48 : XX. t.-cz. alapján követelik a kormánytól a lelkeszi fizetésnek 2400 koronára való kiegészítését, valamint a korpótlékot.

— **Gould Anna házassága.** Newyorkban Gould Anna, az elvált Castlane grófné meghasonlott családjával, mert az ellenzi házasságát Sagan-Tallerand herceggel. Gould Anna ma reggel elköltözött nővéreinek newyorki palotájából és egy hotelben vett lakást. El van tökéltve, hogy legközelebb házasságra lép a herceggel, noha tudja, hogy szüleinek végrendelete értelmében elveszti a ráeső harminczmillió márká örökség felét, ha családjának akarata ellenére köt házasságot.

— **A Nasil-pör.** Rómában a semmitörvényű Nasil kifogásait a szenátusnak, mint állami bíróságnak ítélete ellen alaptalannak mondotta; az erre vonatkozó határozatot ma hozták nyilvánosságra.

— **Tengerészorvosok létszámának szaporítása.** A hadügyminisztérium tengerészei osztályában elhatározták, hogy tekintettel a haditengerészeti létszám nagy emelkedésére, a tengerészeti orvosok létszámát is megfelelően szaporítsák. Ez évben nyolcz új orvosi állást szerveznek, míg a jövő évben jelentékenyen fogják emelni az orvosok számát. Ily módon az orvosok előléptetési viszonyai is javulni fognak.

— **A bécsi sakkverseny.** A hetedik forduló lefolyásáról tudósítunk a következőket jelenti:

Maróczy négyes huszárijátékban győzött 30 lépés után Johner ellen. Schlechter spanyol játékokban nyert könnyen Réti ellen. Duras ugyancsak spanyol játékokban győzött hosszas küzdelem után Salve ellen. Süchting vezércselben nyert Swiderski ellen. A Berger—Rubinstein (vezérgyalog), Teichmann—dr. Perlis (vezérgyalog), Mieses—Spielmann (olasz) és Tartakower—Leonhardt (Muzio-csel) játszmák remisvel végződtek. Marshall a függő játszmájában jobban áll Alapin ellen.

A verseny állása a hetedik forduló után: Schlechter 6, Maróczy 5½, Duras 5 (1), dr. Perlis 4½, Rubinstein (1), Teichmann 4, Spielmann (1), Berger 3½, Bardeleben (1), Marshall (1), Leonhardt, Tartakower 3, Alapin (2), Cohn (2), Mieses, Salve, Swiderski, Süchting 2½, Johner 1½, Réti 0.

A szerdai nyolczadik fordulón a következő párok mérkőznek: Swiderski—Tartakower, Spielmann—Süchting, Salve—Mieses, Réti—Duras, dr. Perlis—Schlechter, Rubinstein—Teichmann, Johner—Berger, Alapin—Maróczy, Cohn—Marshall, Bardeleben—Leonhardt.

— **Merénylet egy káplán ellen.** Triesztben Martics huszonnégy éves capo-distriai káplánt ma a székesegyházban az oltár lépcsőjén megtámadta egy örült egyén és késszurással megsebesítette altestén. A merénylet ellentállás nélkül elfogták.

— **Négy millió kilogramm lőpor fölrobbant.** Rettenetes robbanás történt, mfnt Santiagó de Chiléből jelentik, Batukoban. Ott felrobbant a lőporraktár, amelyben négy millió kilogramm puszkapor volt. A lakosság száz kilométernyi területen földrengésnek tartotta a hatalmas robbanást. A szerencsétlenséget állítólag a nemrég érkezett francia lőpor önmagától történt meggyulladás okozta. Azon a helyen, ahol azelőtt a gyár állott, most egy 30 méter mély és 80 méter kerületű nyílás tátong. Egy tiszt és a parancsnoksága alatt álló őrcsapat a levegőbe röppült.

— **A tüdőbetegekért.** Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter a szombathelyi szegény tüdőbetegek rendelő intézete javára 10.000 korona államsegélyt folyósított.

— **Forradalmárok kutatása.** Pétervárt a rendőrség tegnap éjszaka minden kerületben és a külvárosokban is összesen kétszáz házkutatást tartott és néhány száz gyanús diákok, asszonyt és munkást fogdosott össze. Sok bombát, egyéb robbanó anyagot és puskát kobozott el a rendőrség, amely ezuttal nagy óvatossággal járt el, minden rendőr pánczélinget viselt, mert félt volt, hogy fegyveres ellenállásra fog akadni. A rendőrök egy forradalmi gyűlésen nyomára jutottak egy újabb forradalmi szervezetnek. Azt híresztelik a városban, hogy összeesküvést foraltak Nikolajevics Miklós nagyherceg ellen s a terv az volt, hogy tegnapelőtt bombát hajítanak a nagyherceg hintaja elé, amikor az udvari lovardába megy a karussalra. A nagyherceget a rendőrség idejekorán figyelmeztette a veszedelemre s ezért történt, hogy nem ment el a lovardába.

— **Rózsá- és pelargonium-kiállítás Budapest.** Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület Emich Gusztáv elnöke alatt tegnap tartott választmányi ülésében elhatározta, hogy június hó 13—20-ig országos rózsá- és pelargonium-kiállítást rendez.

— **Égő város.** S.-A.-Ujhelyt Sichermann Ignác pékmester barátszer-utcai háza ma délben kigyuladt és a nagy szélben csakhamar négy utcában husz ház a melléképületekkel együtt lángokban állt és teljesen elégett. Többnyire vagyontalan nép károsodott. Igen soknak butorzata és ruhaneműje is oda-

égett. A tűz oltásán nagy erőfeszítéssel dolgozik a tűzoltóság.

— **Betegpénztárak és orvosok harca.** Nap-nap után mindjobban kiderül, hogy az Országos Munkásbiztosító Pénztár egyrészt teljesen indokolatlan optimizmussal, másrészt meglehetősen tájékozatlansággal ítélte meg néhány nap előtt kiadott hivatalos közleményében a helyzetet, amikor az Országos Orvosi Szövetséget vádolta meg azzal, hogy a „hatalmi kérdés” előtérbe tolasásával hiúsította meg a meg egyezést és amikor jelentette, hogy sok helyen már megvan, vagy létesülében van a meg egyezés a kerületi pénztárak és orvosok között. Ma újból jelentik, hogy Hódmezővásárhelyen valamennyi pénztári orvos a mai napon lemondott állásáról és ezentul a pénztár részéről a belügyminiszteri díjszabás szerint honoráltatja szolgálatait. — Somogy vármegyében az orvosi fiókszövetség még a múlt év december 12-én az alispán kiküldöttje előtt egyezséget kötött a kaposvári kerületi pénztárral. Most, negyedfél hónap mulva és akkor is csak az orvosi kar erélyes fellépése után, a kerületi pénztár arról értesítette a somogy megyei fiókszövetséget, hogy felesleges hatósága, az Országos Munkásbiztosító Pénztár, nem járul hozzá a létesült megállapodáshoz és hogy annál fogva valamennyi orvosát „szerezett jogainak elvesztése mellett, f. évi április hó 1-től kezdve állásaitól felmentette”. — A szombathelyi és szentgotthárdi kerületi pénztárak valamennyi orvosa április 1-én lemondott állásáról, mert a pénztár nem elgittette ki követelésüket. Megjegyzendő, hogy mindama helyeken, ahol a pénztári orvosok lemondtak állásairól, orvossztrájkokról szó sincs, amennyiben az orvosok egyetlen pénztári betegről sem tagadják meg tanácsukat, segítségüket és a régi állapothoz képest csak annyiban van különbség, hogy a kerületi pénztároktól jobb díjazást követelnek és hajtanak be és hogy a pénztárak részére eddig ingyen végzett rengeteg írásbeli munkát is csak díjazás ellenében végzik.

— **Merénylet egy bányagazgató ellen.** Denverből érkezett táviratok szerint az ottani bányamunkások körében, akik tavaly ősszel oly számos erőszakoskodást és merényletet követtek el, még mindig nagy nyugtalanság uralkodik. Legutóbb a gyűlölt Wells bányagazgató ellen követtek el dinamitmerényletet. Az igazgató a bányászok sztrájkja alkalmával maga rendelkezett a miliczia csapatok felett és azáltal vonta magára az unionista munkások haragját, hogy letartóztatott három munkást, akiknek pörét a télen tárgyalták Idahóban. A munkások most boszúból megkísérelték Wells lakásának azt a részét, amelyben az igazgató aludni szokott, a levegőbe röpíteni. Wells néhány könnyebb sérülés árán menekült meg. A hatóság attól fél, hogy e merényletet az erőszakoskodások újabb sora fogja követni, miután a bányamunkások körében ismét izgatott hangulat uralkodik. A rendőrség kiderítette hogy ez a merénylet csak bevezető akciója volt egy nagyobb szabású összeesküvésnek. A merénylettel meggyanusítottak közül ezideig hetet letartóztattak. Az összeesküvőknek az volt az eredeti tervük, hogy egyidejűleg a város nyolcz különböző pontján követnek el bombamerényletet.

— **Tizenegy gyilkosság.** Lembergben hajmeresztő állapotok uralkodnak mostanában. Rövid időközön belül nem kevesebb, mint tizenegy gyilkos merényletet követtek el. A merényleteknek Mihajlov csendőrkapitány, egy csendőrőrmester, négy csendőr és öt titkosrendőr esett áldozatul. A rádómi hatóságok az a fölszólítást kapták Pétervárról, hogy a terrorista-merényletek ellen tegyék meg a legszigorubb intézkedéseket. A rádómi kormányzó, a csendőrőrnök, a rendőrőrnök Varsóba utaztak, ahol megmutatták nekik a rádómi merényletekről szóló jelentést, amelyre a császár sajátkezűleg ráirta:

— Reményilem, hogy Rádómban nem lesz többé merénylet.

A rádómi helyőrséget szaporították és egész utcákat elzártak a forgalomtól. Ötszáz embert letartóztattak. A börtönök annyira telve vannak, hogy a letartóztatott emberek egy részét katonák által őrzött teherkocsikba zárták. A házkutatásnak nincs se vége se hossza. A rendőrség fölfedezett két fegyverraktárt és egy titkos nyomdát. A városban óriás a rémület, az utcák néptelenek és nagyon sokan elmenekülnek a szomszéd városokba.

— Az alkotmánypárt vacsorája. Az országgyűlési alkotmánypárt rendes heti pártvacsoráját ma este 8 órakor tartotta meg a Hungária-szálló fehér termében. A vacsorán a párt vezetősége és a párt tagjai nagy számmal vettek részt.

— A trónörökös eleménye. Egy Olaszországban megjelenő újság közli az alábbi apróságot, amelyet arra vonatkozólag, hogy a dolog megfelel-e a valóságnak, ezidőszent ellenőrizni nem lehet. Flumében történt, hogy Ferencz Ferdinánd trónörökös-ről, aki Abbáziában üdült családjával, szombaton délután néhány néhány bécsi dialektusban beszélő uriaszony alkudozott a fiumei Andrássy-uton levő Bettanin-féle régiség-szalomban, midőn hangos olasz: Jó estét gazdal köszönéssel belépett egy válas, egyszerűen öltözött férfi, nyomában egy hölgy s egy fiatal nautista. Az egyik bécsi nő ekkor idegesen megkapja a tulajdonos kabátját s fülébe sugja:

— Ez a mi leendő császáruk! — Az idegen férfi erre nevére odalép hozzájuk s utánozhatatlan mosolyal meghajol:

— Ohó, ez nem úgy van. Én egy szegény utazó, bécsi zsidó kereskedő vagyok. Ugy ám!

De a bécsi nő a lojalitástól úgy oda lett, hogy társnőjével gyorsan eltávozott. A trónörökösnek vélt ur fölfedez egy sarokban egy Rákóczi-czimeres buzogányt.

— Ha ezt olcsón adja, gazda, megveszem. Majd lesz egy nagy üzletem Magyarországon, akkor ezt odaviszem a magyarországi kuriámba. Mert tudja, caro mio, nem leszek én mindig olyan szerény, mint most!

A tulajdonos fölemlítette, hogy már egyszer vásárolt tőle az egregio signor ázsiai fegyvereket — Singaporeban, midőn a „Kaiserin Elisabeth“ pánczélos világhörüllő utját tette.

— Hej, — kiáltott fel az idegen ur, — menjünk innét gyerekek, nyomomban egy régi hitelező!

Eközben társnője kiválogatott egy velencei colmért, néhány képet s egy tulipános bolognai cserepét. Nagy alkudozás után, amit jókedvű nevetéssel kísért, az ur megegyezett s felírta egy papírra a következő címet a holmik elküldésére: „P. Rühr, Wien...“

— De nézze csak gazda, ha én az vagyok, akinek maga gondol, az én irásom pénzt ér. Nem engedne le valamit az árból. Ha pedig nem vagyok az, miért kér maga egy szegény bécsi zsidótól császári árat?

Jókedvű nevetéssel, kezét adva bucsuzott el s este egy előkelő fiumei főúr látogatását fogadta, annak elmondta a főherceg, hogy milyen kitűnően mulatott ő Fiumében a bécsi kiskereskedő álarczában.

— A newyorki anarchistamerénylet. A newyorki rendőrség — azt jelentik ma onnan érkezett kábel-táviratok — nyomára jött annak, hogy a mult szombati bombavető tagjai voltak egy összeesküvő bandának. A rendőrök hét gyanus embert letartóztattak. Az összeesküvőknek az volt a céljuk, hogy a város nyolcz különböző pontján egyszerre vetnek bombát, de ezt a tervüket megghiúsította az a körülmény, hogy Kohlen a megállapított idő előtt robbantotta fel bombáját. Attól félnek, hogy az anarchisták nagyobb szabású bombamerényletet terveznek. A dologtalan munkások száma nem apad s ezek különösen a választás idejében szándékoznak nagyobb szabású tüntetéseket rendezni. A vasárnapi tüntetésben körülbelül negyedmillió munkanélküli ember vett részt. Az Union Squaren történt jelenet leirhatatlan volt és teljesen hasonlított azokra a terrorista-eseményekre, amelyeket Pétervárról szoktak jelenteni. Kohlen borzasztó sérüléseket szenvedett; a bomba letépte mind a két lábát és fél karját, de nem halt meg. Bergmann Sándor, Goldmann Emma anarchista nő férje azt állítja, hogy a merénylet a szocialisták műve, akik óriási befolyást gyakorolnak a dologtalan munkásokra és a végsőig izgatják őket.

— Letartóztatás Roosevelt hajóján. Vicksburgban letartóztattak egy anarchistát, aki be akart lopódzni Roosevelt elnök „Mayflower“ nevű yachtjára. Roosevelt felesége és lánya már a yachton volt, hogy kirándulást tegyenek a Missisipin. Azt hiszik, hogy merényletet terveztek Roosevelt családja ellen.

— A Budapesti Újságírók Egyesületének választmánya ma délután ülést tartott Herczeg Ferencz elnöklésével. Seress László főtákar bejelentette, hogy az Első Magyar Általános Biztosító Társaság az egyesület segítő alapja javára 5000 koronás jubileumi alapítványt tett és Ormódy Vilmos, a társaság vezérigazgatója 500 koronával az egyesület alapító tagjai sorába lépett. Az egyesület a társaság alapítványát küldöttség útján köszönte meg. Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter átiratban értesítette az egyesületet, hogy a vasárnapi munkaszünet felfüggesztése ügyében hozzá intézett memorandumban foglalt kérelmét teljesíti s jövőre csak a Budapesti Újságírók Egyesülete és Otthon Irók és Hirlapírók Köre elnökeinek egyetértő előterjesztésére függeszti fel a vasárnapi munkaszünetet. Szegedi-Masszák Hugó, a főrendiházi napló szerkesztője értékes ajándékot küldött az egyesületnek, Pákh Albert gyönyörű kivitelű mellszobrát, amiért a választmány hálás köszönetét nyilvánította. Az Egyetértés-társaság ötven koronát adományozott az egyesület segítő-alapjának. Foglalkozott a választmány a virágvasárnapon tartandó évi rendes közgyűlés előkészítésével; kisorsolták a választmánynak tizenkét tagját és a választmány megújítására kijelölő-bizottságot küldött. Ennek kapcsán elhatározta a választmány, hogy átiratban fordul a Pestl könyvnyomda r. t. igazgatóságához, nevezetesen lovag Falk Zsigmond udvari tanácsos, elnök-igazgatóhoz, az újságírók régi lelkes támogatójához és dr. Falk Zsigmond igazgatóhoz, a sajtó érdemes munkásához, hogy a közgyűléssel kapcsolatos nyomtatványokat mint eddig, egy évtizeden át, ezuttal is díjmentesen elkészíteni sziveskedjenek. Somfai János nagybecskereki újságíró hivatalos helyről egybehangzó ítélet daczára tíz napi fogsággal sújtotta. A választmány elhatározta, hogy Somfai János kegyelmi kérvénye érdekében küldöttségileg tiszteleg az igazságügyminiszternél. Folyó ügyek tárgyalása után végül a választmány Herfeld Sándor, Szekula Jenő, Som Pál és Szabados Sándor fővárosi hirlapírókat az egyesület rendes tagjai sorába felvette.

— Az „igazi orosz férfiak“ Tolsztoj ellen. Hogy a reakzionárius politikát csináló „igazi orosz férfiak szövetsége“ mily keveset ad emberi értékre és nagy érdemekre, azt bizonyítja az alábbi dolog. A „Wetsche“ című az „igazi oroszok szövetségé“-nek orgánuma, Tolsztoj 80-ik születésnapjának kiűzőből álló megünnepeléséből kifolyólag egy cikket közöl legutóbbi számában, amely mértékadó a párt gondolkodására és magatartására nézve. A cikk többek között így hangzik:

— Az évfordulót rendszerint csak olyan embereknek szoktuk megünnepelni, akik valamely említésre méltó szolgálattal tüntették ki magukat. Vizsgálat tárgyává akarjuk tenni, hogy melyek azok a szolgálatok, amelyeket Tolsztoj Oroszországnak tett s amelyek a „vörös sajtó“ szemérmetlen cikkének ítélete folytán nemcsak Oroszországban, hanem az egész világon ünneplést fognak maguk után vonni. Tolsztoj mindenestre nagyot alkotott nem ugyan Oroszország és az oroszok javára, hanem a zsidók és a liberális söpredék maradványa javára. Ha a дума részét talál venni az infamis ünnepen, úgy az elképzelhető legnagyobb bünt követi el Oroszország és az istenfélő orosz néppel szemben. Az aláírások száma, amelyeket Tolsztojnak átnyújtani szándékoznak, mindenesetre milliókra fog rugni, mert ott lesz az átkozott és gyáva zsidók aláírása, akik pedig tudvalevőleg 7 milliót számlálnak és az a nyomorult liberális szemé, amelynek Tolsztoj elcsavarta a fejét. De a дума és szent színórus ne alacsonyítsa le magát ennek az istentelen gazembernek ünnepléséhez, aki több bajt szerzett Oroszországnak, mint a multak valamennyi rablója összevéve.

— Kegyetlen ítélet. Mult év október havában a honni esküdtszék öt horvátot rablógyilkosságért halálra ítél. Egyik közülük a fogházban felakasztotta magát. A másik négyen ma kellett volna a halálos ítéletet végrehajtani. Azonban a kivégzés nem történt meg, hanem az utolsó perczen elhalasztották, daczára annak, hogy az összes előkészületek meg voltak téve. Az elhalasztás okául azt mondják, hogy a horvát pap nem jelent meg. Az ítélet végrehajtása csütörtökön fog végbemenni.

— Berlini kereskedők Budapesten. A berlini kereskedelmi élet előkelőségeinek, a „Verein Berliner Kaufleute und Industrieller-egyesületnek“ mintegy száz főből álló társasága pénteken este Budapestre érkezik és három napot fog itt tölteni. A társaságot a kormány és a főváros hivatalosan fogadja, a fogadás rendezésében pedig főképen a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége, az Országos Kereskedelmi Egyesülés, a Magyar Kereskedelmi Csarnok, az Országos Iparegyesület és a Fővárosi Kereskedők Egyesülete vesznek részt. A vendégek a kereskedelemügyi miniszter berlini szaktudósítójának Hoór osztálytanácsosnak kíséretében pénteken, április 3-án este hét órakor érkeznek a nyugati pályaudvarra, ahol a kormány nevében Sztéryny József államtitkár fogja őket fogadni, még aznap este a Magyar Kereskedelmi Csarnok helyiségeiben ismerkedés lesz. Szombaton délelőtt nagyobb ipartelepeink megtekintése után a társaság a tözsdét látogatja meg, melynek elnöksége a vendégek tiszteletére villásreggelit ad. Délután a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság sétahajózást rendez, este hét órakor pedig Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter ad a kormány nevében ebédet. Vasárnap közintézetek s a királyi várpalotának és az országháznak, valamint a főváros egyéb nevezetes épületeinek megtekintése van programmon, délben a székesfőváros nevében dr. Bárczy István polgármester látja villásreggelire vendégül a társaságot. Délután a földalatti villamos vasúttal a társaság a Városligetbe megy, hol a Képzőművészeti és Mezőgazdasági Múzeumokat és a Tavaszi Vásárt fogja meglátogatni. Vasárnap este a társaság egy része az Operaházba megy, hol az estére gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter az Eliánának előadását tűzette ki. A társaság másik része ismét a Magyar Kereskedelmi Csarnokban találkozik, hol ezuttal a Fővárosi Kereskedők Egyesületének lesznek vendégei. Hétfőn délelőtt a társaságnak még a középponti vásárcsarnokot, a közraktárakat és az élelmiszer-kivitel részvénytársaság hűtőházait fogják bemutatni. Hétfőn délben a társaság Belgrádon és Szófián át Konstantinápolyba utazik.

— Érdekes haláleset. A „Felvidéki Híradó“-ban megjelent egy gyászjelentés, amire az szolgáltatja az okot, hogy a sátoraljai helyi közös konyha megbukott. A jelentés így szól:

„Rostélyos Lajos úgy a maga, valamint a kedvencei: Gombócza, Laska, Réteske, Gulyáska, Béleske stb. nevében fájdalomtól megtört szívvel jelent, hogy imádott ideálja, a közös konyha f. hó 14-én este 8 órakor rövid, de kínos szenvedés után, 4 hónapos csecsemő korában csendesen kimult. A megboldogult földi maradványai f. hó 20-án fognak a vegetáriánus egyház szertartása szerint árverés útján a legtöbbet ígérőnek eladatni. Csendes részvétet és hagamakosoruk mellőzését kérjük.“

— Eltűnt titkos iratok. A kiewi katonai kerület törzskari hivatalából az utóbbi napokban eltűnt egy nagyobb csomag titkos iratokkal, amelyeket a hivatal Nikolaj Nikolajevics nagyhercegnek akart elküldeni. Nagy az izgatottság, mert az eltűnt okmányok a határerődök rajzait és az ujjaépítés tervrajzait tartalmazzák. Hasztalan volt eddig a legszorgosabb vizsgálat, a tolvajoknak nem lehetett nyomára akadni. A fontos tervrajzokat állítólag külföldön eladták.

— Házasságok. Kármán Sándor, az Országos Központi Hitelszövetkezet helyettes osztályfőnöke március 29-én vezette oltárhoz Zoltán Alicet, Zoltán Béla fővárosi gyógyszerész hugát Budapesten.

Dr. Táby József elegyezte Mihalovits Matild kisasszonyt Félégyházán.

Dr. Alitisz Aladár roznányi szolgabíró eljegyezte Garas Jolánkát, aranyosi Garas István tiszkeszi földbirtokos és neje leányát Tiszalókon.

— Az artista sorsa. A Berlinben most működő Busch-féle cirkuszbán néhány nap óta egy ember produkálja magát, aki több emeletnyi magasságból egy lejtőre állított kocsiba ugrik s azon hosszában lecsuszik. Tegnapelőtt este ez a bátor artista szerencsétlenül járt. Ferde irányban ugrott le, rossz helyre bukott s eszméletlenül terült el a földön. Sülyos belső sérüléseket szenvedett.

— Egy váltószíró következményel. Hézer Mihály orosházi lakatos a napokban berontott Brósz János tanító lakására és ott Brószszal valóságos életharcolt vívott. Brósz felesége a szobájában olvasott, mikor Hézer a konyhán át belopózkodott s egyenesen Brósznéra rohant s rettenetes szitkozódás között fojtogatni kezdte. A lármára elősietett a házigazda is, ki feleségét kimentette Hézer kezei közül; ekkor ez Brószra rohant s revolvert rántott elő. Brósz a veszedelmes ember elől az utcára menekült. Közben Hézer Brószra rálépett. Az utcaajtónál újból megkezdődött a küzdelem. A fenyegetett házigazda kívülről fogta az ajtót, Hézer pedig fel akarta szakítani. Végre Brósz az ajtót hirtelen mozdulattal feltárta s az akként megtántorodott üldöző kezéből kicsavarta a revolvert és Hézerrel pedig a földre gyűrte. Közben Hézer egy másik revolvert rántott elő s Brószra irányítva elsütötte. Szerencsére ekkor már odafutott a szomszéd fűszeres és segédje, mely utóbbi éppen a lövés pillanatában félrerántotta Hézer kezét s így a golyó nem talált. Még ezután is hosszú küzdelem folyt, míg kicsavarhatták kezéből a revolvert. Az eset előzménye egy váltószíró, melynek során Brósz, mint jóállójú 2000 koronát fizetett Hézerért és most, hogy egész pénzét el ne veszítse, lefoglaltatta Hézer ingóságait. Emiatt akart Hézer bosszút állni. A lövöldöző ember önként jelentkezett a rendőrségnél, ahol letartóztatták.

— Részletek a jaffai pogromról. A német zsidók segélyegyesülete közelebbi adatokat kapott a török területen, Jaffában elkövetett zsidóellenes mozgalmakról. A sajnálatos események Assaf bej kajmántan magatartásának a következményei, aki már régóta engesztelhetetlen gyűlölettel viseltetik úgy a zsidók, mint általában az európaiak ellen. A zsidókat már hosszabb idő óta naponként megtámadták, anélkül, hogy a bűnösök elvették volna méltó büntetésüket. Március 13-án újból összeverekedett egy zsidó és egy arab, ami azonban nem vont súlyosabb következményt maga után. Március 16-án hét óra, a zsidó purim előestéjén az arabok ismét megtámadták néhány zsidó fiatalembert s mikor a zsidók fegyverrel védekeztek a támadókkal szemben, óriási verekezés kerekedett, amely azzal végződött, hogy a rendőrség szétverte a verekedőket és közben öt zsidót letartóztattak. Az elfogottakat, akiknek bűnössége mellett egyetlen adat sem szólt, a rendőrök utközből ugyancsak megkínózták, sőt még az utcaal csöcselékét is felszólították a rendőrtisztviselők, hogy vegyenek részt a foglyok bántalmazásában. Ezenkívül elszedték a foglyoktól minden készpénzt és értéktárgyat. Ettől az időtől kezdve a rendőrség mindennap megkísérelte a „Hotel Spektor”-ban letartóztatásokat eszközölni, de ott csupa ártatlan embert találtak, akikhez még a gyanú árnya sem fért. Egy napon Daud effendi csendőrtiszt revolverrel a kezében fegyveres rendőrök és katonák kíséretében váratlanul benyomult egy hátsó ajtón a Hotel Spektorba. A katonák erre elkezdtek az ott levő zsidókra lövöldözni és akit elértek, össze-vissza kaszabolták. Tizenhárom súlyos sebesült lett az áldozata ennek a borzalmas mészárlásnak, akik most egytől-egyig a jaffai kórházban fekszenek, többé-kevésbé valóságos állapotban. A szállóban ezután a garáda katonák fosztogatni és rabolni kezdtek és végül, hogy a rablás nyomait eltüntessék, felgyújtották az épületet. Említésre méltó, hogy a vérengzésnél egy orosz kavasz is jelen volt, sőt az orosz mintára rendezett pogromra ő bujtogatta a katonákat és rendőröket. A sebesült zsidók egy amerikai kivételével, orosz alattvalók.

— Hetven márka aranyat nyelt. A felsősziléziai Misloviczban történt az alábbi különös, mondhatni példátlanul álló lopási eset. Egy odaváló irodai alkalmazott megismerkedett egy csinos fiatal leánnyal, akit egy kedélyes együttélésben eltöltendő vácsonrára meghívott a lakására. Néhány órával később észrevette a fiatal ember, hogy pénztárczája, amelyben 70 márka volt aranyban, eltűnt. Minden jel arra vallott, hogy a pénz a „hölgyecske” ujjaihoz tapadt s ezért fejfelentést tett ellene a rendőrségen. A hölgy, aki Velzel Irén krakkói operetténekesnőnek mondta magát, erre valóságos komédiát játszott el. Egre-földre esküdzött, hogy ő, habár másként el is feledkezett magáról, annyira még nem sülyedt, hogy lopásra vetemedne. Időközben a pénztárczát a hölgy lakásán megtalálták üresen. Erre még egyszer valótóra fogták az „énekesnőt”, aki végre is beismerte, hogy az aranyakat lenyelte. A rögtön alkalmazott hánytatószerkezt eredménytelenek maradtak. Végül önként kijelentette, hogy ő csak akkor tud hányni, ha rezet nyel, mire átnyújtott neki egy kétfilléres rézpénzt, amit tényleg el is nyelt. Az

aranyak azonban még így sem kerültek napfényre. A tolvaj asszonyt, akiről kiderült, hogy Jeschaneck Klára a neve és krakkói illetőségű utazó tolvaj, átkísérték a törvényszék fogházába, ahol most lesik, mikor szabadul meg a lenyelt aranyaktól.

— Gyorsírótanfolyamok. Az Országos Magyar Gyorsíró Egyesület április elején nyitja meg a folyó tanévben utolsó tanfolyamait a Liszt Ferenc-tér 10. sz. alatti parlamenti gyorsírók vezette Gabelberger Szakiskolában. E tanfolyamok a június 30-iki záróvizsgáig tartanak és ez idő alatt (230 leckeórán) megtanulják a növendékek a magyar vagy német levelező gyorsírást, gépirást és fogalmazást, továbbá résztvehetnek a Kereskedelmi Akadémia tanára által vezetett könyvviteli tanfolyamon. Az egyesület más hasonló iskolával nincs összeköttetésben. Vikár Béla elnök.

— Amerika az anarchisták ellen. Az amerikai Kormány a rendőrhatalmakkal együtt szigorú intézkedésekre készül az anarchisták ellen, Roosevelt pedig czélszerűnek tartja, ha a fogantatandó rendszabályokról semmi sem szivárogo ki a nyilvánosságra. A hetedik lovasezredet, amely uttrakészen állott, hogy a Filippini-szigetekre menjen, nem küldték el, mert Roosevelt anarchista zavargásoktól és a munkálatlan inszurgens újabb tüntetéseitől fél. Silverstein, akit a bomba súlyosan megsebesített, felszemét kiültette s valószínűleg egészen meg fog vakulni, karját és lábát leszakította, koponyacsontját több helyen betörte, e horzasztó sebesülések ellenére is, valószínűleg életben fog maradni. Már ki is hallgatták a kórházban. Azt mondja, hogy azért vetette a bombát a rendőrök felé, mert egy rendőr nemrégiben bottal bántalmazta őt. Csak azt sajnálja, hogy bombája egyetlen rendőrt sem pusztított el. Silverstein zsebében egy névjegyet találtak Borkmann Sándor nevére s ebből állapították meg anarchista voltát. Borkmann tizenhat évig ült börtönben, mert gyilkossági kísérletet követett el Frisch aczélmilliomos ellen. A börtönből csak nemrégiben szabadult ki s a szombati bombamerénylet után ismét letartóztatták. Nem helyezték szabadlábra, mint ahogy tévesen híresztelték, most is fogságban ül Borkmann, aki tudvalevőleg Goldmann Emmát vette nőül anarchista rítus szerint.

— A tüsz. Tegnap új beteget nem szállítottak be a kórházba, halott sem volt. Toskovics Ilés napszámosan, akit néhány nap előtt az alföldi-utcai menedékházból vittek be a kórházba megfigyelés végett, tegnap megállapították a kiütéses tifuszt. A Szent Gellért-kórházban tegnap 27 férfit és 44 nőt ápoltak; egy asszony meggyógyult. Megfigyelés alatt van 21 férfi és 16 nő.

— Aki visszavágyik a bagnóba. Párisban a napokban egy ottani rendőrbiztos éppen akkor fogott el egy teljesen züllött külsejű egyént, amikor az egy üzleti kerékpárt akart elulajdonítani. A legközelebbi őrszobán történt kihallgatásnál kiderült, hogy az illetőt Adolphe Pipereának hívják és hogy nemrég szökött meg a guyanai fegyencztelepről. Pipe-reau maga is beismerte mindezeket és egyuttal kérte a rendőrséget, hogy mielőbb szállítsák vissza büntetése színhelyére, ahol mégis csak jobb dolga volt, mint aminőben szökése után részesült. Vallo-mása során elmondotta, hogy a guyanai Saint Laurent de Maroniban az őrszemélyzet kijátszásával sikerült egy apró csónakot készítenie. Ezzel a törékeny járművel merészkedett azután egy óvatlan pillanatban a tengerre. Élelmiszer gyanánt mindössze néhány száraz kenyérdarabot vihetett magával. Rettenetes szenvedések következtek rá mihamar a szomjúság, az éhség és a tehetetlenség következtében. Majdnem négy egész napi ide-oda hanyattatás után végre egy németalföldi hajó személyzete akadott reá és őt már szinte félholt állapotban felvették a hajóra. Itt természetesen hajótörött halásznak mondotta magát. Ezen a hajón utazott egy belga mérnök is, aki szolgálának fogadta. Fél évi szolgálat után elbocsátotta és akkor megtakarított pénzeckéjén Brüsszelbe egy bar-t állított fel. A vállalat nem jövedelmezett semmit, sőt végül őt magát is kiutasították Belgiumból. Innen Londonba ment, ahol a legnagyobb nyomorban élt és koldulással fengette életét. Most már mindenáron Párisba akart jutni. Sikerült is teherszállító hajóra becsomponnia magát és ezzel Havrebe jutott. Havreből gyalog ment Párisba, utközből koldulással élt. Szerencséséjén azonban Párisban sem találta meg és rövid idő alatt a világhosságtól irtózó sötétség társaságába került.

— Halálozások. Dr. Folszeghy Lajos gyulafehérvári ügyvéd hosszas szenvedés után Arcoban elhunyt.

Sulhaya Jánosné, szül. Morlin Mária, kuriai bíró özvegye, életének 81-ik évében elhunyt.

Krásznyi Ferenc, a pécsi légszeszgyárak igazgatója tegnap este Budapesten hirtelen meghalt. Szívszélhűdés ölte meg. Az elhunyt fia volt Krászo-

nyi József, Pest szabad királyi város néhai polgármesterének, aki 1856-ban Pesten a gázvilágítást bevezette. Krásznyi Ferenc halála nagy rokonságot, köztük a Schödl, Lenhossek, Pauler családokat börtöltta gyászba. Holnap délután fél 4 órakor temetik a Tisza Kálmán-téri légszeszgyárból a budai farkasréti családi sírboltba.

Baum Károly járási m. kir. állatorvos szívszélhűdés következtében Szinérváralján meghalt.

Horváth Sándor orsz. levéltári fogalmazó és neje Horváth Sándorné szül. leveleki Molnár Izabella gyermeke, Horváth Gizike életének 15-ik havában meghalt Budapesten.

Borcsányi és kisczéleányi Bokross Adám, a budapesti giro- és pénztár-egylet főtisztviselője életének 37-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt Kolozsvárott.

Teólvári és győri gyömörei Gyömöre Fél-lixné, szül. kecskeméti Pethes Ilona élt 55-ik évében elhunyt Szolnokon.

Ifj. Kodolányi Árpád IV. oszt. elemi tanuló, Kodolányi Árpád és felesége szül. Király Jolán fia, életének 9-ik évében elhunyt Pápán.

Reichmann Armin bányatulajdonos, többszörös milliomos az elmúlt éjél hirtelen meghalt a Pannonia-szállodában. Reichmann egész életében súlyos szívbaj gyötörte s valószínű, hogy ennek az áldozata.

Petrli Krisztián, a prágai csehi technikai főiskola víz- és alagutépítészeti tanára ma meghalt.

— Rendőri hírek. Szökés a fogházból. A muzsai csendőrség távirati uton értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy Gyulavics István 19 éves vizsgálati fogoly a muzslai járásbírósg börtönéből megszökött. Szökésekor vasuti szolgálati egyenruha volt rajta s magával vitt egy Werndl-féle fegyvert szuronyyal, hüvelylyel, tölténytáskával, amelyben kilenc töltény volt. A rendőrség nyomozza. — Eltűntek. A rendőrség ma a következők eltűnését jelentették be: Buda y Rezső tordai születésű, 24 éves egyetemi hallgató (lakott Klauzál-utca 15.), Rössler Márkus oraviczi születésű 45 éves ügynök (Teleki-tér 9.), Závorka Béla korponai születésű 14 éves szabónas (Gyár-utca 8.).

— Gyermeknap Felkán. A mai napon lapunkhoz mellékelt árjegyzékére lapunkra való hivatkozással a Felkai Konzervgyárhoz 14 napon belül beérkezett rendelések összege után a gyár 2 százalékot juttat a gyermekvédő egyesület javára.

x Zászlók, czimerek minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.

x Fodor-féle vivőterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivőterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x Dr. Hönig Izso elektroterapeutai és Röntgen-intézet (Károly-körut 24.) az orvosi tudomány modern gyógyeszközeivel felszerelve páratlanul áll a fővárosban és főképp idegbeteg (neurasthenia, hysteria), csuszosok, köszvényesek, szívbajosok, elhízottak, bőrbetegek, zsabában, álmatlanságban szenvedők stb. találnak benne bajuk elleni sikeres gyógykezelést. Az intézet hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

x Minden anya érdeklődik a „Scott-féle Emulsió” iránt, mely lapunk hasábjain most sokszor ajánlatik. Ez egy híres csukamájolaj-készítmény, melyet gyermekek előszeretettel vesznek be és mely nekik minden esetben, melyben eddig közönséges csukamájolajat használtak, gyors és biztos segílyt nyújt. Kapható minden gyógyszerárban.

Az olvasóhoz.

Április hó elsejével új előfizetést nyitunk az „Egyetértés”-re.

Az „Egyetértés” úgy politikai állásfoglalásában, mint társadalmi, közgazdasági, művészeti és irodalmi szerepében hiú marad eddigi nagy multjához, amely a magyar olvasóközönség előtt oly kedvelté, politikai és társadalmi életünkben pedig mindenkor döntő fontosságú tényezővé tette.

Az a függetlenségi politika, amely e lapot nagy hagyományaihoz híven, eddig irányította, ezentul is mindenben vezérelve lesz. A független, önálló nemzeti állam kiépítése, a magyarság állami erejének és mindenben parancsoló uralkodásának érvényesülése, ez az a cél, amelyért az „Egyetértés” ezentul is törhetetlenül és megújuló intenzivitással küzdeni fog.

Olvasóink ragaszkodása és szeretete egyetértésünk erősségünk, amely ebben a nehéz feladatunkban megsegít. Viszonzásul a legváltozatosabb és a legmegbízhatóbban megszerkesztett nagy magyar napilapot adjuk, amely úgy irányelveinek szigorú betartásával, mint a naplómunkák részletes és pontos feltárásával ezentúl is a vezető helyen fog állani.

A magyar közönségnek az „Egyetértés” a legkedveltebb lapja, ezt a szeretetet ezentúl csak fokozottabb munkássággal fogja kiérdemelni.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra . . .	2 kor. 40 fill.
Negyedévre . . .	7 kor. — fill.
Félévre . . .	14 kor. — fill.
Egész évre	28 kor. — fill.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, szíveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Három feleség.

(Operett három felvonásban. Irta Bauer Gyula. Fordította Mérei Adolf. Zenéjét szerette Lehár Ferencz. Színpadra került először március 31-én a Népszínház-Vigoperában.)

Nemcsak színházi körökben, hanem a főváros közönségének széles rétegeiben is mint elsőrangú színházi eseményt várták a Népszínház-Vigopera ma esti bemutató előadását. Ennek a szokatlan érdeklődésnek különben megvannak a maga előzményei, eltekintve attól, hogy Lehár Ferencz minden alkotása nálunk érthető várakozást szül.

Mielőtt a vig özvegy szerzője legújabb szerzeményét színpadra vitte az An der Wien színházban, már valóságos forrongást idézett elő a császárvárosban.

A találgatások és viták megindultak az egész vonalon akörül, hogy Lehár Ferencz legújabb alkotása felveszi-e majd a versenyt a másik szerencséskezű szerzőnek, Strausznak Varázskeringőjével. Kevés színházi est folyt le oly izgalmak között, mint a Három feleség bécsi bemutatója. És ha Lehár zenéjét Bécsben nem is méltatták teljesen a megérdemelt elismerésben, annak kétségkívül az az oka, hogy a szerző kompozíciója nem éppen a bécsiek szájaize szerint való. A lány, sikamlós keringők ugyan nem hiányoznak belőle, de a zene a maga egészében nem olyan, mely a bécsi spießbürger füléhez simulna és a Három feleség cselekménye is teljesen kívül esik az osztrák levegőn, ami bizonyára főoka, hogy mögötte helyezték a Varázskeringőnek, melynek minden fázisa annyira telítve van bécsi illattal.

Ezek az előzmények természetesen föleslángáltak a mi közönségünknek különben is nagy érdeklődését, annál is inkább, mert Lehár neve Budapestén maga a népszerűség. A drótostót és a vig özvegy szerzője annyira hozzá tudott férközni színházi közönségünk szívéhez, hogy kétségkívül siker koronázta volna művét még akkor is, ha legújabb szerzeménye nem is volna oly sikerült alkotása a mesternek, mint amilyen a Három feleség zenéje. Mert Lehár muzsikája ma este ismét nagy diadalt aratott Budapestén.

Sokan voltak, kiknek érdeklődését főleg az irányította, hogy a Három feleség zenéje ugyanazokon a csapásokon halad-e, mint a vig özvegyé?

Nos hát, nem olyan csapásokon halad.

A Három feleség zenéje egy teljesen kiforrott genie-nek súlyos alkotása. Vannak ugyan benne leheletszerűen könnyen síkló melódiák, finom szövésű dallamos részek, de vannak benne tömör, operai mértéket megütő áriák is, melyek mégis csodásan hozzámúlnak az operatrészekhez. Egyszóval Lehár ezuttal mélyebben hatolt bele zsenialitásának pazar tárházába. Mindjárt az első felvonás egyik slagerje egy alató-dal, mely különben végigvonul mind a három felvonáson. Lány, dallamos keringő-melódiák, melyeket rövid időn belül felkap majd az általános népszerűség. Igen hatásos Ricardon őrnagy dala „Budapest a legszebb garnizon”. A „Kis Gigolette” valcer ritmikus melódiái is tetszeni fognak. A leghatásosabb része azonban az első felvonás zenéjének a „Moulin Rouge”-ária.

A szerző itt oly pazarul osztogatja a szebbnél-szebb áriákat, hogy ez az énekszám magában elegendő arra, hogy a darab zenéjét becsessé tegye. Kiemelkedőbb részei még a zenének a „Rózsa-valcer”, mely már nem ismeretlen közönségünk előtt, mert zenekaraink már színteremben játszották. A hipnotizáló terezt és végül a „Trombita-duette”. Ez utóbbi a trombita-jelek zsenialis összeállítására és egyik legtehetségesebb része a mester alkotásának.

A szövegre áttérve, már itt konstatáljuk, hogy Bauer Gyula, — ugyanaz, ki „A drótostót” szövegét írta — ezuttal nem valami szerencsés kézzel irányította tollát. Meseszövegéből hiányoznak az élénk fordulatok s alig van része, mely a közönség figyelmét le tudja kötni.

Az első felvonás Budapestén, egy utazási irodában játszik le. Ennek vezetője Turi János, ki, hogy utazásai közepette ne nélkülözze megszokott otthoni kényelmét, Párisban és Londonban egy-egy szerelmet tart. Hüneberg báró az utazási iroda tulajdonosa, ki Turi feleségét akarja elcsábítani, elárulja annak Turi hütlenségét. Az asszony férje csapodárságán felbőszülve, megigéri a bárónak, hogy karjai közé veti magát, ha bebizonyosodik férje hütlensége. Erről váltót állít ki a bárónak, de ez, Ricardon őrnaggyal kártyázva elveszti összes pénzét, a pénztárczával egyetemben, amelyben Turiné váltója volt.

A második felvonás Coralie-nál, Turi párisi kedvesénél játszódik le, ki illem- és táncztanítóné. Turi itt éppoly otthonosan érzi magát, mint Budapestén, sőt megszokott alató-dalát is elénekelteti Coralieval. Eközben vezeti be Hüneberg báró Turinét, aki meggyőződik férje hütlenségéről. A két asszony parázs kis veszekedést rendez, de Turi mindkettőt hipnotizálja és kibékíti. Ekkor árulja el Hüneberg, hogy Turit Londonban, hová főnöke menesztette, a harmadik asszony várja. Ennek szállodájában bonyolódik le a harmadik felvonás, mely végeredményében kibékíti a házasségeket. Coralie előbbi kedveséé, Ricardon őrnagyé lesz, Oliviat pedig elszereti Hüneberg báró.

Ez a Háromnejű férj rövid meséje, mely különösen az első felvonásban nagyon sivar. A második felvonás már gördülékenyebb és mozgalmassá teszi a sikerült rendezés is. A színház igazgatósága Lehár zenéjéhez méltó fénynyel állította ki ezt a felvonást. Az itt szereplő kadétkok és leányok öltözetje izléses és a díszletekre is nagy gondot fordítottak. Különösen hatásos a finálé, melyhez ötszáz villanykörte-től világított piros malom adja meg a keretet.

A közönség igen hálás volt Lehárnak a szép zenéért. Vilharos ovációban részesítette már, amikor a karmesteri emelvényre lépett és a felvonások után legalább harminczszor hívta a lámpák elé.

Az előadás elég jó lett volna, ha a női főszereplők adósak nem maradnak hanggal. Kúry Klára nem tudott megbirkózni szerepének énekes részével, úgy, hogy az első felvonásban a közönség csak akkor élvezhette Lehár zenéjének szépségét, amikor Környei elénekeltette a Moulin rouge-áriát. Igen jó volt Turchányi Olga Coralie szerepében. Kisebb szerepekben jók voltak Szilágyi Dusi és Petrács Böske.

Környei Béla az őrnagy szerepében kiválótt nyújtott. Gyönyörű hangja teljesen érvényre juttatta Lehár muzsikáját. A „Moulin rouge” és „Pest a legiobb garnizon” című énekszámait oly frenetikus taps követte, hogy bármely primadonna megirigyelhette volna. Sajó, aki Turit személyesítette, sok igyekezettel játszotta a nem neki való szerepet. A n-

dorffy Puck patikáros szerepében valóságos kabinet-alkatitást nyújtott. Horváth, mint rendezés, most diszkrét és jóízű volt.

Végül pedig kiváló dicséret illeti a zenekart, mely Lehár dirigálása mellett, az egész előadás folyamán feladatának magaslatán állott.

A darabot Mérey fordította és az ő érdeme, hogy az eredeti szövegben sok oly javítás történt, mely azt, úgy, ahogy elfogadhatóvá tette.

Simon Vilmos.

(*) Hírek a Nemzeti Színházról. Holnap, szerdán „A gyermek”, Abonyi Árpád nagyszerű színműve kerül színpadra. Ez alkalommal is K. Hegyesi Mari, Cs. Alszegehy Irma, D. Ligeti Juliska, Gyenes, Iványi, Dezső és Mészáros Alajos adják a nagyobb szerepeket. Csütörtökön Szigligeti Ede „Liliumfi” című vigjátékát adják elő Dezsővel a czimszerepben. A félísten-t, Gozdu Elek új színművét pénteken mutatják be a Nemzeti Színházban. P. Márkus Emma, Odry, Szacsavay, Pethes, Mihályfy, Rózsahegyi, Horváth, Bartos, Garamszeghy, Faludi, Hajdu és Abonyi játszanak az ujdonságban.

(*) Megváltás felé. A Vigszínházban pénteken, április 3-án lesz Garami Ernő a „Megváltás felé” című drámájának előadása. Az ujdonság hősnőjét, egy munkásleányt, Góthné-Kertész Ella játszza, akinek Fenyesi Emil lesz a partnerje. Főbb szerepet játszanak még Balassa Jenő, Fenyesi Emil, Góthi Sándor, Rónaszéki Irén és Kész Rózsi.

(*) Vernissage a Mücsarnokban. A Képzőművészeti Társulat tavaszi tárlatának ünnepélyes vernissage-a humanitás jegyében zajlott le ma délután a városligeti Mücsarnokban. A művészek fölkérésére a társulat választmányának határozata értelmében ugyanis a mai vernissage-on, a kiállító művészek és a sajtó képviselőin kívül, mindenkinek belépődíj kellett fizetnie s a lefolyt egész összeget a művészek segély- és nyugdíjalapjának javára fordítják. A vernissage-on rendkívül nagyszámu és előkelő közönség jelent meg és eljöttek arra gróf Apponyi Albert közoktatási miniszter és gróf Andrássy Gyula belügyminiszter, a Képzőművészeti Társulat elnöke is. A kiállítást holnaptól kezdve a nagyközönség is látogathatja.

(*) „Gusztó” sikere. Müller Méla Berlinben élő magyar származású jeles festőművésznő legújabb egy „Gusztó” nevű fiatal leánynak bravurosan festett arcképével Rómában szenzációs sikert ért el. A bájos portrait a Palazzo del Esposizione-ban van kiállítva. A római közönség tömegesen áll előtte és az olasz leányok szépségére a legnagyobb dicséret, ha azt mondják, „olyan, mint Gusztó.”

(*) Diplomakiosztás a Sziniakadémián. Ma délután 11 órakor osztották ki a végzett növendékek diplomáit a Sziniakadémia dísztermében. Az igazgatóság, tanári kar és a Nemzeti Színház tagjain kívül nagyszámu érdeklődő közönség is jelent meg az ünnepélyen. Somló Sándor, a Nemzeti Színház és a Színművészeti Akadémia igazgatósága gyönyörű beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt, amely beszédben a távozó növendékeket kitalásra, szorgalomra és a tiszta művészet megbecsülésére buzdította. Ezután a diplomák kiosztása következett. Minden végzett növendék az igazgatótól vette át a babérglámát és nemzetiszíni szalagokkal körüldíszített diplomát és közfogsággal búcsúztak mestereiktől és tanáraiktól. Mikor mindenki megkapta diplomáját, a végzett növendékek közül kilépett Andrássy Dénes és hálás köszönetet mondott az igazgatóságnak, a tanári karnak és külön Somló Sándornak, a növendékek atyai barátjának az összes növendékek nevében. A hatásos, szép ünnepély rendezésén Latabár Kálmán, a sziniakadémia agilis titkára fáradozott és neki külön mondtak köszönetet a növendékek társaságától. Az 1907—1908-ik iskolai évben a sziniakadémián 27 növendék végzett, ezek közül 16 nő és 11 férfi növendék volt. Jeles diplomát nyert 7 növendék, dicséretes diplomát 9 növendék és jó diplomát 11 növendék. A növendékek legnagyobb része már elszereződött, részint a fővárosi, részint a vidéki színházakhoz.

(*) Francia művész Budapestén. Verneuil az Art et Decoration francia folyóirat szerkesztője, aki egyébként Franciaország leghíresebb tervező művésze, a jövő hó 7-én az Iparművészeti Múzeumban előadást fog tartani „A díszítés és a természet” címmel. Az előadás délután 5 órakor kezdődik. A múzeum igazgatósága most küldi szét a meghívókat a belépődíj nélküli estélyre. Aki meghívóra tart igényt, forduljon az igazgatósághoz.

(*) A Thália-Társaság. A Thália-Társaság, amely eddig is csak a legnagyobb anyagi áldozatok árán volt fenttartható, egyelőre feloszlik, minthogy a hatóságok akadékoskodása és huzavonája miatt ebben az évadban már nem rendezhet előadásokat. A Thália-Társaság, mint ilyen továbbra is fennmarad és iparkodni fog, hogy művészi programját, melyet négy éven át a fővárosban és a vidéken becsülettel és sikerrel vitt keresztül, már a közel jövőben ismét beállíthassa a főváros színházi életébe. A Thália összesen 91 előadást tartott. Magas nivóu műsorát Ibsen, Hebbel, Heyermans, D'Annunzio, Strindberg, Lengyel Menyhért, Hauptmann, Wedekind, Giacosa, Goethe, Musset, Courteline, Szemere György, Mendel, Schnitzler, Mirbeau stb. műveiből állította össze. Kétségbevonhatlan érdemeit s fényes sikereit az egész magyar sajtó elismerte, a közönség pedig tömeges pártolásával honorálta, annál sajnálatosabb, hogy a Thália vezető embereiben nem volt elég erély az ellenséges áramlatok ellenére is kiküzdeni az őt megillető helyet Budapest kulturális életében. Szomorú világot vet e meghátrálás kényszerű volta intőző köreink mucsai gondolkodására és pénzembereink vállalkozási gyámoltalanságára.

(*) Japán gyűjtemény a Szépművészeti Múzeumban. A vallás és közoktatásügyi miniszter annak idején megbízta gróf Vay Péter pápai protonotáriust, hogy Japánban műtárgyakat vásároljon a Szépművészeti Múzeum számára. Gróf Vay Péter két évvel ezelőtt járt Japánban és, ez utján kétszázézerrel több darabból álló, tulnyomólag grafikai művekből összeválogatott gyűjteményt vásárolt meg, amely most feldolgozás alatt áll. Ezt az igen értékes gyűjteményt, illetve ennek a nagyközönséget érdeklő részét kiállítják a Szépművészeti Múzeumban, amelynek második emeletén egy külön terem rendeztek be céljaira.

(*) Debreczeni szünet. A debreczeni Csokonai-kör választmánya Géresi Kálmán tankerületi főigazgató elnökle alatt a Telegdi-Kovács-féle ezer koronás vigjátéki pályadíjat három részre osztva adta ki. Az első díjat, 500 koronát, a „Napralforgó” című vigjáték szerzője, Klement Alajos budapesti iparszkolai igazgató, a második és harmadik díjat, a „Tinike” és „A törvény pénze” című darabok szerzője, Kristóf János, kassai tankerületi főigazgatósi töltnök nyerte el, aki két darabbal pályázott. Továbbá elhatározta a kör, hogy a régi Harminczados-utcán (most Bathhány-utca) levő régi színház épületét, amely most Sámly Béla tulajdona, emléktáblával jelöli meg. — A debreczeni színházban Kerpely Jenő lovag gordonkaművész hangversenyzett nagy sikerrel. Zilahyné S. Vilma művészettel énekelte és a hangverseny után a „Pillangó kisaszonny” került színre Szabó Irma vendégszereplésével. Az operette-személyzetnek a „Kis szökevény”-ben volt jó estéje. Különösen Fehér Olga, Lónyay Piroskát, Horváth Kálmánt és Ligeti Lajost érte a közönség lelkes elismerése. — Zilahy Gyula társulata Bródy Sándor „A tanítónő” című falusi életképe készült, melynek debreczeni bemutatója pénteken lesz.

(*) Művásár a tavaszi tárlaton. A Képzőművészeti Társulat tavaszi tárlatán máris megindult a művásár. A vernissage napjának délelőttjén legelőbb a kormány műbírói bizottsága jelent meg a Műcsarnokban és kiszemelte a Szépművészeti Múzeum számára megvásárolandó műveket. A bizottságban Benczur Gyula, a festőmesterek iskolai igazgatója elnökölt s a jegyzői tisztelet dr. Huszka Jenő miniszteri titkár töltötte be. Ugyancsak a vernissage délelőttjén járt ki a Műcsarnokban a székesfőváros képzőművészeti bizottsága. Itt dr. Vaszi Lievits János alpolgármester elnökölt. Az első magánvásárló az ismert műgyűjtő: Nemes Marcell volt, aki három ezer koronáért megvette Magyar-Mannheimer Gusztávnak: „Római campagna” című tájképét.

(*) Az új műsor. A Budapesti Cabaret Színház holnap, szerdán mutatja be új, áprilisi műsorát. Három új bohózat, hat új színpadi tréfa és husz új cabaret-szám adja a népszerű Teréz-körtől cabaret új műsorát, melyet ismét a cabaret vezetője és konferenciárja, Nagy Endre állított össze, aki maga is fellép a „Mozi-dráma” és a „Boite á Fursy” című bohózatokban. László Rózi és Ferenczy Károly is új számokat adnak elő és Z. Molnár László, aki mint a Magyar Színház tagja, állandó vendége a Cabaret-nak, szintén több új számmal szerepel, szintegy Fábrián Kornélia is. Ezek a számok: „A kívándorló”, „Az állatkert”, „Feminista szónoklat”, „A házmaster-nász”, „Péter” stb. Sajó Géza a „Wekerle mondta!” című páratlanul népszerű politikai kuplén kívül „Az udvari fogat” című újdonságot adja elő és több új számmal szerepel Balogh Böske, Szécsi Magda, Kepf Jolán és Gabányi László. Huszár Károly a híres Vajdáját alakítja,

az új változatnak ezuttal „A Vajda a nők választójogáról” a címe. A Budapesti Cabaret Színház áprilisi új műsorán is megmarad „A koalíció országlánok” című kacagató politikai szatíra.

(*) Hangversenyek. Lazarus Gita dalénekesnő hangversenye csütörtökön, április 2-án a Royal-teremben lesz.

Huszka Nelly hangversenye pénteken, április 3-án a Royal-teremben lesz Paureck Augustza zongoraművész közreműködésével. Jegyek e két hangversenyre a Harmonia zeneműkereskedésben, valamint az esti pénztárnál kaphatók.

Feinhals Frigyes kamaranékes egyetlen daléstejét csütörtökön, április 9-én rendezti a Vigadó nagytermében. A jegyek tévesen április 8-ára szólnak, de tényleg 9-ére érvényesek. Az eddig fentartott jegyek már csak holnapig rezerválhatók, miután Feinhals hangversenye a jegykereslet a legnagyobb mértékben fejlődik. Hangversenyét Méry Béla rendezti.

Major J. Gyula mára hirdetett hangversenyét nem tarthatja meg, mert Berlinből hazautaztatban egyik uja megsérült. Az előre váltott jegyek árát Méry Béla fizeti vissza.

EGYESÜLETEK.

(—) Az Országos Magyar Dalregyesület, mely a legutóbb megtartott egr dalosversenyen lett országshírűvé, most tartotta 41-ik rendes közgyűlését. A közgyűlésen az elnökség és igazgató-választmányon kívül résztvettek a budapesti és vidéki dalregyesületek is 48 képviselővel. A gyűlést Fény József elnök nyitotta meg, ki után Göndöcs István titkár terjesztette elő évi jelentését. A költségvetés és zárszámadások elintézése után a tisztújítás következett. A közgyűlés egyhangulag és lelkesedéssel dr. Bárczy Istvánt, Budapest székesfőváros polgármesterét választotta meg az Országos Dalosregyesület elnökévé. A közgyűlés után héttagny küldöttség tisztelgett dr. Bárczy István polgármesternél s fölkererte az elnöki tisztség elfogadására. Bárczy köszönetet mondott a megválasztott bizalomért.

(—) Felolvasás az éremművészetről. Az Éremkereskedők Egyesülete április elsején d. u. 6 órakor az Iparművészeti Múzeum (Üllői-ut 33—37.) dísztermében közgyűlést tart, mely alkalommal Csányi Károly építész, az Iparművészeti Múzeum igazgató-öre felolvasást tart új plakettek bemutatásával a modern érem- és plakett-művészetről. Vendégeket szívesen lát az egyesület.

(—) Az Országos Régészeti és Embertani Társulat ma délután a Magyar Tud. Akadémia üléstermében felolvasó-ülést tartott báró Nyáry Jenő elnöklésével. Az első felolvasó Tóth Kurucz János volt, aki a komárommegyei leányvári római castellumról értekezett. Utána Halaváts Gyula a szebenmegyei kereszténykeresztény és az alsófehérmegyei pókaifalvi XV.—XVI. században épült szász csucsives templomokat ismertette. Mindkét előadást tetszés kísérte. Végül dr. Szendrei János főtitkár referált a folyó ügyekről.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektroterapeutikai és Röntgen-intézet. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift
Telefon 102—39.

Gyógyítóanyagok:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos masszázs (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szén-savas fürdők.
Főbb javallatok:
Állatlan idegesség (neurasthenia, hystéria).
Ideggyengeség állapotok
Almatlanság.
Hűdések (Paralysis).
Idegfájdalmak, idegzásibák (Neuralgiák, Ischias).
Gerincvelő-sorvadás (Tabes).
Szívbetegségek.
Véreredényeszesedés.
Köszvény és osz (Rheuma, huygsavas lerakódások, izületi és csontbetegségek).
Székrekedés.
Anyagserebajok. (Elhízás, cukorbetegség, vesebetegség).
Bőr-bajok. Bőrvészlegetés.
Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszág).
Aranyeres csomók.

— Rendelés d. o. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig. —
Közös orvosi tanács. — Kivételre prognosztika

VITA FORRÁS
SÓSKÚT VASMEGYE
ALKALIKUS NATRON-LITHION GYÓGYVIZ
Orvosi ajánlva: húgysavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor-, vese- és húgyhólyag-bántalmaknál stb.
Mint üdítő és borvíz páratlan.
Bővebb felvilágosítással szolgál a 1910
Központi Iroda: Budapest, V., Váci-körút 54.
Főraktár: Édeskút L. urnál, Budapest, Erzsébet-tér 8.

FŐVÁROS.

(*) Városi tisztviselői összeférhetetlensége. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter körrendeletét adott ki a városi tisztviselői állásoknak és részvénytársasági, vagy szövetkezeti alapon szervezett pénzügyintézeteknek és nagyipari vállalatok igazgatósági tagsági, vagy felügyelő-bizottsági tagsági állásaival való összeférhetetlensége tárgyában. Elvként kimondja a belügyminiszter, hogy az összeférhetlenség előáll, ha a mellékfoglalkozásként tekinthető igazgatósági tagság, vagy más hasonló megítélés alá eső állás a tisztviselő idejét olyan mértékben foglalja el, hogy abból a hivatali ügymenetre hátrány ered. Továbbá: ha a pénzügyintézet, vagy vállalat üzlete a várossal, vagy az illető tisztviselő rendes hivatalos ügykörében előforduló ügyekkel olyan összeköttetésben van, hogy a tisztviselőt ez akadályozza a teendői ellátásában. Végre, ha az intézet, vagy vállalat szervezete és működése olyan irányú, ami kizárja azt, hogy annak az igazgatóban a város tisztviselője a hivatali állás tekintélyének, az állam érdekeinek, vagy a közérdeknek sérelme nélkül részt vehessen. Mindezeknek a megelőzése a város hatóságának a hatáskörébe tartozik. Az összeférhetetlenség kérdését mindenkor a közgyűlés dönti el.

(*) A fővárosi tisztviselői fizetésrendezése. A fővárosi tisztviselői fizetésrendezése dolgában kiküldött nagybizottság ma délután Mellly Béla tanácsnok elnöklésével ülést tartott, amelyen megelégedéssel vették tudomásul, hogy ugy a tanács, mint a közgyűlés a drágasági pótlékra vonatkozó előterjesztést elfogadta s így működésük sikerrel járt. Elhatározták, hogy szerdán délelőtt 11 órakor nagyobb küldöttséggel fognak tisztelegni Bárczy István polgármesternél, hogy megköszönjék neki a tisztviselői kar iránt tanúsított jóakarátát és megkérjék, hogy a tisztviselői háláját és köszönetét a tanács és közgyűlés előtt is tolmácsolja. Kimondták továbbá, hogy miután a tanács legközelebb a nyugdíjszabályzat új tervezetével is foglalkozni fog, a végrehajtó bizottság szombaton újra összejön, hogy óhajátait e tekintetben is tudomására juttassa a tanácsnak.

(*) A közös adó beszámítása. A „Városi Szemle” ma megjelent száma közli a közigazgatási bíróság döntését a közös adónak a virilista névjegyzék összeállításánál való beszámítására vonatkozólag. E szerint a közös jövedelem után kitétt kereseti adó, ha egy közös tétel alatti iratott is elő, a közönségben levőknek olyan arányban saját egyéni adójuk, amilyen arányban a közös jövedelem őket illeti, s ebben az arányban számítható be a virilista névjegyzék összeállításánál.

(*) Külföldiek nyilvántartása Budapesten. Mint már tegnap jeleztük, gróf Andrássy Gyula belügyminiszter a fővárosi államrendőrség főkapitányához rendeletet intézett a külföldieknek Budapesten való lakhatásáról. A rendelet — mely a hivatalos lap mai számában jelent meg — május elsején lép életbe. Az „Utasítás” főbb pontjai különben a következők:

A törvény ama rendelkezéséből, hogy külföldiek a magyar korona országainak bármelyik községében tartózkodhatnak, következik, hogy külföldieknek Budapesten tartózkodásához engedély nem kell. A külföldieknek költözködési szabadságát, a lakhely szabad megválasztásának jogát, a törvény nem cseleztte korlátozni, hanem azt akarja elérni, hogy a hatóságoknak minden külföldi itt tartózkodásáról tudomása legyen és hogy azok, akiknek itt maradása az állam biztonságára, a közbékére, vagy a közérdekre anyagi érdekeire nézve nem kívánatos, itt ne lakhassanak, le ne telepedhessenek és bizonyos esetekben az állam területéről eltávolíthatók legyenek. A fentemlített czélból a törvény elrendeli, hogy minden külföldinek szállásadója, vagy az utóbbi megbízottja annak az ország területére lépését, vagy onnan eltávozását tartozik 24 óra alatt a helyi hatóságnak bejelenteni. A törvény, idezett rendelkezése értelmében

ben tehát 1908. év április hó 1-től fogva Budapest székesfőváros területén minden szállásadó, vagy annak megbízottja köteles a székesfőváros területére jövő, vagy onnan távozó külföldit a budapesti m. kir. államrendőrség központi bejelentő-hivatalának tudomására hozni. Külföldi mindenki, akinek nincs magyar állampolgársága. Az a szállásadó, aki a bejelentést megtenni elmulasztja, 50 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntethető. A be- és kijelentést a központi bejelentő-hivatal által ingyen kiszolgáltattott lapokon, külön-külön két példányban kell eszközölni.

(**Alapító-okirat jóváhagyása.**) A vallás- és közoktatásügyi miniszter a székesfővárosi IV. ker. iskolaszék tagjai részéről a kerületbeli községi elemi iskola napközi otthona javára tett és jelenleg 2400 korona tökével bíró „Wehner Gyula József-alapítvány”-ról kiállított alapító-levelet jóváhagyta.

(**A főváros évkönyve.**) A főváros tanácsa elhatározta, hogy az 1902. évtől kezdve kiadott évkönyvet az 1907. évvel megszünteti és a folyó évtől kezdve a statisztikai évkönyvvel egyesíti. Közigazgatási és statisztikai évkönyv elnevezés alatt. A statisztikai anyag feldolgozásával a tanács számos tisztviselőt bízott meg.

Nyilt-tér

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Aki az **ÜSTÖKÖS-re**, hazánk legjobb élclapjára, most háromnegyedére (áprilistól—decemberig) 9 koronával előfizet;

ingyen kapja az Üstökös 1907. évi teljes bekötött évfolyamát.

(600 oldal vicc, kép humorosok, stb.) — (Az 1908. január—márciusban megjelent számokat, köztük az 56 oldalas 50 éves jubileumi számot ingyen utána küldjük).

Czím: Üstökös - Budapest.

2 teljes évfolyam csak 9 korona.

Az „Egyetértés” előfizetői, ha ezen minőségükre az utaltványszelvényen hivatkoznak, **kedvezményes áron (Negyedévre 2 kor. Félévre 4 kor. Háromnegyedévre 6 kor.)** fizethetnek elő, ez esetben azonban **csak az 1908. évi január-márciusi számokat** kapják.

SPORT.

Alagi versenyek.

— Második nap. —

A hétköznap táczára rendkívül élénk látogatottság mellett folyt le a tavaszi meeting második napja. Nagy mezőnyök indultak az egyes futamokban és izgalmas finishekben sem volt hiány. Egyébként a papírforma fényes diadalt aratott, miután a Márciusi díjat kivéve, melyet a nagy outsider Baldur nyert meg, a fogadott lovak voltak frontban. Jelöltjeink közül Nem bánom, Pagony, Sipista és Honeybell győztek.

Részletes eredmény a következő:

I. Eladók versenye. Díj 1500 korona. Táv 1600 méter. 1. Seprősi ménes 66 sk Nem bánom 7½ kg. (Czárán J.), 2. gróf Pejacevich A. 36 pk Pink 66 kg. (Czárán Z.), 3. Hesp M. urnő 36 sk Leontine 65 kg. (Kiss). Futottak még: Vulkán (Sibrik), Pészra (báró Eltz), Miss Martha (Zangen), Kiboko (Krause), Pompás (Wodiáner). Küzdelem után 1 hoszszal nyerve, 1½ hoszszal harmadik. — Tot.: 10:38, 20:30, 30, 30.

II. Háromévesek handicapja. Díj 3000 korona. Táv 1400 méter. 1. Mr. Lincoln pm Pagony 56½ kg. (Janck), 2. Zombory R. sk Ballerina 51½ kg. (Heidt), 3. Geist G. pm Bojtár 52 kg. (Ulrichshoffer). Futottak még: Prokop (Schima), Gara (Krouzil), Marasquin (Torda), Ohaj (Baumgartner), Ezres (Földi), Royal Anne (Gulyás). Küzdelem után fejhoszszal nyerve, ¾ hoszszal harmadik. — Tot.: 10:25, 20:29, 31, 60.

III. Nyeretlenek átvérsenye. Díj 1800 korona. Táv 2400 méter. 1. Reeves H. 46 sk Breakwater 65½ kg. (Huxtable), 2. Vida T. 56 pm Oyama 69½ kg. (Zangen), 3. Junker J. urnő 66 sk Loredan 70½ kg. (Kapusék). Futottak még: Nevers (Vetter), Remete (Csompora), Aranyos III. (Glätte), Koczás

(Pache), Rauchenwarth (Ealy), Banzai (Kis). Könnyen 5 hoszszal nyerve, 6 hoszszal harmadik. — Tot.: 10:19, 20:24, 28, 33.

IV. Keresztúri akadályverseny. (Handicap.) Díj 3000 korona. Táv 4300 méter. 1. Liptay B. 46 pm Sipista 65½ kg. (Zangen), 2. Reeves H. 56 stpk Mohrenseele 63 kg. (Huxtable), 3. Egyedi A. 46 sk Rotunde 62½ kg. (Lawton). Futottak még: Tüstént (Csompora), Tyrann (Kiss). Könnyen 2 hoszszal nyerve, 2 hoszszal harmadik. — Tot.: 10:20, 20:24, 26.

V. Handicap. Díj 1800 korona. Táv 1000 méter. 1. Vivian F. 36 sk Honeybell 61 kg. (Krouzil), 2. Egyedi L. 36 pm Fetis 48 kg. (Paul), 3. Rohonczy G. 46 pher Okos 42 kg. (Tausz). Futottak még: Ágnes (Fries), Galánta (Heidt), Vincenz Albert (Gulyás), Most (Pretzner), Lottó (Janek), Pityu (Bocskai), Nevermore (Pauli), Bocskoros (Pusztér), Lothian (Szilágyi), La Beauté (Baumgartner), Haraszt (Ulrichshoffer), Fityóka (Guttmann). Biztosan 1 hoszszal nyerve, holtverseny. — Tot.: 10:67, 20:57, 39, 51.

VI. Márciusi díj. Díj 1600 korona. Táv 1800 m. 1. Mautner V. 36 pher Baldur 67 kg. (Kiss K.), 2. Jankovich-B. Gy. 36 pk Mazurka 67 kg. (Czárán J.), 3. Rohonczy G. 36 pk Ez falut ér 67 kg. (Wodiáner). Futottak még: Pipacs (Kiss), Tell Vilmos (báró Eltz), Tamagno (Krause), Liáne (Czárán Z.). Küzdelem után fejhoszszal nyerve, nyakhoszszal harmadik. — Tot.: 10:17, 20:36, 23, 25.

(**A bécsi ügétmeeting mai napjának eredménye:**

I. Pozsonyi díj. Díj 2300 korona. 1. Elemér, 2. Ernst, 3. Inn. Futottak még: Lidércz, Gold Maid, Siess P, Dagmar, Eva, Lucretia, Alba. — Tot.: 10:89, 20:50, 36, 31.

II. Nyeretlen versenye. Díj 1700 korona. 1. Kedvesem, 2. Sir Potential, 3. Dull. Futottak még: Fritz, Biri, Dillon, Banzai, Maillüfter, Wuzerl, Lord Lancelot, Nord Express, Firstclass, Pandur, Egeria. Tot.: 10:24, 20:25, 26, 49.

III. Kaplanhoi díj. Díj 2600 korona. 1. Panni, 2. Top Boy, 3. Champion Bourbon. Futottak még: Daisy, Minkusch, Musa, Pepus, Ister, Fred Warwick, Bandit, Baronesse, Hertha. Tot.: 10:115, 20:66, 28, 57.

IV. Princesse Neita-díj. Díj 3000 korona. 1. Lengyeltóti, 2. Ferenó. Futottak még: Excellenz, Liebe Freundin. — Tot.: 10:23, 20:28, 37.

V. Nenzetközli handicap. Díj 2600 korona. 1. Virginia Jay, 2. Aufpasser, 3. Liselotte. Futottak még: Bruder Straubinger, Achilles H. — Tot.: 10:67, 20:57, 37.

VI. Revanche-versenye. Díj 2000 korona. 1. Sport, 2. Bariton, 3. Wunderbua. Futottak még: Discipin, Cyprienne, Méltóságos, Szittyá, Drache, Busserl, Babám, Clo-Clo. — Tot.: 10:48, 20:36, 52, 57.

(**Egyetemi czéllövő-tanfolyam megnyitó ünnepe.**) A régi országház nagy termében tegnap este 6 órakor kezdődött meg a Budapesti Egyetemi Athletikai Klub által a honvédelmi miniszterium támogatásával rendezett czéllövő tanfolyam. A kitünően sikerült megnyitó ünnepség megmutatta, hogy tiszta hazafias ügyet a magyar ifjuság mily lelkesedéssel karol fel. A budapesti főiskolák ifjusága tömegesen sietett jelentkezni a tanfolyamra, mely tanfolyamon a legmagasabb tudományra oktatják őket: a haza megvédésének tudományára. E tanfolyam jelentőségét majd csak annak befejeztével lehet valójában méltatni, de a B. E. A. K., mely évek óta fáradozik, hogy az egyetemi hallgatók körében a katona-czéllövés népszerűvé tegye, vállalkozásával is elismerést és dicsőretet érdemelt ki. A mai estélyen az egyetemi hallgatók körében megjelent nagyközönség soraiban, mely a természet zsufoltságáig megtöltötte, ott láttuk közéletünk számos kitünőségét. Jelen voltak a többek között: Bolgár Ferenc honvédelmi államtitkár, Szemeré Miklós a B. E. A. K. elnöke, Lukács Géza az I. hovádkerület vezérkari főnöke, Wartha Vincze a Műegyetem rektora, Herczegh Mihály és dr. Klupathy Jenő egyetemi tanárok stb. József főherceg és Jekeli Lajos honvédelmi miniszter táviratban fejezték ki sajnálkozásukat távolmaradásukért. Az ünnepélyt Szemeré Miklós a következő szavakkal nyitotta meg: „Tisztelettel üdvözlöm a jelenlevőket, különösen üdvözlöm a megjelent hölgyeket. Mert nélkülük nincs öröm, nincs élet, nincs lelkesedés. Köszönöm a meleg érdeklődést a nemzeti ügy iránt, amely nélkül önérzetes nemzet nem is képzelhető. Egyébként fiatal barátainak csak annyit mondom: Előre ifjú Magyarország a szóhajonok helyett a tettek mezején. Lelkes éljen és taps fogadta az elnök szavait, mely után Sáró Szabó Lajos vezérkari százados vetített képek kíséretében rendkívül tartalmas és hazafias előadásban beszélt a czéllövészet nemzeti jelentőségéről, hangsúlyozta a katonai nevelés nagy fontosságát, ismertette a harczi szerszámok történetét az íjtól kezdve a többiek. A tanfolyam további gyakorlati része a a golyószóró géppuskák. Utána Istvánffy Miklós honvédszázados, a Ludovika Akadémia tanára, ki a tanfolyamot vezetni fogja, bemutatta a legjobb Manlicher-fegyvert, részletezte annak szerkezetét és elmagyarázta a czéllövészet alapelveit. A nagy figyelemmel végighallgatott előadás után Szemeré Mik-

lós köszönetet mondott az előadónak fáradozásukért. Végül a tanfolyam hallgatóit két csoportra osztották. Az első csoportba lesznek az A—K betűvel kezdődő nevű hallgatók, a második csoportban pedig Ludovika Akadémiában fog tartatni. Az első csoportnak szerdán, a másodiknak szombaton este kell ott megjelenni.

TÖRVÉNYSZÉK

§ A Magyar Jogászegylet legutóbbi ülésén folytatta magánjogi vitasorozatát. Az előadó dr. Löwy Lóránt vázolta a felvetett kérdés, „A jó erkölcsökbe ütköző szerződés” főbb irányelveit. A tárgyhöz hozzászóltak: dr. Schwarcz Gusztáv egyet. tanár, Márkus Dezső kuriai bíró, Almási Antal, Szladits Károly bírák. A jogászegylet mind növekvő érdeklődéssel kíséri e vitaestély sorozatát, melynek ez idényben április 4-én lesz utolsó estéje, midőn dr. Almási Antal fogja előadni a tervezet állásfoglalását a szerződészegésre való felbujtás esetében.

§ A záróra miatt. Süket János fűszeresegéd november 6-án végigvonult társaival a Király-utcán, ahol két üzlet: Zala Rezső festékkereskedése és Nachinten János fűszerkereskedése nyitva volt még 9 óra után is. A segédek karbolos üvegeket hajigáltak a kirakatba s valamennyi üveglapot betörték, ezzel akarván jelezni, hogy szigoruan ragaszkodnak a 9 órai zárórához. Néhány percczel utóbb ott termett a rendőrség, amely a segédek szétverte, Süket Jánost pedig bekísérte. A budapesti büntető törvényszék Süketet magánosok elleni erőszakért 4 havi fogházra ítélte. A budapesti királyi ítélőtábla ma dr. Földes Árpád védelme után a vádlott büntetését két hónapra szállította le.

§ Világvárosi bűnök. Vialutkin Jolán, egy fiatal, 20 éves leány ült ma a vádlottak padján azért, mert egy Kolben Henrikné nevű asszony azzal vádolta, hogy a múlt év nyarán ellopta tőle kedvenc papagályát s különféle ruhaneműit. A vádlott — akit Kisfalvi A. Rezső ügyvéd védett — tagadta a vádat. Kiderült a tárgyaláson, hogy az egész feljelentés csak boszu műve, mert a szép leány nem engedelmekedett a kerítő asszony parancsainak. A leány a múlt év nyarán Ujvidékről jött a fővárosba s már a vasúti állomáson elfogta egy vén asszony, aki hűzelgő ajánlatokat sugdosott a fülebe s rávette a tapasztalatlan leányt, hogy menjen fel vele Kolben Henrikné lakására, ahol jó helye lesz. Kolben Henrikné szerelmi találgákra berendezett szobákat tartott s itt hozta össze klienseivel azokat a szerencsétlen teremteseket, akiket különféle utakon és módokon sikerül hálójába keríteni. Akí azután egyszer hálójukba jutott, nehezen tud szabadulni tőlük. Vialutkin Jolán is megunta Kolbenéknél a bűnös életet s kijelentette, hogy több találgára nem megy el. Erre aztán Kolben Henrikné azzal felelt, hogy feljelentette a leányt lopásért. A mai tárgyaláson azonban a kir. ügyész elejtette a vádat s a törvényszék megszüntette a további eljárást.

§ Egy napszámos merénylete. Sugár Vilmos szénagykereskedő telepén Sebők Gyula raktárnok észrevette, hogy Stevo Sándor napszámos dézsmálja a vevők által megrendelt szentet. Ezért elbocsátotta a szolgálatból. Stevo több ízben kérlete a raktárnokot, vegye vissza a szentet, de ez kérelmetlen maradt. Ez év január 3-án Stevo azzal a raktárnokot, hogy vagy békés uton intézi el vele végleg az ügyet, vagy pedig leszámol vele. Ez ismét elutasította. Erre Stevo revolvért rántott s rácélezett a raktárnokra. A lövés nem talált, mert Elzász Salamon félreütötte a merénylő karját s így a golyó a raktárajtót érte. Mire harmadszor lött volna, akkorra már Elzász Salamon Zatai János segélyével ártalmatlanná tette. A merénylő napszámot szándékos emberölés kísérletének büntetettéért vonta felelősségre az esküdtbíró. Az esküdtek marasztaló verdiktje alapján bűnösnek mondta a bíróság Stevo Sándort szándékos emberölés kísérletében s ezért két évi fegyházra ítélte.

§ Meggyilkolta a kedvesét. New-Yorkban egy fiatal bűnöst végeztetett ki a bíróság. Nagyon előkelő gyáros gyermeke, Gillette Chester diák, 1906. júliusában együtt csolnakázott kedvesével, Brown Graceval s afölötti elkeseredésében, hogy a leányt családjának ellenzése miatt nem veheti el, evezőlápátjaival agyonütötte s holttestét a folyó vízébe hajította. A bíróság ezért halálra ítélte. Kétségbeesett anyja s egyik nagynénje mindent elkövettek,

hogya a halálos ítéletet ne hajtsák végre a fiun, azonban minden igyekezetük hiábavaló volt, mert Gilletet tegnap kivégezték a villanyos szék áramával.

§ Biedermann báróné gyilkosai. A bécsi helyi esküdtbírók ma tárgyalta Biedermann báróné gyilkosainak bünpörét. Novák kertészre nézve az esküdtek egyhangulag nemmel feleltek az előre megfontolt gyilkosság főkérdésében, de az emberölés kérdésére kilencz igennel és négy nemmel feleltek. A törvényszék Novákot négy évi súlyos börtönre, Janko József másodrendű vádlottat pedig a lopásban való bűnrészesességért három havi fogházra ítélte.

§ Budapest éjjel. Kuscha Frigyes nyerges-mester bevetődött a múlt év szeptemberében a Hunyadi-utcai Fregoli-kávéházba s összebarátkozott egy Klein Janka nevű perditával. Hajnali két óraker a leány kíséretében otthagyta a kávéházat. A Futóútczában, a Nap-utca közelében, egyszerre csak több fiatal suhanc Kuschára támadt s elvették a tárczáját, amelyben körülbelül ötven korona volt, nemkülönbön óráját és lánczát. Csak az egyik támadót, László Bélát sikerült elcsipni, akinek révén aztán kisért, hogy László Béla és czinkostársai, kiket csak később kerített kézre a rendőrség, egyetértettek a perditával. A budapesti esküdtbírósg előtt Klein Jankán és László Bélán kívül még Ujvári Ferencz, Szovár Sándor, Mager József, Zsurik Károly, Huszka László, Bodó Ferencz, Rimacsek Gusztáv és Ungár Elemér voltak vádolva, azonban az esküdtek csak Lászlót és Mager Józsefet mondták ki bűnösnek a rablás büntetésében. A törvényszék erre Lászlót 2½ évi fegyházra, Magert pedig 1½ évi börtönre ítélte, a többi vádlottakat felmentette. A kir. Kuria hozzájárult az esküdtbírósg ítéletéhez.

KÖZGAZDASÁG.

A galambola — és a tőzsde. Ma a börzére érkező látogatókat a szabadságtéri kapunál egy különös faalkotmány fogadta, amelynek a rendeltetésén sokat törték a fejüket az emberek. Nem sokára megkapták a választ, hogy ott védelmi felszereléseket létesítenek a — galambok ellen. A dolognak ugyanis az a magyarázata, hogy a börzét igen szeretik a galambok s ez a szeretet abból a szokásból fakad, hogy a börze előtt szoktak kiönteni olykor mustrákat a tőzsdék fölé azelőtt, mikor a Mária Valéria-utczai otthonban volt a tőzsde, hol a gabonások terme az utcára nyílt. Amikor átköltözött a börze, az okos galambok utána jöttek s azóta is megmaradtak tőzsdéi kültagoknak. A börze nem is háborította volna meg a galambok étkezését, ha pusztán csak az étkezésnél maradtak volna. Deők a bejárat fölött lévő villamos ivlámpák ernyőjén tartották az ebéd utáni sziesztát, amikor is sok bajnok voltak az okozói és elrontották a villamos vezetéket is. A tőzsdetanács nem törődne vele, ha a Szabadságtér lenne a budapesti Márkus-tér, ahol a galambok békességben éldegélnék, csak hogy a venlenczei galambok illedelmesebbek, mert a földön szaladgálnak, nem pedig fönt a magasban turbékolnak. Így hát védőhálóval veszik körül az ivlámpákat, hogy oda ne férhessenek a galambok. Ez tehát már a kezdete a tőzsde reformjának s a tőzsde ma-liolnap egy szomorú hely lesz, ahol már veszekedni sem szabad, még kevésbbé nevetni a mások apró balesetein.

Újítások a szövetkezeti központban. A pénzügyi világban igen jelentősnek tartják dr. Bochkor Károly egyetemi tanárnak, a szövetkezeti központ igazgatójának a pénzügyi téren és a hitelügy érdekében kifejtett eredményes, közhasznú munkálkodását. Dr. Bochkor Károly legújabbán is két olyan reformtervezettel foglalkozik, amelyek életbevágó fontosságúak lesznek a szövetkezeti ügy rendezésében. Az egyik terv központosítani óhajtja az információ-szerzést olyformán, hogy a szövetkezeti központ szerzi be és tudatja az egyes pénzintézetekkel a hitelt kérésekről szóló információkat, hogy ezáltal a könnyelmű adósságszínálásnak vége vessék. A másik terv, melylyel dr. Bochkor Károly a szövetkezeti központ utolsó ülésének határozata folytán foglalkozik, egy olyan tervezet, mely hivatva van a szövetkezetek ügykezelésének és mérlegének ellenőrzését állandósítani, úgy, hogy azok a pénzintézetek, amelyek a reescompttal foglalkoznak, abban állandó garanciát találjanak. Ezeknek

a reformoknak pénzügyi körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak és nagy elismeréssel viseltetnek miattuk dr. Bochkor Károly iránt, aki ezekkel is hozzájárul a pénzpiac érdekeiért tett nagy szolgálataihoz.

A Hitelezői Védegyesület igazgatósági ülése. A Budapesti Hitelezői Védegyesület igazgatóságának Fürst Bertalan elnökle alatt tartott ülésén beható megvitatás alá kerültek az elnökség azon indítványai, amelyek az egyesület kebelében létesítendő reformokra vonatkoznak. Az egyleti működés hatályosabbá tételére ugyanis szükségesnek mutatkozott egy bünyügyi alap megteremtése melynek révén nemcsak a bünyügyi eljárás könnyebb megindítása és hatékonyabb foganatosítása válik lehetővé, hanem más irányban tapasztalt visszasságok és nehézségek is megszüntethetők lesznek, míg másrészt hivatva lesznek az adósoknál minél magasabb kvóták elérésére és az egyesületen kívül álló tagok akvirálására is. Az igazgatóság megbízta az elnökséget, hogy a reformokkal összefüggő részletes szervezeti intézkedések programját a legközelebbi igazgatósági ülés elé terjessze.

A Temesvári Néptakarékpenztár felszámolása. Korábban már jeleztük, hogy a Temesvári Néptakarékpenztár Részvénytársaság felszámolása fog átmenni. Most az intézet megtartotta az evégből egybehívott rendkívüli közgyűlést, amelyen — amint Temesvárról írják — az elnök kifejtette, miért kényszerült az intézet a felszámolás kimondására. A kritikus pénzügyi helyzet, a válságos hitelviszonyok — ugymond — az intézet igazgatóságát arra készítették, hogy a felszámolást hozza javaslatba s ezért kérte az erre vonatkozó indítványt elfogadni. A felszámolást a Temesvári Első Takarékpénztár és a Temesvári Kereskedelmi Részvénytársaság végzik, amely két intézet háromszázezer koronát bocsát a Néptakarékpenztár rendelkezésére, hogy a felszámolást eszközölhesse. A közgyűlés a javaslatot elfogadta és a felszámolást kimondotta. Ezután megválasztották a felszámolókat.

Az osztályorsorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

100.000 koronát nyert: 62289
20.000 koronát nyert: 48787.
15.000 koronát nyert: 62733.
10.000 koronát nyert: 79824.
5000 koronát nyertek: 7528 67213 105229.
2000 koronát nyertek: 14898 15917 18474 24341 31093 37495 42752 45311 50690 55400 61514 62741 72656 77737 81259 82863 86670 86987 93654 94229 103224 104664 106019 109530 112471 114321 114739 118734 122589 123129.
1000 koronát nyertek: 1256 1342 1782 2761 3877 5013 5361 8553 10338 10441 13896 15838 18850 19481 24928 25194 27615 29410 29580 32186 32225 32496 32540 33195 34542 39941 43429 43614 44926 45381 45912 47417 52292 54214 54427 58150 63023 63586 64100 64410 67442 73472 76721 78991 90110 86220 86480 93365 93635 95329 100084 101809 101833 102427 102737 106173 107324 110126 111558 115330 116598 121942 123606 124190.
500 koronát nyertek: 160 521 1467 1608 2353 2690 3910 4542 4668 5112 7145 9257 12534 13406 15137 15958 16256 16910 17791 17920 21261 24831 25212 26474 31581 33225 33795 34751 39862 40289 41278 43131 46067 49340 52498 54055 57446 58540 59644 59733 60306 66478 71043 71047 75600 78321 80988 83321 89961 91174 91762 92468 92902 97281 98561 100503 102588 102975 103234 104853 108296 111511 112182 117756 118225 121286 124483.

A Bártfai gyógyfürdő r.-t. veszteségei. A Bártfai gyógyfürdő r.-t., mely már tavaly is 253.598 korona veszteséget mutatott ki, az idén még súlyosabb helyzetbe került, azáltal, hogy a lefolyt év eredményeként újabb 37.956 korona 84 fillér veszteséggel lepi meg a részvényeseket. Az április 15-én tartandó közgyűlésen többek között az az érdekes pont is szerepel, hogy az igazgatóság többségének lemondása folytán új igazgatósági tagokat választanak. Ugy látszik, az igazgatósági tagok legtöbbszörének nincs inyére a fürdő üzletmenete, annyira, hogy szabadulni óhajtanak az igazgatóságtól.

Az Általános Köszénbánya R.-T. mérlege. A Magyar Általános Köszénbánya Részvénytársulat igazgatósága tegnap tartott ülésében megállapította az 1907. üzletév mérlegét és elhatározta, hogy az április 25-én megtartandó közgyűlésnek javasolni fogja, hogy a 3.562.258.98 K bruttónyereségből (854.015.10 koronával több a múlt évinél) értékesítkenési tartalékra és leírásokra 1.236.671.97 K (+ 125.220.48 K), általános tartalékra 310.000 K (+ 85.000 K), külön adományul a tisztviselők nyugdíjalapjának 30.000 K (változatlan),

a bányatársaság részére 50.000 K (+ 25.000 K) munkásjóléti tartalékra 125.000 K (+ 100.000 K) az igazgatóság és tisztviselők alapszabályszerű jutalékára 198.182.18 K (+ 90.131.25 K), a részvénytőke tizszázalékos osztalékára 1.200.000 K (tavaly 8 százalékos fordítottassék, míg a fenmaradó 412.404.83 K további leírásokra használtassék és a múlt évről elővezetett 897.687.86 K nyereségáthozat változatlanul új számlára vitessék át. A múlt évben 4 millió korona fordítottatott új beruházásokra. A mérleg a következő adatokat tünteti fel:

V a g y o n: Bányabirtok 12.826.881.32 korona, ingatlanok, felszerelések és anyagok a) telekek, épületek, gépek és leltárak 20.925.986.31 korona, b) üzemi anyag- és bányafa-készletek, erdőkezelések és fogyasztási cikkek 2.024.896.07 K, c) szén-, brikett- és mész-készletek 73.884.25 K, összesen 23.024.766.63 K; pénztárak és értékpapírok: a) pénztári készletek 249.277.30 K, b) betétek pénztáraknál 164.463.06 K, c) értékpapírok 661.536.16 K, d) küldvények 62.301.27 K, e) idegen letétek és óvadékok 243.428.90 K, összesen 1.381.186.69 K; adósk: a) szénadók 3.671.658.89 K, b) átmeneti adók 348.665.01 K, összesen 4.020.323.90 K; nyugdíjalapszámla 705.546.36 K; elsőbbségi kölcsön árfolyamkülönbözlet-számlája 1.033.583.10 K; végösszeg 42.992.228.— K. — Teher: Részvénytőke 60.000 darab részvény 200 koronával 12.000.000 K, 4½%-os elsőbbségi kölcsön 10.742.266.50 K, tartalékalap 1.856.200 K, kétes követelések tartaléka 80.000 K, tartalék az elsőbbségi kölcsön szolgáltatára 250.000 K, külön tartalék 300.000 K, munkásjóléti tartalék 40.000 K, összesen 8.590.460.08 K; hitelezők: nyílt számlán 6.021.216.56 K, átmeneti hitelezők 823.780.08 K, hátralékos bányászberék decemberre 308.572.36 K, fel nem vett kötvények 2400 K, fel nem vett osztalék 795 K, elsőbbségi kölcsön 1908. február elsején esedékes függő kamatai és járuléai 328.765.58 K, idegen letétek és óvadékok 243.428.90 K, összesen 7.728.958.48 K; nyugdíjalap 707.268.07 K; nyereség mint egyenleg 3.223.274.87 K. Végösszeg 42.992.228.— K. — Nyereség- és veszteségszámla. Tartozik: értékesítkenési tartalék és leírások 1.236.671.97 K, elsőbbségi kölcsön kamatai és járuléai 592.721.12 K, adók, kamatok, üzleti költségek és fizetések 884.955.10 K. Tiszta jövedelem: nyereségáthozat az 1906. évről 897.687.86 K. Az 1907. év tiszta jövedelme 2.325.587.01 K, összesen 3.223.274.87 K. Végösszeg 5.937.623.06 K. — Követel: Nyereségáthozat 1906-ról 897.687.86 K, kamátjövdelem 29.429.42 K, a bányák bruttó-hozama 5.010.505.78 K. Végösszeg 5.937.623.06 K.

Mezőgazdasági oktatás a hadseregben. A Köztelekben, az Omge hivatalos lapjában Buday Barna országgyűlési képviselő e czímmel érdekes közleményt tesz közzé, mely egyuttal előadói javaslat is az egyesület irodalmi szakosztálya elé. Buday utal arra, hogy a külföld kiváló katonai államaiban már régebben bevezették azt, hogy a földmiveléssel foglalkozó hadkötelezettek szolgálatauk ideje alatt gazdasági oktatásban is részesüljenek. Javaslattevő hosszasan fejtegeti a katonák gazdasági oktatásának előnyeit, indítványozza, hogy az egyesület a honvédelmi és közös hadügyminiszterrel érintkezésbe lépve, a tanfolyamok szervezésének kérdését az érdekelt tényezők bevonásával mielőbb egybehívandó szaktanácskozmánya vitassa meg.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyesület ma a következő fizetéseképtelenségeket közli: Büchler Márton kereskedő Nagyvárad; — Sváb József kereskedő Ittvárnok; — Kohn József kárpitos Temesvár; — Tiosviczy Koszta kereskedő Nagybecserek; — Okolicsányi Etelka és társa kereskedő cég Budapest; — Cymbalak István budapesti építőmester (Cserhát-utca 22.), fizetéseképtelenséget jelentett. Tartozása még ismeretlen.

Egy fürdővállalat veszteségei. A Magyarországi Szállító- és Fürdővállalat r.-t., melyet a Hálókocsi-társaság alapított 1903-ban 16 millió korona alapitókével, az 1906—7. évi üzletét 62.403 korona veszteséggel zárta. A társaság a tátralomniczi és csorbai szállodákat bírja, amelyek — úgy látszik — nem jövedelmeznek. Az 1906. október 15-én lezárt mérlegben 20.224 korona veszteséget mutatott ki a társaság.

Kossuth Ferencz a vasúti alkalmazottakért. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter újlag kétségtelen bizonyítékát szolgáltatva ama nemes humanizmusra valló gondolkodásának, melylyel a tárczája körébe tartozó alkalmazottakról solia nem szünik meg a legkülönfélébb irányokban gondoskodni. A minap a budapesti posta- és távirda alkalmazottak betegsegélyző-egyesületének bocsátott tizezer

koronát az egye kalmazó rályi áll hasonló zottak rium eg ványt l zottak l latot má szvenved meg, le Áz ily tés, azo legnagyobb mazottak ban bék hogy K is nagy azt a h progami ben vald Az Matle A keresi szubveno kért, a h delmi mi védségi rillis 30-4 mazó lei sára fogi egyesüle szaktaná Thék En szakoszt Gelléri M Az és iparha meg az tárgyalás alelnök i zölte Ko államtaná A ki tási Köz alelnök e ügyvezet ter leira hogy me minden e menyét. zendő ba indítvány támogatá A Lugos szintén p elc. Szesz és Likör tán dr. ökléséve másul vét jet szava szönte a rdekeit rül mege nyeképpe ökké vá és Kann Ede, gazd választm Adria „Zrinyi” Génuába királyi E niába. B raltárná A Dr Megemlék iszter na útásával etesíteni. setén a szállítás covártól Ezlszekig

koronát a rendelkezésére arra a célra, hogy abból az egyesület a tüdőbeteg posta- és távirtda alkalmazottak számára, — most pedig a magyar királyi államvasutak igazgatóságát utasította, hogy a hasonló betegségben szenvedő államvasuti alkalmazottak számára a József királyi hercegi szanatórium egyesület gyulai szanatóriumában ágyalapot nyújt létesítsen. Segíteni kíván tehát az alkalmazottak helyzetén még akkor is, mikor azok szolgálatot már nem teljesíthetnek s habár az ily betegek szenvedései minden esetben nem is szüntethetők meg, legalább enyhülést óhajt azoknak szerezni. Az ily emberbaráti intézkedések czélszerű bevezetése, azok szakadatlan fejlesztése és továbbvitele a legnagyobb mértékben alkalmas arra, hogy az alkalmazottakban a jobb belátást felszinen tartsa és azokban békecsendes megnyugvást keltsen. Hisszük is, hogy Kossuth Ferencnek ez a legújabb intézkedése is nagyban fogja fokozni az illető alkalmazottakban azt a háláérzetet, amelyet a miniszter szociális programjának hovatovább mind teljesebb mértékben való megvalósítása bennük már régen felkeltett.

Az Országos Iparegyesület végrehajtó bizottsága Matlekovits Sándor elnökle alatt ülést tartott. A kereskedelmi miniszternek több leiratát, amelyben szubvenziós kérvényekre vonatkozólag véleményt kért, a bizottság a szakértőknek adja ki. A kereskedelmi miniszter értesítette az egyesületet, hogy a honvédségi bakancesszállításokra vonatkozó pályázat április 30-án jár le. A pályázati főbb feltételeket tartalmazó leiratot az egyesület az érdekelteknek tudomására fogja hozni. A Tulipán Szövetség Magyar Védőegyesület által alakítandó kereskedelmi és ipari szaktanácsba a bizottság lovag Falk Zsigmond és Thék Endre alelnököket, Ullmann Adolf gyáripari szakosztályi elnököt, Vikár Béla bizottsági tagot és Gelléri Mór igazgatót küldötte ki.

Az új ipartörvény. Szegeden az ipartestületből és iparhatóságából alakult nagy értekezlet ma kezdte meg az új ipartörvény-tervezet feletti véleményének tárgyalását. Az értekezlet Pálffy Dániel ipartestületi alelnök indítványára a tervezetért táviratilag üdvözölte Kossuth kereskedelmi minisztert és Szerényi államtitkárt.

A kiállítás központ. Az Országos Magyar Kiállítási Központ munkabizottsága Zsolnay Miklós alelnök elnökle alatt ülést tartott. A napirend előtt ügyvezető főtitkár felolvasta a kereskedelmi miniszter leiratát, amelyben arról értesíti a központot, hogy megalakulását tudomásul vette és hogy ezentul minden egyes esetben ki fogja kérni a központ véleményét. Az ügyvezető főtitkár a Keszthelyen rendezendő balatonvidéki kiállítás tervezetét ismertette s indítványozza, hogy a kiállítás anyagi és erkölcsi támogatását ajánlják a kereskedelmi miniszternek. A Lugoson tartandó háziipari kiállítás támogatását szintén pártolón terjesztik a kereskedelmi miniszter elé.

Szeszgyárosok közgyűlése. A Budapesti Szeszgyárosok és Kimerők Ipartársulata ma délután dr. Grauer Vilmos fővárosi bizottsági tag elnöklésével közgyűlést tartott. Az évi jelentés tudomásul vétele után a közgyűlés elismerést és köszönetet szavazott dr. Grauer elnöknek. Az elnök megköszönte a bizalmat s megígérte, hogy az ipartársulat érdekeit a jövőben is mindig védelmezni fogja. Végül megejtették a választásokat, amelyeknek eredményeképpen dr. Grauer Vilmost egyhangulag újból elnöké választották, alelnökök lettek: Freund József és Kann Lajos, pénztáros Haller Náthán, ellenőr Perl Ede, gazda Neuwald Adolf. Megalakították a 60 tagú választmányt is.

Adria hajók forgalma. Érkezett márczius 28-án: „Zrinyi” Marseillebe Valenciából, „Szent László” Genuába Nápolyból. Indult márczius 28-án: „Mátyás király” Bariból Triesztbe, „Rákóczy” Bariból Catalába, „Baross” gőzös márczius 26-án haladt át Gibraltarra Velencze felé.

A Duna—Száva-csatorna és az adriai vizút. Megemlékeztünk már Kossuth kereskedelmi miniszter nagyszabású tervezetéről, melynek megvalósításával az Adria felé vezető vizútat óhajtja tökéletesíteni. A miniszter tervezetének megvalósulása esetén a jelentékeny utrővidülés folytán a vizúti szállítási díjtelek is kisebbek lesznek és pedig Vukovartól Sziszekig tonnánként 279 fillér, Szolnoktól Eszszekig 309, Titteltől Sziszekig 154 fillér. E meg-

takarítások a létesítendő csatorna által nyújtott előnyökért szedendő 74 fillér tonnánkénti vám tekintetbevételével adódnak ki. A vám és befektetési tőke kamatainak és a csatorna fentartási költségeinek fedezésére szolgál. Az a forgalom, mely mellett ezen évi költségek a vámból teljesen fedezhetők, 1,79 millió tonna. A csatorna létesítésén kívül a Kulpa folyó szabályozása is nagy jelentőségű, mert ezzel Fiume egy belvizi hajóttal közelítenék meg. A Kulpának Károlyvárosig való szabályozása 6,5 millió koronát igényelne, míg a Károlyváros—Bródig terjedő Kulpa-szabályozás 21 millió korona költséget involvál.

A Középeurópai Közgazdasági Egyesület választmányi ülése. A Középeurópai Közgazdasági Egyesület igazgató-választmánya ma délután négy órakor dr. Wekerle Sándor miniszterelnök elnöklésével ülést tartott, melynek legfőbb tárgya a múlt ősszel tartott közös csek-konferenciáról szóló jelentés volt s amelynek eredményeként örömmel vétetett tudomásul, hogy a német csek-törvényjavaslat, valamint a magyar törvényjavaslat a konferencia által kifejezésre juttatott kívánalmaknak megfelelőleg teljesen átdolgoztattak és hogy időközben a német csek-törvény már életbe is lépett, amire való tekintettel a választmány kívánatosnak jelezte, hogy a képviselőház munkarendje mielőbb tegye lehetővé a javaslat törvényerőre emelkedését. Ezzel kapcsolatban elhatározták, hogy a csekbélyeg kérdésének rendezése czéljából az érdekeltek három állam-kormányja között szerződés kötése iránt tétessenek javaslatok. Az osztrák egyesülettel egyetértőleg emlékiratot fognak intézteni a magyar, illetőleg az osztrák kormányokhoz, hogy az osztrák-magyar származású áruknak is mindazok a kedvezmények és könnyítések biztosítottassanak, amelyeket az Unio elnöke Németországnak megadott. Az emlékirat Matlekovits Sándor v. b. t. t. közreműködésével, a magyar érdekeknek is figyelembevételével dolgoztatván ki, a választmány annak tartalmához egyhangulag hozzájárult. A német társegyesület javaslatára a múlt őszkor tartott közös csek-konferencia mintájára újabb szakértekezletek megtartását határozták el.

Vasúti kedvezményes jegyek a tavaszi vásárra. A tavaszi vásár igazgatósága elhatározta, hogy az április 4., 5. és 6-án tartandó vásárra kedvezményes vasúti jegyekre szóló utalványokat ad ki oly czélból, hogy a vidéki városok kereskedői minél nagyobb számban látogathassák a vásárt és felkérjük a Budapestre utazni szándékozókat, hogy egyszerű bejelentéssel ilyen utalványt kérjenek a vásár központi irodájától (IV., Ferenciek-tere 9.) 35 fillér bekielése ellenében az igazgatóság olyan utalványt küld, amelynek ellenében a vásár területén a menetérti jegyek egyharmad része készpénzben visszatérítetik.

Az iparfejlesztés és a biztosítás. Figyelemmel kísérve az állam iparfejlesztő politikáját, megállapíthatjuk, hogy hosszú évtizedek mulasztásait igyeksenek most hamarosan jóvátenni. Az a 300 millió K, amit a legközelebbi évtizedben gyáripari czélokra szántak, bár számszerűleg nagy összeg, mégis aligha lesz elegendő arra, hogy ezt a mezőgazdasági országot ipari állammá alakíthassák át. Biztosításügyi szempontból is fontos ez a messzemenő törvényhozási akció, amelynek keresztülvitele nemcsak a biztosítási objektumok számát fogja tekintélyesen szaporítani, hanem a modern és czélszerűbben felszerelt iparvállalatok szaporodásával eltűnővén a rossz kockázatu műhelyek, az új építkezések feltétlenül a kockázatok javulását fogják eredményezni. Magyarország tüzbiztosítási állománya körülbelül tízezer millió K-ra rug és ebből alig 700 millió K esik az ipari kockázatokra, ami kétségtelenül a mi szegényes viszonyainkat igazolja. A biztosító-társaságok szempontjából az ipari vállalatok szaporodása és fellendülése kettős előnyt jelent, egyrészt a tüzbiztosítás emelkedése szempontjából, másrészt ezzel egyidejűleg a baleset- és szavatossági biztosítási ágazat is fellendülni fog és ezzel kapcsolatban a kereseti viszonyok javulván, megindul a takarékoság, aminek nyomában az életbiztosítás fejlődése következik. Végeredményében megállapíthatjuk, hogy Magyarország gyáripari fejlődése a biztosításügynek is előnyét jelenti és így épenséggel nem látnánk különös dolgot abban, ha egyes nagyobb

tőkeerejű intézetek le nem kötött tartalékaikkal az ország ipari fejlesztésének segítségére sietnének. Ez azonban csak mérsékelt és bölcs belátással tehető, mert az elhamarkodott, vagy mohó tőkeelhelyezés esetleg mindkét érdekkör kárára lenne, olyan kellemtelen helyzetet válthatna ki, amint az legutóbb Amerikában is előfordult.

Az osztrákok és a német árpavám. Megemlékeztünk már arról, hogy sörárpánk vámkezelése a német határon ránk nézve sérelmesen és szerződésellenesen történik. Megirtuk azt is, hogy a vámkezelés körüli hibás eljárás a német birodalmi ülésen is szóba került. Most pedig az Osztrák Centralstelle terjesztett ebben az ügyben emlékiratot az osztrák földművelésügyi miniszter elé s kérte, hogy tegyen lépéseket az árpának szerződésileg biztosított vámkezelése érdekében. A Magyarország—Ausztria és Németország közt létrejött kereskedelmi és vámszerződésben foglalt vámkezelési módszer mellett mindennemű visszaélés ugyszólván lehetetlen lenne, ha a szerződés szerinti szigorú elbírálás és a szerződés pontos betartása mellett történnék a vámkezelés. Lesz-e eredménye az osztrák Centralstelle ezen általunk is sürgetett kívánságának, egyelőre kétséges. A külügyminisztériumnak kellene e tekintetben eredményesen közbelépnie.

Uj vasut a Hegyalján. A hegyaljai szőlők rekonstrukciója ügyében a kormány részéről néhány évvel ezelőtt megindított akció a mai napon egy hatalmas lépéssel haladt előre, amennyiben ezt a vidéket átszelő és Kassáig vezető kassa-hegyaljai helyiérdekű vasut kiépítése czéljából megalakult részvénytársaság a mai napon tartotta meg alakuló közgyűlését. Az alakuló közgyűlésen a kormányt Halászy László min. oszt. tanácsos, mint kormánybiztos képviselte. Az igazgatóság elnökévé Szalay László, Abauj-Torna vármegye főispánját, alelnökévé Dókus Gyula cs. kir. kamarást, Zemlén vármegye alispánját és dr. Puky Endrét, Abauj-Torna vármegye alispánját választották meg. A megalakult vasut-részvénytársaság a vasut kiépítésére vonatkozó szerződést Fábán Lajos vállalkozó mérnökkel kötötte meg, aki köteles a 4,996.000 koronát kitevő részvénytőke ellenében a kassa-hegyaljai vasutat 2 éven belül megépíteni és üzemképes állapotban a m. kir. államvasutak üzemébe átadni. Ezen vasut kiépültével a Hegyalja vidékének egy régi óhaja teljesült és annak létesítése abból a szempontból bir különös fontossággal, hogy Kassa és Szerencs között naponként két külön személyvonat és egy vegyesvonat fog közlekedni, amely vonatok által Kassa városa és ezen Hegyalja menti kulturális vidék kereskedelmi és forgalmi érdekei teljes kielégítést fognak nyerni.

A Gazdaszövetség szociális tanfolyama. A Magyar Gazdaszövetségben tegnap kezdődött az öt napra terjedő szociális tanfolyam, mai előadói Cserháti Sándor és Bernát István voltak. Cserháti az Alföld gazdasági viszonyairól, Bernát István pedig Franciaország erkölcsi és szociális helyzetéről értekezett. Holnap Ruffy Pál és Kolosváry Lajosné tartanak előadást.

A ruggyantagár közgyűlése. A Magyar Ruggyantagár Részvénytársaság ma tartotta XVII. rendes közgyűlését Emich Gusztáv udvari tanácsos elnöklése alatt. Az üzleti jelentés, melyet dr. Török Emil jogtanácsos olvasott fel, kiemeli, hogy a legutóbbi rendes közgyűlés által elhatározott alapítókezelés, 900.000 korona névértékben, 1907. július 1-én keresztülvitetett. Az igazgatóság ajánlata alapján az osztalék 12½%-ban állapított meg a múlt évi 11% ellenében és elhatározott, hogy az 1—8000 sz. régi részvények szelvényei 25 koronával, a 8001—12500 sz. új részvények szelvényei pedig 12,50 koronával holnaptól kezdve beváltassanak. A felügyelő-bizottság tagjait újból megválasztották.

Uj vasúti és hajózási felügyelők. A kereskedelemügyi miniszter Garády Sándor és Uray Zoltán vasúti és hajózási biztosokat vasúti és hajózási felügyelőkké nevezte ki.

A zombori Export-gőzmalom üzembeszünetítése. Mai számunkban megirtuk, hogy a Zombori Export-Gőzmalom r.-t. a lisztüzlet kedvezőtlen helyzete miatt üzemet beszüntette. Most illetékes helyről arról értesítenek bennünket, hogy a zombori malom üzembeszünetítése csak rövid időre azért történt, mert a malomban többrendbeli javításokat kell végrehajtani.

Uj vasut Szatmárnémetitől Mátészalkáig. A hivatalos lap mai száma közli a Szatmárnémetitől Mátészalkáig vezetendő h. é. vasut engedélyokiratát. E szerint egy budapesti cég engedélyt kap és kötelezettséget vállal arra, hogy a MÁV. Szatmárnémeti állomásából, mint forgalmi kezdőpontból kiindulól

a MÁV. szatmárnémeti—szatmárgőzfürési vonal-szakaszának együttes használata mellett Csenger és Győrtelek községek irányában a Szabolcs vármegyei h. é. vasut Mátészalka állomásáig vezetendő h. é. gőzüzemű vasutat megépítse és azt üzemben tartsa. Az engedélyezett vasut megépítéséhez és üzemi megfelelő berendezéséhez szükséges tényleges tőke 3,424.000 koronában állapították meg, mely tőkéből forgalmi eszközök beszerzésére 247.000 koronát tartoznak fordítani. Az ezen tényleges tőkének beszerzésére szükséges névleges összeget (alaptőkét) a kereskedelemügyi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg állapítja meg. Ugyancsak a tényleges tőkéből 25.000 korona rendes tartalékalap képzésére, 15.000 korona pedig a pályán létesítendő hővédművek és vízbeszerzések költségeinek fedezésére, mint külön tartalékalap kihasítandó és készpénzben vagy a h. é. vasut építésére és üzemeltetésére alakítandó részvénytársaságnak a kibocsátási árfolyamon számított elsőbbségi részvényeiben külön kezelendő.

A számarköhögés

a gyermekek ezen ismert réme ellen a SCOTT-féle Emulsió minden esetben sikeresen használható. A SCOTT-féle Emulsió a legjobb szer gyenge, beteges gyermekek erősítésére, kiknek gyorsan visszaadja rózsás kerek arcukat. Rendkívüli sikere és erősítő hatása abban leli magyarázatát, hogy a legjobb, legtisztább és leghatásosabb anyagokból állítják össze, melyek a SCOTT-féle eljárás folytán izleteskönnyen emészthető Emulsióvá válnak.

SCOTT-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer véglegesít — a halászt kérjük figyelembe venni.

felnőtteknek s aggnak épp oly ó és hatásos, mint gyermekeknek.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógyszerárban.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

A holnap kezdődő áprilisi terminus előtti nagymérvű lebonyolítások folytán az üzlet csökkenő irányzatban indulván, áprilisi buza a tegnapi zárathoz képest 10 fillérrel 11.22-ig esett, később fedezési vásárlásokra 11.30 javult. Ugyanígyen változáson mentek keresztül a májusi buza, az októberi buza és az áprilisi zab terminusai. Zabban pláne a javulás 20 fillért tett ki. 7.21 után 7.42 kötetett áprilisi zabban. A tegnapi nagy árcsökkenést az okozta, hogy egy túlnagy mennyiség hausse-zab került lebonyolítás alá. Májusi tengeri 6.40 után 6.46-ig javíthatta az árfolyamát. A forgalom ma rendkívül élénk volt, úgy, hogy az áprilisi terminusra fennállott nagy angazsmánok nagy része lebonyolított. A készáru-piaczon 7000 mázsa buza kelt el 50 kilónként 10—15 fillérrel olcsóbb áron. Tengeri és árpa 15 fillérrel lett olcsóbb. Rozs változatlan maradt.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki. 200 mm. 77.5 kg. 23.20 korona, 100 mm. 77 kg. 23.20 korona.
Fejérmegyei. 375 mm. 77 kg. 22.60 korona, 100 mm. 77 kg. 22.60 korona.
Pestvidéki. 900 mm. 78 kg. 23.20 korona, 200 mm. 77 kg. 22.90 korona, 100 mm. 75 kg. 22.90 korona, 100 mm. 75 kg. 22.90 korona.
Palánkai. 2900 mm. 75.4 kg. 22.70 korona.
Rozs. 100 mm. 20.60 korona, 400 mm. 20.55 kor.
Árpa. 100 mm. 13.70 korona.

Tengeri. 100 mm. 13.50 korona, 1000 mm. 12.88 korona, 100 mm. 12.84 korona.

Zab. 100 mm. 15.80 korona, 300 mm. 15.50 korona, 100 mm. 15.55 korona, 200 mm. 15.30 korona, 200 mm. 15.20 korona.

Az árak 100 kilogr.-kint koronákban értendők.

A határidőpiacon kötetett:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):

Buza 1908. áprilisra 11.26, 11.25, 11.30, 11.22, 11.29.
Buza 1908. októberre 9.69, 9.70, 9.66, 9.72.
Rozs 1908. áprilisra 10.33, 10.41, 10.39, 10.45.
Rozs 1908. októberre 8.50, 8.49, 8.47.
Zab 1908. áprilisra 7.20, 7.37.
Tengeri 1908. májusra 6.49, 6.39, 6.41.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

áprilisi buza	11.27—11.28
októberi buza	9.75—9.76
áprilisi rozs	10.48—10.49
októberi rozs	8.55—8.56
áprilisi zab	7.40—7.41
májusi tengeri	6.44—6.45

Délutáni forgalom.

Délután az irányzat valamivel szilárdabb lett.

4 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza 1908. áprilisra	— — — — —	11.33—11.34
Buza májusra	— — — — —	11.38—11.39
Buza új októberi	— — — — —	9.77—9.78
Rozs 1908. áprilisra	— — — — —	10.54—10.55
Rozs új októberi	— — — — —	8.59—8.60
Zab 1908. áprilisra	— — — — —	7.41—7.42
Tengeri 1908. májusra	— — — — —	6.45—6.46

Budapesti gabonaforgalom.

1908. márczius 29-től márczius 30-ig.

Erkezett: Elszállított:

Buza	2118	—
Rozs	373	—
Árpa	2776	—
Zab	5277	6906
Tengeri	7162	4077
Liszt	818	10759
Körpa	—	1859

Értéktőzsde.

A mai üzlet elinte tartott irányzattal kezdődött s csak később volt némi élénkség, főleg államvasuti részvényekben, melyeket az osztrák államvasuti reformok tárgyában kiadott hivatalos kommunikációra kerestek. A déli tőzsdén bécsi vásárlásokra a nemzetközi értékek is javultak s az államvasutak további keresletre a legmagasabb árfolyamon zártak. A helyi piacon rendkívül mérsékelt volt a forgalom. A járadékpiac változatlan maradt. Az egyes értékek közül javult az Államvasuti részvény 2.25 koronával, a Közúti vasut 2.50 koronával, a többi vezetőpapiros árfolyamában a tegnapi zárathoz képest alig mutatkozik változás.

Az előtőzsdén alacsonyabb külföldi jegyzések nyomán és helyi realizációk folytán gyenge irányzat uralkodott, az értékek árfolyamai mérsékeltlen hanyatlottak. Osztrák-magyar államvasuti részvények azonban a kommunikációra lényegesen emelkedtek. A forgalom nem volt nagy kiterjedésű. A déli tőzsde irányzata berlini hausse-mozgalom folytán szilárd volt. Az összes forgalomba került értékek árfolyamai mérsékelt üzlet mellett jelentékenyebb áremelkedést mutattak. Az utótőzsde irányzata nyugodt volt.

Előtőzsde.

Kötetiek: Osztrák hitelrészvény 650.—649.—, Magyar hitelrészvény 775.50—774.—, Osztrák-magyar államvasut 686.—687.—, Rimamurányi vasmű 565.25—564.50, Jelzálogbank 426.50—426.26, Közúti vaspálya 561.—561.75, Magyar koronajáradék 93.90—94.—.

Déli tőzsde.

Kötetiek: Osztrák hitelrészvény 648.75—650.50, Magyar hitelrészvény 774.25—775.75, Osztrák-magyar államvasut 685.50—686.50, Rimamurányi vasmű 564.—564.75, Magyar leszámítoló bank 476.—, Jelzálogbank 427.—, Közúti vaspálya 561.—561.75, Városi villamos vasut 273.50—274.25, Magyar koronajáradék 93.87½—93.92½, Aszfalt r.-t. 149.—152.—, Salgótarjáni kőszénbánya 571.—573.—.

Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osz-

trák hitelrészvényekért holnapra 4—5 K, 8 napra 8—10.— K, 1908. április hó végére 26—28 K.

Utótőzsde.

Az utótőzsde irányzata nyugodt. Kötetett: Osztrák hitelrészvény 649.50—650.—, Jelzálogbank 431.—432.50, Rimamurányi vasmű 565.—566.—, Államvasut 685.50.—685.75, Hazai bank 281.—, Végül maradt: Osztrák hitelrészvény 650.—, Jelzálogbank 432.—, Rimamurányi vasmű 565.50, Államvasut 685.75.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, márczius 31. (Az Egyetértés távirata.) Buzában az irányzat ma ismét lanyhább lett és az árak megint 10 fillérrel hanyatlottak. Ennek a reakciónak az enyhe időjárás az oka és az a körülmény is, hogy a mértékadó külföldi tőzsdéről általában lanyha irányzatot jelentettek. Az üzleti viszonyok lisztben állandóan kedvezőtlenek, de az árhanyatlások nem indították vásárlásra a konsumot. Sem buzában, sem rozsan nem volt forgalom, rozs ellenben változatlan áron maradt, míg takarmányárak közül tengeri 10, zab 5—10 fillérrel olcsóbb lett.

Jegyeztetett buza: tiszavidéki 12.10—12.60 korona, mosoni és győri 11.35—11.70 korona, tótfelvidéki 11.35—11.80 kor., délivasuti 11.30—11.65 korona, marchfeldi 11.35—11.60.

Új-rozs: tótfelvidéki 10.85—11.05 korona, csepeli 10.85—11.05 kor., pestmegyei 10.90—11.15, délivasut 10.75—10.95 korona különféle magyar 10.75—11.— kor., osztrák 10.65—10.90 korona.

Árpa: morvaországi 8.25—8.60 kor., marchfeldi 7.40—7.90 kor., bécsvidéki 7.90—8.50 kor., tótfelvidéki 7.—8.60 kor., csepeli —.— kor., győri 7.20—7.80 kor., déli vasuti —.— kor., tiszavidéki 6.50—7.— korona.

Magyar tengeri: régi 6.80—7.—, új —.— kor., cinquantin 8.10—8.50, új —.— kor.

Magyar zab: selejtes —.— kor., közepes 7.80—8.05 korona, elsőrendű 8.05—8.30 kor., válogatott 8.30—8.55 korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, márczius 31. A berlini pénzpiacról érkezett hírek és a külföldi vaspiacok gyengesége miatt a mai előtőzsde tartózkodó volt. Csak Államvasut részvények emelkedtek ama hír folytán, hogy a miniszterelnök a vasuti miniszterrel az államosítási akció ügyében értekezletet tartott. A többi árfolyamok részben megmaradtak a tegnapi zárlat színvonalán részben pedig kissé hanyatlottak. A déli tőzsde is tartózkodón indult. Később hitelrészvények vissza vásárlások folytán javultak. Egyebekben az irányzat nyugodt volt. A déli tőzsde nyugodtan zárult.

11 óraker zárulnak:

Osztrák hitel. 649.—, Magyar hitel. 777.—, Länderbank —.—, Államvasut 686.—, Elbavölgyi vasut —.—, Déli vasut 142.25.—, Alpési bányatársulat 691.—, Rimamurányi 564.—, Májusi járadék 97.75, Magyar koronajár. 93.90, Orosz érték —.—, Török sorsjegy 187.50, Német márka 117.66.

1 óraker jegyeztek:

Osztrák hitel 649.—, Magyar hitel 777.—, Länderbank 436.50, Unio-bank 547.—, Államvasut 686.—, Anglo-bank —.—, Bankverein —.—, Déli vasut 143.—, Gözhajó —.—, Alpési bányarészvény 691.—, Májusi járadék 97.75, Magyar koronajáradék 93.90, Török sorsjegy 188.—, Német márka 117.66, Elbavölgyi vasut —.—, Rimamurányi 564.—, Orosz járadék —.—, Keleti vasutak —.—, Skoda —.—, Magyar jelz. —.—, Kárpáti petroleum —.—.

Bécs, márczius 31. (Osztrák értékek zárata.) 4:2 százalékos papír-járadék 97.75, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.35, 1860-as sorsjegy 150.15 Osztrák hitelsorsjegy 453.—, Angol osztrák bankrészvény 300.25 Bécsi Bankverein 540.20 Osztrák-magyar bank 1717.—, Déli vasut 142.60 Dunagőzhajózási társ. 10.29 Dohány részvény 411.52 Cs. k. arany (vert) 11.35 Német bankv. 117.70 Osztr. Lloyd 425.—, 4.2 száz. ezüst. jár 97.75—97.80, Osztr. koronajáradék 97.80, 1864-es sorsjegy 261.50, Osztrák hitelintézeti részvény 649.10, Union-Bank 347.—, Osztrák Länderbank 437.25, Osztrák-magyar államvasut 684.75, Elbavölgyi vasut 426.—, Alpési részvény 692.10, 20 frankos 19.10, Londoni váltóár 240.32, Lipótkohó 472.—, Töröksorsjegy 187.50, Nyugodt.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Használatra valódi áldás gyomorhajásoknak és székazorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesebb rendbe hozza
Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 80 fillér

Bécs, márczius 31. (Magyar értékek zárata.)
4 százalékos arany-járadék 111.85. Tiszai és szeg.
kölc. sorsjegy —, Magyar hitelbank részvény
775.—, Magyar leszámítoló és váltó részvény 474.—,
Rimamurányi 63.25, Magyar cukoripar —,
Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 94.—, 4 százalékos magyar földteherm.
kötv. 94.—, Magyar nyer.-k. sorsjegy 191.—,
Kassa-Oderbergi vasutészvény —, Magyar jelzalogbank 427.—, Magyar keresk. bank —.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDE

Berlin, márczius 31. (Tőzsdéi jelentés.) Nemso-
kára a megnyitás után, amely külföldi ösztönző je-
lentések híján határozatlan magatartású volt, újból
szilárd alapisánnyat kapott lábra, a tőzsdereform tör-
vényről elterjedt kedvezően hangzó hírekre, amelyek
az üzleti tevékenységre élénkítőleg hatnak. Zárlat a
magánleszámítási kamatláb olcsóbbodására határo-
zottan szilárd. A forgalom csekély kivétellel meg-
felelően szűk határok között maradt. Bányarész-
vények, amelyek kezdetben a német vasiparról szóló
kedvezőtlen jelentések hatása alatt állottak, később
javultak, szintugy gőzhajós-részvények is, melyek az
első üzletóránban ugyancsak visszaeséseknek voltak
alávetve. Bankok legfeljebb 1%-kal emelkedtek. Ameri-
kai vasutak közül a Canada Pacific New-Yorkra
gyengülés iránt mutat hajlandóságot. Egyéb vasut-
értékek közül államvasuti részvények Béccsel egy-
behangzóan emelkedtek. A járadékpiacokon a for-
galmat csekély volt, oroszok azonban visszavásárlá-
sokra javultak. Német kölcsönpiacok helyi eladá-
sokra csökkentek. A készpénzpiac ipari értékei meg-
oszott irányzatot követtek. Magánleszámítási ka-
matláb 4 1/2%, napipénz utimón tul 6-7%.

Zárlatok jegyzetük: 4,2 százalékos papíriára-
dék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.60,
osztrák hitelrészvény 204.75, Déli vasut 25.15,
orosz bankjegy 213.85, 4 százalékos új orosz kölc-
sön 75.—, Disconto Commandit 179.75, Dinamit-
frust 161.60, Harpeni 196.25, Unifikált török
járadék 95.70, 4,2 százalékos ezüst-járadék 197.50,
4 százalékos magyar aranyjáradék 93.60,
Magyar koronajáradék —, Osztrák-magyar
államvasut 146.60, Bécsi váltóár 84.90, Olasz
járadék —, Alt. villamosági Edison 199.80,
Gelsenkircheni 187.90, Laurakohó 213.—, Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat.) márczius 31. 4,2 százalékos
papíriáradék —, 4 százalékos osztrák arany-
járadék 98.80, 4 százalékos magyar aranyjáradék
93.80, Osztrák hitelintézet részvény 204.30, Osztrák-
magyar államvasut 146.10, Északnyugati vasut
—, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár
20.39, Bécsi Bankverein 136.50, Villamos részvény
147.70, 3 százalékos magyar aranykölcson 78.30, 4,2
százalékos ezüstjáradék 99.65, Osztrák koronajára-
dék 97.60, Magyar koronajáradék 93.80, Osztrák-
magyar bank 112.30, Déli vasut részvény 25.25
Elbevolgyi vasut —, Bécsi váltóár 84.—, Páris
váltóár 812.16, Union bank részvény 139.90, Alpisi
bányarészvény —, Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat.) márczius 31. 4,2 százalékos
ezüstjáradék 99.20, 1860. sorsjegy 152.20, Déli vasut
25.10, 4 százalékos Aranyjáradék 98.50, Osztrák
hitelrészvény 204.60, Osztrák-magyar államvasut
146.40, Olasz járadék 103.20, 4 százalékos Magyar
aranyjáradék 94.50, Nyugodt.

London, márczius 31. Angol consol 88 1/8.
Páris, márcz. 31. (Zárlat.) 3 százalékos Francia
járadék 96.87, Osztr. aranyjáradék 100.10, Magyar
aranyjáradék 94.75, 5 százalékos Bolgár kötelez-
vény 1896. évről 486.50, 4 százalékos Olasz jára-
dék 103.15, Déli vasut elsőbbségi kötv. 311.—,
5 százalékos marokkói járadék 512.—, 4 százalé-
kos 1890. Román kölcson —, 4 százalékos
Kons. amori. román járadék 91.75, 4 százalékos
Amort. román járadék 1905. 92.35, 5 százalékos
Orosz járadék 1906. 98.—, 5 száz. Orosz kincstári
utalvány 1904. 510.—, 4 száz. Szerb járadék 1907.
—, 4 százalékos spanyol járadék 94.75, 4 száza-
lékos unifikált török jár. 94.82, Török sorsjegy
180.50, Török dohányrészvény 442.—, Osztrák föld-
hitelintézet 11.57 Osztr. Länderbank 482.—, Ma-
gyar jelzalogbank 4F1.—, Banque de Paris 14.57,
Banque Ottomane 720.—, Osztr. magyar állam-
vasut 7.85, Déli vasut —, Meridional vasut 672,
Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann
gépgyár 493.—, Rio Tinto 16.47, Sucerie d'Egypte
33.—, Tula 344.—, Thomson Houston —, Urikányi
kőszén —, Chartered —, De Beers —, East
Rand 82.75, Jagersfontein 80.70, Transvaal Consols
—, Transvaal Land Company 43.50, Váltó Am-
sterdamra (rövid) 207.50, Váltó német piacokra
(rövid) 123.06, Váltó Bécsre (rövid) 104.50, Váltó
Belgiumra (rövid) 1/32, Olasz aranyváltó (rövid)
pari, Váltó Svájcra (rövid) 1/32, Csek Londonra 251.25
Magánkamatláb 2 1/16, Szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Vásárcsarnok.

1908. márczius 31-én.

Leszurt borjuban csökkenő árak mellett élénk
vált a forgalom. Jelentékenyek a hozatalok leölt
tejes bárányokban is, a beérkezett tételeket azon-
ban gyorsan elhelyezték. Vágott baromfi keresett.
Husvétra ajánljuk sonka felkúldését. Vaj némileg
lanyhult. Burgonya változatlan. Tojás jegyzéseink
csekély variációkkal a régié maradtak; exportra
csökkentek a vételek.

Mai árak:

Husneműek: Helybeli marhahus hátulja 124—
144 K, eleje 104—120 K, vidéki borjú, borbén
hosszan mérve súlylevonás nélkül 90—1—K,
helybeli borjúhús 112—120 K, sertésusz szalon-
nával 134—136 K, lehozott sertés 142—144 K,
szalonna friss 128—132 K, szalonna sózott 116—
120 K, szalonna füstölt 140—180 K, olvasztani
való 124—128 K, haj 136—140 K, sertészsír
140—142 K, mind métermázsanként. Füstöltus
(vidéki) kg.-ja 140—160 K, hazai sonka 1.80—
2.—K, szalámi magyar 3.20—3.60 K, nyári szalámi
1.40—1.60 K.

Vad: Oz —, — K, szarvas —, — K,
dámvad —, vaddisznó 90—1.10 K kg.-ként
egészben, nyul nagy —, — K, nyul süldő
—, — K, fogoly —, — K, fácán —, — K,
szalonka —, — K, darabonként. Fenyvesmadár kö-
tegye 1.—1.20.

Baromfijelék: Élő rántani való csirke 3.20—
4.—K, sütni való 3.60—4.—K, kacsá sovány
4.—5.—K, kacsá hizott 7.—8.—K, liba fiatal
12.—18.—K, lud hizott 12.—18.—K, tyuk
4.40—4.60 K, pulyka 0.—0.—K páronként.
Vágott: szépen tisztított baromfi: hizott lud 1.44
1.60 K, hizott rucza 1.40—1.70 K, hizott pulyka
1.20—1.60 K, levestyuk 1.40—1.80 K kg.-ként,
Pulárd 1.40 2.20 darabonként.

Tejtermékek: Teavaj (centrifugált) I. 2.70—
3.—K, II. 2.40—2.60 K, főzővaj (köptült) 1.80—
2.20 K, tehénturó 30—40 K, kilogr.-ként. Való-
di erdélyi juhturót és munkásturót igen jutányo-
san szállíthatunk.

Zölésjélek: Burgonya (vagonáru) sárga
5.40—6.—K, rózsá 5.60—6.40 K, fehér 4.80—
5.20 K, kifli 7.—8.—K, sárgarépa 5.—7.—K,
petrezselyem 14.—18.—K, vöröshagyma makói
14.—16.—K, közönséges hazai 7.—8.—K, fok-
hagyma 30.—40.—K, káposzta 8.—10.—K
100 kg.-ként.

Gyümölcsjélek: Szőlő 1.60—2.40 fillér kg.-kint.
Alma válogatott elsőrendű áru (aranyparmen,
ranett, Jonathan, Törökbalint, batul stb.) 80.—1.—f.,
másodrendű 40—60 K, harmadrendű apró áru
24—40 K. Körte elsőrendű 1.20—2.—K, másod-
rendű 60—80. K., dió I. 40—80 K., II. 30—40 K,
100 kg.-ként.

Tojás: bacsikai 71—72 K, erdélyi apróbb áru
—, — K, meszes —, — K eredeti lada-
ként (1440 drb).

Bécsi sertésvásár.

St.-Marx, márczius 31. (Saját tudósítónk tele-
fonjelentése.) A mai sertésvásárra 15692 darabot
jelentettek be, melyből a vásár kezdetéig felhajta-
tott 6313 fiatal és 6435 hizott sertés.

Árak: elsőrendű 110—112 fillér, kivételesen
— fillér; középnéhez 102—108; idős —
— fill.; könnyű 94—102 fillér; fiatal sertés 88—
112 fillér, kivételesen — fillér.

Borjuvásár.

Budapest, márczius 31. (Hiv. tud.) A mai vá-
sárra felhajtottak 843 darab élő borjút. Fizettek:
elsőrendű élő borjúkért 80—86 fillért, kivételesen
88 fillért, középnőségű élő borjúkért 60—66 fill-
ért, silány és rugott borjúkért 60—66 fillérről
kilogrammonként (levonás nélkül). Az irányzat
lanyha volt, az árak 4—6 fillérről kilogrammon-
ként csökkentek.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, márczius 31-én. (Hivatalos tudósítás.)
Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg ne-
héz (páronként 400 kilogrammon felül) —
— fillér Közép (páronként 300—400 kilogrammig
terjedő sulyban) — fillér. Fiatal nehéz
páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 126—
128 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kilo-
grammig terjedő sulyban) 128—130 fillér. Könnyű
(páronként 250 klgr-ig) 130—132 fillér. Szerbiai
nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) —
— fillérig, közép (páronként 240 — kilogramm
sulyban) — fillérig.

Sertéslétszám: 1908. évi márczius 29. napján
volt készlet 29321 drb., 1908 márczius hó 30-án
felhajtatott 196 darab, 1908 márczius 30. napján
elszállított 242 darab, 1908 márczius 30. napjára

maradt készletben 29275 drb. A hizott sertésüzlet
irányzata: változatlan.

Sertéskonzumvásár.

Budapest, márcz. 31. (Hiv. tud.) Előző napról ma-
radt 229 darab sertés, 197 darab süldő, — darab
malacz. Pótfelhajtás — d:b sertés, — drb süldő,
— malacz. Mai napi felhajtás 967 darab ser-
tés, 4 darab süldő, — darab malacz, ösze-
sen 1196 darab sertés, 201 darab süldő, — darab
malacz. Eladott 711 darab sertés, 14 darab
süldő, — darab malacz. Eladatlantul visszamaradt
485 drb sertés, 187 darab süldő, — drb malacz.
Mai árak: Zsírsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on
felül életsulyban 96—102 fillér, életsuly-
levonással — fillér. II. rendű 280 kg.-tól
350 kgr.-ig 90—96 fillér, életsulylevonással
— fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül
— fillérig, életsulylevonással 128—136 fillérig,
fiatal közép 220 kg.-tól 301 kg.-ig —
— fillér, életsulylevonással 126—138 fillérig, köny-
nyű 220 kg.-ig 132—138 fillér, életsulylevonással
— fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon
felül —, könnyű 140—300 klgr.-ig 99 1/2—100
fillérig, életsulylevonással 140 fillérig. Belföldi
süldő —.84 fillérig, horvát süldő 96 fillér.
Malacz — fillérig. (Árak minden levonás nél-
kül kilogrammonként, élőszulyban értendő.) A vásár
irányzata közepes. Az árak változatlanok.

Kivonat a hivatalos lapból.

Márczius 31.

Kinevezések. A pénzügyminiszterium vezetésé-
vel megbízott miniszterelnök Matic Lukács karlopá-
gói mellékvámhivatali ellenőrt vámszedővé s Maurer
Péter zágrábi jóváhivatali gyakornokot előnörré,
mindkettőt a karlopágoi mellékvámhivatalhoz, Erős
Samu díjtalan pénzügyi számvakornokot ideiglenes
minőségű segélydíjas pénzügyi számvakornokká,
Schwarz Imre eperjesi lakost díjtalan pénzügyi számv-
vakornokká ideiglenes minőségben, mindkettőt az
eperjesi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvé-
séghez; a helyigminiszter a budapesti államrendőr-
séghez Kovács Antal szolgálaton kívüli huszárhada-
nyot fizetésnélküli rendőrfelügyelővé; az igazsággy-
miniszter Ringhofer Gusztáv igazolványos altisztet,
a győri járásbíróshoz, Turba Géza vágysejvei járás-
bíróshoz telekkönyvi betétszerkesztő szakdíjnokat a
rózsahegyi törvényszékhez és Bukovinszky Vincze
szakolczi járásbíróshoz telekkönyvi betétszerkesztő-
szakdíjnokat a szakolczi járásbíróshoz irnokká;
a budapesti ítélőtábla elnöke dr. Otócska Péter vár-
megyei közigazgatási gyakornokot jelenleg fumei
lakost a budapesti ítélőtábla területére díjas joggya-
kornokká; a debreczeni ítélőtábla elnöke Kassay En-
drét a máramarosszigeti ügyészséghez beosztott díj-
talan joggyakornokot, segélydíjas joggyakornokká; a
lécei pénzügyigazgatóság Fábrián Szlovik Mihály
szepesfalvi lakost a szepesfalvi adóhivatalhoz hi-
vatalszolgálatára nevezte ki.

Áthelyezések. Az igazsággyminiszter Miksa Ká-
roly zablai járásbíróshoz helyezte át a uvidéki tör-
vényszékhez, Neumer Aladár szabadkai járásbíró-
shoz helyezte át a zablai járásbíróshoz, Kerekes Ká-
roly kovásznai járásbíróshoz helyezte át a törökkanizsai
járásbíróshoz helyezte át, Ottinger János nyitrai
törvényszéki és Toman József iglói járásbíróshoz ir-
nokokat pedig kölcsönösen áthelyezte.

Névmagyarosítások. A helyigminiszter Popper
Simonné született Geiger Teréz budapesti lakos Gár-
donyira, kiskoru Gotschar Anna temesvári lakos
Kulcsárra, kiskoru Goldstein Berta, Möriz és Fe-
rencz nagyváradi lakosok Gárdosra, kiskoru Venosz
Erzsébet mányi lakos Bársonyosra, Gross Miksa te-
mesvári lakos saját, valamint Grosz Erzsébet, Rikárd
és Félix nevű kiskoru gyermekei Garaira, kiskoru
Goldstein József budapesti lakos Horvátra, Blumen-
stein István pertrillai lakos Ambrusra, kiskoru Weisz
Ernő nagykálói lakos Vadászra, Petrások Jakab ár-
vanagyfalusi lakos Peterdire, Havranek József laskói
lakos saját, valamint József és Kálmán nevű kiskoru
gyermekét Horvátra. Libschitz (Béni) Jenő pécsi la-
kos Lányira, Hleba József esztényi lakos Hunyadira,
Ondracek Lipót szombathelyi lakos Onodira, kiskoru
Goldstein Lajos és Ernő szamosújvári lakos Gálra,
kiskoru Petky Mariska és Petki Béla nagybányai
lakosok Virágra, Jungerisz Dávid aradi lakos Kov-
ácsra, Damak Mihály ráczkeresztúri lakos saját,
valamint Mihály, Julianna, György, Erzsébet és La-
jos nevű kiskoru gyermekei Diószira, Kwasznitzka
Ferencz budapesti lakos Kemenesre, kiskoru Blau
Jenő szegedi lakos Ballára, Gavaldik János szolnoki
lakos Garaira és Schwarz Margit budapesti lakos
családi nevének Rozgonyira kért átváltoztatását meg-
engedte.

Pályázatok. A nagyszabedény adóhivatalnál adó-
tiszt: az alsótarcsai szolgabírósnál irnok és a
zombori rendőrkapitányságnál lovasrendőr-ormesteri
állásra 4 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvé-
nyeket.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS,

Kiadótulajdonos

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND

Buza		100 kilogramm ára		100 kilogramm ára			
Kilós		K-tól	K-ig	K-tól	K-ig		
Liszavidéki	uj	75	22.80	22.70	70	22.95	22.50
"	"	77	22.50	22.90	80	22.05	22.80
"	"	78	22.85	22.05	81	—	—
"	"	78	22.83	22.20	81	—	—
fehértómezei	uj	75	—	—	70	22.85	23.05
"	"	76	22.20	22.80	80	—	—
"	"	77	22.80	22.80	81	—	—
"	"	78	22.50	22.90	81	—	—
posztvidéki	uj	75	22.05	22.45	70	22.80	22.20
"	"	76	22.25	22.65	80	—	—
"	"	77	22.85	22.85	81	—	—
"	"	78	22.10	22.50	82	—	—
bánási	uj	75	22.85	22.85	70	—	—
"	"	76	22.50	22.90	80	—	—
"	"	77	22.85	22.85	81	—	—
"	"	78	22.60	22.60	81	—	—
bácskai	uj	75	22.30	22.70	—	—	—
"	"	76	22.50	22.50	—	—	—
"	"	77	22.60	22.05	—	—	—
"	"	78	—	—	—	—	—

Egyéb gabonafélék		100 kilogramm ára		
Kilós		K-tól	K-ig	
Rozs	elefrendű uj	—	20.85	20.85
"	elefrendű 6	—	20.90	20.75
"	középmínőségű uj	—	20.05	20.75
"	középmínőségű 6	—	18.90	14.30
Árpa	takarmány, elefrendű	—	18.50	18.80
"	takarmány, középmínőségű	—	18.50	18.80
Zab	elefrendű	—	18.00	18.20
"	középmínőségű	—	15.80	15.50
Tengeri mazsola	—	—	18.00	18.15
Repce	középmínőségű	—	—	—

Surgonya		Koronánként		
Faj		Pénz	Áru	
Dunántúli	—	4.10-4.80	4.50-4.70	5.10-5.80
Felsőmagyarországi	—	4.80-4.80	4.50-4.70	5.10-5.80
Nyírségi	—	4.80-4.80	4.50-4.70	5.10-5.80
Riddlyi	—	4.80-4.80	4.50-4.70	5.10-5.80
Bánási	—	4.80-4.80	4.50-4.70	5.10-5.80
Pesti	—	4.80-4.80	4.50-4.70	5.10-5.80

Különléte		Faj		Koronánként	
ermények		Pénz	Áru	Pénz	Áru
díszcsisz	budapesti	189	189	—	—
"	vidéki	—	—	—	—
szalonna	prima, légszártított vidéki	107	108	—	—
"	vidéki légszártított 4 drbos	113	114	—	—
"	szűrt 8 drbos	—	—	—	—
szilva kőszárú	szűrt	—	—	—	—
"	boszniai, 1908. évi usance-mín.	—	—	—	—
"	1908. " " 100	—	—	—	—
"	1908. " " 85	—	—	—	—
"	szorbai, 1908. " usance-mín.	—	—	—	—
"	1908. " " 100 drbos	—	—	—	—
"	1908. " " 85	—	—	—	—
szilva kőszárú	szorbai, 1908.	49	50	—	—
"	szorbai, 1908.	81	81	50	—
ag	lucerna magyar 1908.	188	170	—	—
"	vörös aprószemű 1008.	150	160	—	—
"	középmínőségű 1808.	160	170	—	—
"	nagysejtes 1908.	170	180	—	—

Alföldi aranyárak		Kassa-óderb. v. 1880. frt. 4 1/2%	
Magyar aranyárak	koronajárak	111.80	112.10
Magyar aranyárak 4%	koronajárak 4%	88.50	84.50
koronajárak 4%	koronajárak 4%	93.00	93.10
koronajárak 4%	koronajárak 4%	77.00	73.00
Ank. Vaskapu coljar. 6. 3%	1870. nyerevény köcs. 100 frt	101.00	105.00
Horv.-szlav. reg.-kari. k. 1 1/2%	M. földterhelment. kötv. 4%	101.00	105.00
M. földterhelment. kötv. 4%	Horv.-szlav. 4%	94.00	95.00
Horv.-szlav. 4%	Tiszai szegedi nyer. köcs. 4%	149.00	151.00
Tiszai szegedi nyer. köcs. 4%	Horv.-szlav. jelez. földi. kötv. 4%	101.00	102.00
Horv.-szlav. jelez. földi. kötv. 4%	Konv. osztr. adom. koronaj. 4%	97.00	98.10
Konv. osztr. adom. koronaj. 4%	Egyes. osztr. jár. papir. 4 1/2%	99.70	100.20
Egyes. osztr. jár. papir. 4 1/2%	Osztrák aranyárak 4%	118.25	118.75
Osztrák aranyárak 4%	koronajárak 4%	97.75	98.25
koronajárak 4%	all. sor. 1880. 1000K 4%	150.25	154.25
all. sor. 1880. 1000K 4%	1880-ból 200K 4%	214.00	220.00
1880-ból 200K 4%	1884-ből 100K 4%	261.50	265.50
1884-ből 100K 4%	1888-ból 100K 4%	281.50	285.50
1888-ból 100K 4%	Bosz.-herc. orsz. k. 1895. 4%	91.75	92.70
Bosz.-herc. orsz. k. 1895. 4%	vasút 1893. 4 1/2%	92.00	93.00
vasút 1893. 4 1/2%	1902. 4 1/2%	91.50	92.50
1902. 4 1/2%	Bpesti szikes-föv. köcs. 4%	91.50	92.50
Bpesti szikes-föv. köcs. 4%	Bpesti szikes-föv. köcs. 4%	91.50	92.50
Bpesti szikes-föv. köcs. 4%	Orosz államköcs. 5%	92.25	93.25
Orosz államköcs. 5%			

Záloglevelek. Elsőbbségek.		Pénz		Áru	
Bélvár. tkpt. r.-t. 4 1/2%	4 1/2%	88.50	89.50	—	—
Egyesült. föv. takpt. 4 1/2%	4 1/2%	99.00	100.00	—	—
koronaj. 4%	4%	99.50	100.50	—	—
Kisbirt. orsz. földh. 84 év 5%	5%	101.00	102.50	—	—
50 1/2 évre 5%	5%	98.00	99.00	—	—
50 1/2 évre kor. ért. 4 1/2%	4 1/2%	88.50	94.50	—	—
M. agrár-jár.-b. szűrt kötv. 4%	4%	98.00	99.00	—	—
jár. köcs. 4%	4%	98.00	99.00	—	—
záloglevél köcs. 4 1/2%	4 1/2%	98.00	99.00	—	—
M. áll. takpt. r.-t. 50 évre 4%	4%	94.00	95.00	—	—
65 évre 4%	4%	94.00	95.00	—	—
85 évre 4%	4%	99.00	100.00	—	—
Magy. földhitelint. 41 évre 4%	4%	98.00	99.00	—	—
50 évre 4%	4%	92.85	93.85	—	—
68 évre 4%	4%	84.25	85.25	—	—
azad. és talajjav. 4%	4%	98.25	99.25	—	—
M. jelz. hitelb. frt.-ban 4 1/2%	4 1/2%	99.25	100.25	—	—
ugyanaz 50 évre 4 1/2%	4 1/2%	98.00	99.00	—	—
forint értékben 4%	4%	98.00	99.00	—	—
50 évre kor. 4%	4%	98.00	99.00	—	—
köz. kötv. 50 évre 4%	4%	98.25	99.25	—	—
ugyanaz 50 évre 4%	4%	98.25	99.25	—	—
50 év vt. 110 frt. 4%	4%	99.00	100.00	—	—
60 év 100 frank 8 1/2%	8 1/2%	118.50	120.50	—	—
nyer. kötv. frt. 4%	4%	128.00	129.00	—	—
osztr. felülb. 4%	4%	100.00	101.00	—	—
nyer. kötv. kor. 4%	4%	98.50	99.50	—	—
M. leaszám. pavilb. 50 évre 4%	4%	98.50	99.50	—	—
65 évre 4%	4%	98.50	99.50	—	—
M. tkpt. közp. jelz. 4 1/2%	4 1/2%	98.50	99.50	—	—
köz. kötv. 60 évre 4 1/2%	4 1/2%	98.75	99.75	—	—
köz. kötv. 70 évre 4 1/2%	4 1/2%	98.25	99.25	—	—
Orosz. közp. hitelint. kötv. 4%	4%	100.00	101.00	—	—
Osztr.-m. bank 50 év kor. 4%	4%	98.25	99.25	—	—
P. hazai. tkpt. közs. kötv. 4 1/2%	4 1/2%	98.50	99.50	—	—
frt. 4%	4%	93.25	94.25	—	—
100 K n. é. nykötv.	—	101.50	102.50	—	—
Pesti m. keresk. bank 4 1/2%	4 1/2%	99.25	100.25	—	—
K. é. 4%	4%	98.40	99.40	—	—
köz. kötv. vt. 110 frt. 4 1/2%	4 1/2%	103.00	104.00	—	—
köz. kötv. vt. 100 k. 4%	4%	93.25	94.25	—	—
Adria tengerhajóz. r.-t. 4 1/2%	4 1/2%	98.50	99.50	—	—
Bpesti közuti vasútja	—	94.25	95.25	—	—
Déli vasút 100 márk. ért. 4%	4%	111.00	112.00	—	—

Bankok részvényei.		Pénz		Áru	
Angol-osztrák bank	800.00	809.00	—	—	—
Budapesti bankgyűjtő r.-t.	868.00	870.00	—	—	—
Első magyar iparbank 5%	150.00	152.00	—	—	—
Fiumei hitelbank 5%	280.00	281.00	—	—	—
Bpesti giró és pénztár-egylet	280.00	281.00	—	—	—
Hazai bank apr. k. 5%	280.00	281.00	—	—	—
Hermes magy. áll. váltólelt	280.00	281.00	—	—	—
Magy. agr. és jár. h. r.-t. 5%	280.00	281.00	—	—	—
M. áll. hitelbank apr. k. 5%	280.00	281.00	—	—	—
M. jelzáloghitelb. apr. k. 5%	280.00	281.00	—	—	—
Magy. kereskedelmi r.-t. 5%	280.00	281.00	—	—	—
Magy. k. sz. osztályos r.-t. 5%	280.00	281.00	—	—	—
M. sz. és pénzv.-bank 5%	280.00	281.00	—	—	—
M. pénztár k. p. r.-t. apr. k.	280.00	281.00	—	—	—
M. tkpt. közp. jelz.-ja 5%	280.00	281.00	—	—	—
Magyar teleph. és par. bank	280.00	281.00	—	—	—
Osztrák hitelint. apr. v. 5%	280.00	281.00	—	—	—
Osztrák-magyar bank 5%	1715.00	1725.00	—	—	—
Pesti m. keresk. bank 5%	8320.00	8330.00	—	—	—
Unionbank 5%	547.00	550.00	—	—	—
Takarékpénztárak	685.00	688.00	—	—	—
Bélvárosi takarékpénztár 5%	200.00	205.00	—	—	—
Budapest-Erzsébetvárosi tak.	109.00	110.00	—	—	—
Budapest-Lipótvárosi bank r.-t.	414.00	416.00	—	—	—
Bpesti tak. sz. sz. köcs. r.-t.	2140.00	2150.00	—	—	—
Egyesült bpesti fővárosi tkpt.	535.00	538.00	—	—	—
Magy. áll. takarékpénzt. 5%	1805.00	1810.00	—	—	—
Magyar orsz. központi takpt.	1830.00	1835.00	—	—	—
Pesti első takarékpénzt.	—	—	—	—	—
Rizistósi társaságok	9545.00	9575.00	—	—	—
Első magyar áll. biztositó	255.00	260.00	—	—	—
Fonctiore pesti birt. int. 5%	824.00	829.00	—	—	—
Magy. jég- és vízszint. 5%	210.00	215.00	—	—	—
Nemzeti baleset biztositó 5%	2150.00	2200.00	—	—	—
Pannónia vízszint. int. 5%	—	—	—	—	—
Gőzmalak	175.00	180.00	—	—	—
Concordia	1820.00	1850.00	—	—	—
Első budapesti	850.00	855.00	—	—	—
Erzsébet	290.00	295.00	—	—	—
Lajza	840.00	850.00	—	—	—
Pesti hengermalom	800.00	810.00	—	—	—
Pesti molnárak és sütők	665.00	675.00	—	—	—
Pesti Viktoria	—	—	—	—	—
Különléte vállalatok	860.00	890.00	—	—	—
Bpesti-erzsébeti téglagyár	180.00	190.00	—	—	—
Egyes. tégl. és cementgyár 5%	258.00	260.00	—	—	—
Eszakm. egy. köz. banya 5%	590.00	600.00	—	—	—
Felsőm. banya és kohóüzem 5%	120.00	122.00	—	—	—
Kőbányai gőztéglagyár	475.00	478.00	—	—	—
Kőbányai és téglagyár	—	—	—	—	—

Szerda, április 1.

EGYETERTÉS

SZÍNHÁZAK

Szerdán, 1908 április 1-én

IDŐJÁRÁS.
A meteorológiai központi intézet távirati jelentése. 1908. március 31-én reggel 7 órakor.
Az elmúlt nap időjárásának átnézete:
Hazánkban tegnap a Dunántulon számos helyen fordult elő kevés eső; egyebütt az idő száraz és változóan felhős maradt. A hőmérséklet a normális értékére emelkedett és maximuma: Crkveniczán 16 C°, minimuma: Botfalun - 5 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:
Változékony idő várható nyugat felől esővel, esetleg zivatarral és lényegtelen hőváltozással.

Allomás	Legmagasabb hőmérséklet márc. 31.	A hőmérséklet csökkenése márc. 31.	irány	szélirány és erője	Felhőzet	csapadék mm	Hőmérséklet márc. 1.
A.-Szlatina	66.8	8.2	NE	3	8	15	15
Úngvár	64.8	6.4	SE	1	4	15	15
Kősmárk	64.1	1.6		2	10	10	10
Losoncz	64.5	4.9		3	10	12	12
Ózsvalla	63.3	2.6	S	1	4	15	15
Budapest	64.3	6.0		1	8	ny	12
Herény	0.0	0.0					
Közéthy	64.9	7.2			3	11	11
Pécs	63.2	7.4	NE	2	2	14	14
Zárkó	0.0	0.0					
Pécs	63.0	7.7			1	14	14
Szeged	64.8	8.9	S	2	2	15	15
Temesvár	65.6	8.7	SE	1	1	15	15
Nagyvárad	63.8	8.0	N	0	8	14	14
Kolozsvár	66.8	2.8			1	12	12
Nagyszombat	66.3	2.2	SE	1	1	12	12
Szatmár	7.8	7.8	SSW	1	4	13	13
Eger	6.2	6.2	SSW	1	4	13	13
Arvavár	-1.6	-1.6	SSW	1	4	13	13
Selmeczbánya	8.0	8.0	NE	1	4	11	11
Komárom	4.6	4.6	SE	1	4	10	10
Magyaróvár	5.8	5.8	NE	1	4	14	14
Sopron	4.8	4.8	NE	1	2	15	15
Rétság	7.0	7.0	E	1	2	16	16
Cirkveniczán	7.4	7.4			0	15	15
Doboz	6.0	6.0	S	3	4	14	14
Köcskemét	7.2	7.2	S	2	0	14	14
Oroszáza	5.8	5.8	SE	4	0	14	14
Arad	2.4	2.4	SE	2	2	15	15
Zsombolya	7.2	7.2	SE	8	0	15	15
Versce	4.4	4.4	SE	1	1	13	13
Ursova							

VIZÁLLÁS.

	márc. 30. márc. 31.	márc. 30. márc. 31.	
	méter	méter	
Inn	0.59 0.59	Tisza	M.-Sziget 0.10 0.18
Duna	1.74 1.74		Tekeháza 0.52 0.55
	0.89 0.90		V.-Kamény 0.72 1.77
	0.90 0.92		Tokaj 2.80 0.10
	1.04 1.02		Tiszafüred 8.20 3.04
	2.28 2.28		Szolnok 4.48 4.04
	1.78 1.74		Csongrád 4.85 4.44
	1.14 1.10		Szeged 4.93 4.58
	2.14 2.10		T.-Becse 3.75 3.37
	2.70 2.64		Titel 0.40 0.50
	2.60 2.55		Hód 0.72 0.72
	2.60 2.66		Bárfa 0.40 0.50
	3.10 3.30		Ladomca 8.58 3.47
	2.38 2.25		Zalca 1.77 1.80
	0.40 0.38		H.-Németh 0.41 0.45
	0.68 0.00		Margitta 0.10 0.06
	0.89 1.09		B.-Uffalu 0.32 0.32
	0.23 0.20		Cenca 0.23 0.28
	0.04 0.05		N.-Várd 0.06 0.07
	2.04 2.04		Belényes 0.85 0.38
	1.25 1.26		Tonke 0.02 0.02
	0.40 0.40		Gurahone 0.38 0.45
	0.28 0.30		Borosjénő 0.10 0.10
	0.70 0.66		Békes 0.92 1.78
	0.40 0.88		Gyoma 2.70 3.74
	0.10 0.10		Gy.-Fehérvár 0.08 0.64
	0.74 0.54		Branyicska 0.80 0.30
	3.10 2.95		Soborné 0.00 0.00
	0.02 0.01		Arad 1.04 0.06
	1.00 1.00		Makó 0.24 0.20
	1.74 0.70		K.-Köztély 0.82 0.86
	0.86 0.34		Kiszató 0.70 0.69
	0.30 0.34		Temesvár 0.52 0.54
	0.24 0.25		Becskepek 0.93 0.92

Nemzeti Színház

A gyermek.
Színmű 3 felvonásban. Irta Abonyi Árpád
Személyek:
Radák, őrnagy Gyenes
Janka Cs. Alsózi I
Kindermann kapitány Ivánfi
Ózveggy Ujlakné K Hegyesi M
György, fia Mészáros
Ráó Pallvitz, Bertó
Huber D. Ligeti J.
Leontin Haidú
Miso V. Molnár R
Rikett. V. Molnár R
Szeróna V. Molnár R
Kezdele fél 8 órakor

Népszínház-Vígopera

Három feleség.
Operett 3 felvonásban. Irta Bauer Gyula. Fordította Mérei Adólf
zenéjét szerzőtte Lohár Ferencz
Turi János Sajó
Lóri Küry K.
Coráio Turcsányi O
Olivia Szilágyi
Hünberg báró Horváth
A dhomar Ricardo Környei
Sadi Baba Virag
Pauck Vendel Andorfi
Sződónia Potráss B.
Margit Dobos M. i
Kait Szentgyörgy
Hung csf Dobi
Kezdele fél 8 órakor

M. Kir. Operaház

Don Juan.
Opera 3 felvonásban. Zenéjét szerzőtte Mozart Amadó
Személyek:
Don Conzola Venczel
Donna Anna Vasquezno
Don Octavio Arányi
Don Juan Fainhals
Donna Elvira Kornai
Leperello Szendrői
Masetto Dainoki
Zerlina Payer
Kezdele 7 órakor.

Király színház

Adollárkirálynő.
Operett 3 felvonásban. Irta Willner A. M. és Grünbaum Frigyes; fordította Faragó Jenő.
Zenéjét szerzőtte Fall Leó.
John Cauder, Németh
Alice, leánya Potráss S.
Dek, az unokaöcs. Simai
Daisy Gray, unokahuga Ötvös G
Tom, Cauder test. Csizsér
Demes László Haskó
Schlick Hans báró Csapó
Iabinska Olga Szegedi
Miss Thomson, Orley Fl.
Kezdele fél 8 órakor

FŐVÁROSI ORFEUM
WALDMANN IMRE Igazgató. VI., Nagymező-u. 17
Ma új műsor:
SAHARET
Therese Renz La Bérat
és 12 attrakció.
Az előadás kezdete 8 órakor.
A télikerben reggeltől 5 óráig VÖRÖS ELEX
színgyűjteményre hangverseny.

Villand festvények Nagy Cirkusza
TATTERSALBAN
Ma és mindennap
nagy díszelőadás!
Szenzációs műsor! Szépséges műsor!
A legelső művészek és művésznők!
Jegyek kaphatók: SOPRON nagyszínház Békési-ut. 1.

SCHMIDT M
szőke, fekete, piros és kék ruhák
Budapest, VII., Békési-ut. 24. sz.
Jegyek kaphatók: Sopron nagyszínház Békési-ut. 1.
Mindenkinek ajánljuk a Schmitt M. szőke, fekete, piros és kék ruhákát. A legelső művészek és művésznők!
Budapest, VII., Békési-ut. 24. sz.
Telefon 24-20.

SZABADALMAKAT
védjegyeket és mintajegyeket megőrző
Szabadalmakat Értékesítő Vállalat
RASZTOR (bej. cég.)
BUDAPEST, VII., ERZSEBET-KÖRUT 17.
Felvilágosítás díjtalan. Telefon 24-20.

Benzin-, nyersolaj- és szivógáz-motorok
Motoros cséplőgépek.
A legjobb gépek. A legolcsóbb üzem.
Kedvező fizetési feltételek.
Tessék árjegyzéket kérni, ingyen küldjük.
Dobry Ant motor- és gépgyárának
magyarországi kizárólagos képviselője:
Kovács Mihály és Társa
Budapest, V., Hold-utca 23. sz.

Ajtók, ablakok
VASREDŐNYÖK,
VASRÁCSOK,
kapuk használat és nyak olcsón kaphatók:
Lefkovits Jakabnál
Bpest, V., Csáky-utca 26.
Korall-utca sarok. Lipót-körut közelében.

Mindenkinek kapható a legfinomabb
Weider tejszín és Zsolna csokoládé
Csokoládé dessert bonbonok.
Weider Ármin és Béla
csokoládé és cukorkagyár ZSOLNA.

Meghívó.
A Magyar falpar, keret- és léczgyár részvénytársaság részvényeseit tisztelettel meghívjuk 1908. április 9-én déli 12 órára a társaság irodájában (V., Bodor-utca 11. szám alatti) tartandó
rendkívüli közgyűlésére.
Napirend:
1. Az igazgatóság jelentése a 150,000 korona felemelt alaptőke további 30%-os befizetésének bekívánásáról és ennek eredményéről.
2. Alapszabálymódosítás.
3. Az igazgatóság tagjainak lemondása és új tagok választása.
4. A felügyelő-bizottság tagjainak lemondása és új tagok választása.
Azon részvényesek, akik szavazati jogukkal ólni kívánnak, kötelesek szelvényeikkel ellátott részvényeiket legálább 5 nappal a közgyűlés megtartása előtt a társaság pénztáránál (Budapest, V., Bodor-utca 11.) előismerő nyilvántartásba bejelentkezni.
Az igazgatóság.

Fogkefék rendkívüli jó minőségűek, nagy és olcsó választékban.
A MÜLLER J. L.-féle Szalicil-szájviz és fogpor
használatát eltávolít minden fájdalmat, biztosan megszünteti a fogak romlását és a kellemetlen szájbűzt. Egy üveg szájviz 60 fillér, 1 korona 60 fillér, nagyobb üveg 3 korona 20 fillér és 6 korona
Müller J. L.-féle Szalicil-fogpor,
szalicil-vizet használva nemcsak hófehérré teszi a fogakat, hanem a már létező fogbetegségeket továbbterjedését is meggátolja. Doboza 1 kor. 20 fill. és 2 korona 40 fillér.
Müller J. L.-féle Szalicil-fogpép,
darabja 70 fillér. Ugyanazon hatással bír, mint a fogpor. Minden főt: elősorolt készítmények orvosi utasítás után készülnek.
Valódi tojás-olajszappan 30 fill., 3 drb 80 fillér, 1 tucat 3 kor.
MÜLLER J. L. cs. és kir. udv. szállító illatszere- és piperesszappan-gyárosnál, Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 2. szám.

STINHÁZAK

Szerdán, 1908. április 1-én.

Magyar színház

A császár katonái.
Dráma három felvonásban. Írta Földes Imre.

Személyek:
Karády István Vágó
Karády Zoltán Garas
Karády Erzsébet Horostyán
Schneller Lajos Z. Molnár
Marjay István Réthey
Szilassy Ernő Törzs
Ioász Géza Csontos
Károly Ágost Vándori
Keller Gyula Rátkay
Kedlacsák János Papp
Pinter István Tarnay
Ferencz Kormendy

Kezdeté fél 8 óraker

Vígshízház

A tanítónő.

Színmű három felvonásban. Írta Bródy Sándor
A tanítónő Varsányi I.
A tanítónő anyja Herasztli H.
Dreg Nagy István Szerényi
Nagyasszony Kiss I.
A tanító Tihanyi
Kántor Venutay
Kántorkisasszony Komlóssy I.
Főúr Hegedűs
Góth
Szolgabíró Tapolczai
Törvénybíró Balass
Kray Ida Hegedűsné

Kezdeté fél 8 óraker

Magyarország legmodernebb mozgófénykép színháza a

CHICAGO - SZÍNHÁZ

a Városliget (Aréna-ut) közelében

VII., István-ut 30.
Telefon 93-09.

Kitűnő nyári szórakozó hely!
Közszínház, télen-nyáron nyitva délután 5 órától kezdve. Vasárnapok délután 3-tól. Villamos ventilátorok. Allandóan a legszélesebb és legjobb kivitelű aktuális képek. Eredeti francia, angol és főképp amerikai felvétel. Minden elegancia mellett is a legelsőbb mozgófénykép-színház. Főképp kölcsönözés és előadás. Egész színház berendezés és kölcsönzése és előadás.

Várszínház

Zárva

MODERNSZÍNHÁZ KABARET
Andrássy-ut 69. Telefon 93-18

A házasságkötés.
Írta, írta; Berczik Árpád. Szereplők: Kardos, Poór Lili, Ural M.
Szép asszony kocsi.
Párizsi történet egy felvonásban. Szereplők: Sarkadi, Keleti Judiska, Boros és Bánszony.
All right.
Turidráma, írta: I. P. Latarene
Szereplők: Kardos, Kabók, Szentirmai, Bárszony, Nyáral, Medgyaszay V., Kökény J., Ural M. Palásthy.
Pajkos grizettek.
Operetta írta: I. Wilhelm, zenéjét: L. Reinhard, fordította: Helldai Jenő, Szereplők: Nyáral, Boros, Bárszony, Keleti I. Rózsa Lili, Vörös III.
Medgyaszay Vilma minden este fellép. Szimill! Bahu, marakól táncosnő fellép.
Kezdeté 9.15 óraker.

A konferenciater. tisztjait Palásthy Marcello tánti be.

Apollo színház.

(Telefon 68-39.)

KANADAITORTENET

Az elsikkasztott tervek.
A csodadoktor. — Az almafa alatt. — **GYERMEKMENTES EGY SAS KARMAIBOL.**
Utazás Középfrikán keresztül. — Tevédek vizjátéka. — Mindennapos történet. — Modern szobrasz.
Április 3-án, a gyermeknapon d. u. 3 óraker az Országos Gyermekvédő Liga javára rendezendő di. előadásán körül először bemutatásra.

Élet a gyermekmenhelyeken

(Saját felvételünk).
Az előadások d. u. fél 8 óraker kezdődnek.

Úrania színház

Uj asszonyok.

Kezdeté fél 8 óraker

TATRA-MULATÓ

VII., KIRALY-UTCZA 77.

Igazgató: WABITS és GRUNER.
Budapest lecsökelőbb osaládi mulatója.

Ma és mindennap

Teljesen új szenzációs műsor.

Esti 8 órától 10 óráig Varieté előadás, azontul **Nemzetközi Cabaret előadás.**

Nemes Lessenn Melta Cabaretdiva saját eredeti műsorával. Keller Bernhard bárónó ecottdalok (hartakísérettel), La belle Sylvia dán soubrette. **Homberto & Renardo** zene-excentrikusok. **Orlowa Frieda** orosz énekesnő és táncosnő. **Schmiedt Bertalan** humorista teljesen új eredeti műsorával. **Maara Gusti** előadó soubrette. **Sugar Elza** cabaret énekesnő. **Perenczy Kamilla** női baritonista.
Pénztárnyitás 5 óraker. Kezdeté 8 óraker.

Telefon 15-10.

Varieté-Színház

ezelőtt: Nemzetközi Orfeum.

BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám.

Április hó 1-től új műsor.

SARATOFF

orosz ének és táncosnő

Elsa & Captain Smith

Gläesser Waldemeer

A Tardos bank.

Böhözát 1 felvonásban. Írta: Tábori Emil.
Ejjeli 12 órától reggeli 5 óráig, a télikertben **zene és táncz.**
Hegedűs Gyula elsőrendű cigányzenekara hangversenyez.

MARGIT GYÓGY FORRÁS

(Margittalé) Szegedmegye)

a gyomor, belek, húgyhólyag, s különösen a légzőszervek hurutos bántalmánál igen jó hatású még akkor is, ha **vérzések** eseteforog fenn

Megrendelhető: Édeskuty L.-nél Budapeston és a forrás kezelőségénél Munkácsn.

Michelstädter utóda

OSKÓ GEZA

BUDAPEST, IV., Váci-utca 3. sz.

A szabott árak a talpa vésvé.

ITT a tavasz!! elmúlt a tél

de visszamaradt sok durva és vöröses arc és kézbor! Gyorsan és biztosan eltünteteti azokat az elismert kitűnő **Rogátsy-féle**

Magyar-Pipere-Borax.

Allandóan használva az arc, kéz és bőrt, a testbőrt puhán, üdén és tisztán megtartja.

A **Rogátsy-féle MAGYAR PIPERE-BORAX** eltünteteti szeplőt, pörsonyt, atkát miltessort patánást májfoltot, a ráncos bőrt bársónysimává, a vörös vagy napbarnított bőrt fehérre teszi.

Gyermekápolásnál, fürdőzésnél nélkülözhetlen. Kitűnő hatású bír szomgyuladásnál, valamint for- és szájjápolásnál. Mosás és vasalásnál a ruhát hófehérre és tükörsimává teszi. a nélkül, hogy a ruhának ártana s bérmentve.

Ara 30 és 75 fillér. Vidékre 10 nagy doboz bérmentve.

Rogátsy-féle magyar pipere-borax-krém K 1—, Rogátsy-féle magyar pipere-borax-szappan K—80.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és jobb fűszerüzletben. — Csak dobozban, nem kimérve Egyedüli **Rogátsy Kálmán** drogéria Bpest, készítője Rákóczi-ut 10. Figyeljünk a ROGÁTSY névre.

Nyilatkozat. A Csillaghegyi forrásvíz

bakteriológiai szempontból tisztának és kifogástalan nak minősítendő.

Dr. Preisz Hugó

a.m. kir. állami bakteriológiai intézet vezetője.

A Csillaghegyi forrásvíz központi Irodája Bpest, III., Bécsi-ut 94. Telefon 77-98.

Butor

kézpénzért és részletre

3 szoba teljes berendezés 360 forintért mely áll: 1 háló, ebédlő és szalon. 100 szoba allandóan készen raktáron a legegyszerűbb kivitelű a legfinomabbig. Képes árjegyzék ingyen. Album 50 fillér bélyegben.

Nagy Imre lakberendezési vállalata.

Budapest, Váci-körut 9. (Szerecsen-utca sarok.)

Nászajándékok

jubiläumra dísz tárgyak, evő- eszközök, műipari cikkek

részletfizetésre is kaphatók jutányos áron

POLGÁR KÁLMÁN

műtörás ékszertelepén

Budapest, Erzsébet-körut 29. l. em.

Arjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

HETI MŰSOR:

Márczius—Április	Nemzeti Színház	d. kir. Operaház	Vígshízház	Király-Színház	Nepshízház (Vig-Opera)	Magyar Színház	Vár Színház	Úrania színház
2 Csütörtök (d. u. este)	Lillomfi	Tosca	Tatárjárás	A dollárkirálynő	Czigánybaro Három feleség	A rab Leánynéző	—	Uj asszonyok
3 Péntek	A félisten	Norma	A megváltás felő	A dollárkirálynő	Három feleség	A császár katonái	—	A Klotild-egylet hangversenye
4 Szombat	A félisten	A Bolygó hollandi	Tatárjárás	A dollárkirálynő	A nagymama	Az attasé apja.	—	Vizsga előadás
5 Vasárnap (d. u. este)	A hol unokoznak	Eliána	Az ordog	Vasárskeringő	Piros bugyenyaris	A császár katonái	—	A tenger
	A félisten		A tanítónő	A dollárkirálynő	Három feleség	Az attasé apja.	—	Uj asszonyok

Szerda, április 1.

EGYETERTÉS

Alapított 1882-ben.

„ADRIA“

Alaptőke 10.000.000 K.

M. kir. Tengerhajózási Részvénytársaság.

Igazgatóság: Budapest, Szabadság-tér 16. Üzletvezető Igazgatóság: Fiume, Adria-palota, Riva Szapary

Fiuméből, Menetrendszeri járatok: Lissabon, Oporto, Bordeaux, Rouen, Havre, Glasgow, London, Leith, Liverpool, Newport, Newcastle, Crimsby, Antwerpen, Rotterdam, Amsterdam, Hamburg, Menetrend...

H. A. J. ÖR. A. J.: Adria, Andrassy, Arad, Arpad, Balaton, Baró Feljváry, Barossa, Báthory, Buda II., B. Komény, Carola, Deák, Duna, Jókai, Kálmán király, Kassa, Kolozsvár, Lederer Sándor, Matkovits, Mátyás király, Nagy Lajos, Rákóczi, Stefánia, Szapary, Szeged, Szent István, Szent László, Széchenyi, Széll Kálmán, Tibor, Tisza, Zichy, Zrinyi

Ócsász. és Apost. kir. Felsőlegények legfelső elhatározása folytán.

XXVI-ik csász. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák Birodalomban egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 13.390 nyerceményt tartalmaz készpénzben 513.583 korona összegben.

A főnyeremény 200.000 koronára rug.

A nyercemények kifizetéséért a csász. kir. lottóvédők kezkeszködik. A húzás visszavonhatatlanul 1903. május 14-én fog megtartatni. Egy sorsjegyet ára 4 korona. A sorsjegyek Bécsben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zollamtsstrasse 7. sz. a., továbbá a lottóügylet...

Advertisement for GICHNER JÁNOS, a tailor and upholsterer. Includes images of a sewing machine and a bed. Text: 'GICHNER JÁNOS ágynemű-rész- és vasbutor-gyáros... BUDAPEST, Erzsébet-körút 20.'

Advertisement for 'UJ IDŐK' (New Times) magazine. Text: 'SZÉPIRODALMI, MŰVÉSZETI ÉS TÁRSADALMI HETILAP. Szerkeszti: HERCZEG FERENCZ.'

Advertisement for Singer sewing machines. Text: '30 Forint. Varrógépek... SINGER A. Műegypéznél Budapest, főútlelet Akácfa-utca 55. Mindenpenemű varrógépek javítását legújtanóyosabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.'

Advertisement for Dr. Oliver's blood-purifying pills. Text: 'Héveny vagy idült bujakór-bántalmak... Dr. Oliver vértisztító piskótái... Budapest, VI., Andrassy-ut 10.'

Advertisement for BUTOROK (Furniture). Text: 'háló-, ebéd-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések... Wechsler Károlyné VII., Király-utca 23. szám I. emelet 263. Ruzsácz-utca sarok.'

Advertisement for ROZSA SZEGFŰ (Rose Perfume). Text: 'Magastörzsű rózsafák... KRAUSZ T. kivitteli kortérszere FEKETEHALOM, Brassó mellett'

Advertisement for Dr. CZINCZÁR's medicine for various diseases. Text: 'Titkos betegségek... Dr. CZINCZÁR egyetemi orvosnádor specialista... Budapest, IV., Rákóczi-körút 10. I. emelet Rendel. d. e. 10-4 és este 6-8 óráig.'

Advertisement for POLGÁR KÁLMÁN watches. Text: 'Pontos és legjobb ÓRÁK 5 évi jótállás mellett. Arany és ezüst ókszeresek, óvóeszközök, nápszajándékok részletfizetésre is. Budapest, Erzsébet-körút 29. sz. I. em.'

Advertisement for HATSCHKEK EMIL, a watchmaker. Text: 'Mérnöki műszereket vez, elad, cserél, lejtérők, Planiméter, Teleskop Goerz-Zeiss-Triäderstb... Budapest, Erzsébet-körút 38'

Advertisement for Nagy Zsigmond, a watchmaker. Text: 'Urasági butorokat, szőnyeget, oszillárokat és legteljesebb berendezéseket (gyárakat és üzleteket is) veszek és eladok. Budapest, Lázár-utca 3. (a Váci-körút mellett).'

Advertisement for Dr. KAJDACSY's medicine for various diseases. Text: 'Titkos betegségek gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján... Budapest, VIII., József-körút 2.'

Advertisement for GUMMI HALHÓLYAG (Gummi Halblase). Text: 'INGYEN! diszkrét és bérmentve küldünk rendeléskívűl árdekes tartalmú ábrákkal és használati útmutatóval ellátott árjegyzékünket.'

Advertisement for NAKIRA (Nakira). Text: '12 év. védett férfi-öszer különlegesség, valódi indiai paragummiból feltétlen megbízható, tucattja... 12 K'

Advertisement for MINTAGYŰJTEMÉNY (Mintagyűjtemény). Text: '12 darab legfinomabb öszerből 4 korona.'

Advertisement for UTERUS-SPRAY. Text: 'eredeti Örv. védve női különlegesség 14 korona.'

Advertisement for Universalis-sérvkötők (Universalis hernia bands). Text: 'páratlanok, kis gummi nyomással, a legnagyobb sérv is elszarható. Egyoldala 6-12, kétoldala 10-24 korona.'

Advertisement for Magyar Orvosi Műszertár (Hungarian Medical Instrument Store). Text: 'Budapest VII., Rákóczi-ut 32.'

Advertisement for Dr. GARAI ANTAL's medicine for various diseases. Text: 'BIZTOS gyógyulást keresőknek nemi betegségben szenvednek... Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 24. sz.'

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges...

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges...

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók...

Fényképezőgép

alkalmi vétel laposra összehajtható klappkamera, pillanat és időfelvételekre...

Melyik nemesszivi

üzleteladónos vagy bárki tudna alkalmazni 19 éves léli kezű fiatalembert...

Sodronykerítésfonó

gépét küldök 60 koronáért, kész sodronykerítéseket...

Gépészeket

csapléis idegyre ugyazutun gazdatiszkeket és az összes gazdasági személyzetet...

Vigyázzon

ha meghitt és vásároljon valódi Réthy-féle cukorkát...

Diszkerkedvelők

kérjenek árjegyzéket az Első magyar diszkerkedőiskolától...

500 koronát

fizetnek annak, ki a Bartilla fogviszének használata mellett...

Gyümölcsfa

diszta és rózsáárjegyzékekkel ingyen szolgál Weber faiskolája...

Zalogcédulákat

brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platinát...

Jogi

politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra...

Polgáriskolai

gymnáziumi és bármely más magánvizsgára előkészítetnek...

A Falkogen

füdőbajt gyógyít, szurást, köhögést, lázat biztosan elmulaszt...

20,000 rózsza

magas törzsi kapható. Árjegyzék bérmentve...

Magánkutató iroda

Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket...

Polgári, gimnáziumi

kereskedelmi, reál, magánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre...

BUTOR

árverésről, finom és egyszerű butor, hálósobák és garson szobák...

ELEKTRO-MOTOROK

minden nagyságban, Allardó nagy rakár, Laub Lipót, Budapest...

Csíz

A kontinensen a legelősebb jód brom gyógyfürdő. A megelőző gyógyterápiákban...

1000 családnak

azonnalra szerzett "Huszár" lakást, helyiséget, állást Budapest, Mérleg-u. 2.

Árverési butor

szőnyeg, csillár, rakatáramat olcsón elárulom...

Csemegealma

1000 nemes fajlama és óriás birsalma postakosaraként 8 kor. 25 kiló ára...

Pénzkölcsönt

4, 4 1/2 és 5% alapon földirtokra, jövedelmező, fővárosi, vidéki...

Villamos világítás

saját dynamóval, lakóházak, gazdaságok részére. Telefon és villamos...

Urasági butor

Eladók és veszek; mahagoni hálósobákat, ebédloket, szalonokat...

Nagy és Fia

Allandó nagy lakberendezés kiállítás! IV. Semmelweis-(Ujvilág)-utca 21.

Veresáfonyabefőt

BARTA-féle, 5 kilós postakosártyeg 6.-korona FELKAI KONZERVGYÁR...

!! Figyelem !!

Cséplőgéptulajdonosok! Az elromlott gabonaosztályozó hengereket...

Lakást

üzlethelyiséget akar kiadni, vagy kivenni, akkor csak Huszárhoz kell menni...

Lakást

bérhelyiséget, üzletet akar venni, akkor csak Gresham-palotába...

Nem kell

már semmire futár, gyorsan szerez mindent "Huszár" Budapest, Mérleg-u. 2.

Kolozsvári

jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, államvizsgákra...

A legelőnyösebb részletfizetésre

zongorát, pianinót, czimbalmot, hegedűt, bankhitel...

Fenyőborovicska

(Jumiporus) BARTA-féle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9.- bérmentve...

Szepességi csemegék

BARTA-féle veresáfonya befőtlet, málna, szamóca, csipkebogyó...

Modern urasági butorok

alkalmi vétele és eladása háló-, ebédlo-, szalonuriszoba és irodai teljes berendezések...

GROSZ SÁNDOR és társa

Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14-09.

Polgári árákl

Pontos kiszolgálás! Kitünő szabás! Vidékre mintát küldök...

Zalogcédulákat

veszek. Elzálogosított, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat...

Singer Jakab

ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. szám.

FRIED J.

műbutorraktár, kárpitos és díszítő Bpest, V. Nádor-u. 14...

Parketagyár

Gyöngyösdön ajánlja gyártmányait. 27733

Fénykép-készítéket objektívet vesz, előd, cserélt hiroz Appolo leneznek egyedül...

HATSCHEK EMIL

Andrássy-ut 18. Hókja: Erzsébet-kört 83. Alapítotott 1877.

Telt kebel.

Telt kebel két hónap alatt a Pilules Orientales

Orvosi kiválósgoktő. ajánlva. Abszolút diszkreáció. Egy doboz használtat utasítással...

30 korona

finom szövetből divatos férfilitőny vagy felöltő mérték után remek szabás és finom kivitelben...

Második kiadás.

! Szenzációs njódság! A nemi kérdés és a társadalom

Irta Fényes László.

Tartalom: I. Bevezetés. II. A nő és a prostitúció az ókorban. III. A kereszténység ideje...

Fényes László, a jeles magyar publicista, ezt a kérdést gyönyörű realizmussal rajzolja meg...

Hogy milyen sikere volt e könyvnek, fényes bizonyossága az, hogy hihetetlen gyorsan kelt el az első kiadás 40.000 példánya. Ez már a második kiadás. Ára 80 fillér